

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

LEVICOVÝ EXTREMISMUS V ČR

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor:

David Lebeda

Katedra:

Katedra sociálně pedagogická

Vedoucí práce:

Ing. Mgr. Jan Dočkal CSc.

Studijní program:

Kombinované studium

Studijní obor:

Pastorační a sociální práce

Přidělovaný akademický titul:

Bc.

Rok odevzdání:

2007

Prohlášení:

1. Prohlašuji, že jsem tuto Bakalářskou práci s názvem Levicový extremismus v ČR napsal samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů.
2. Souhlasím s tím, aby byla zpřístupněna veřejnosti ke studijním účelům

V Praze dne 21. dubna 2007

David Lebeda

Anotace: „*Levicový extremismus v České republice*“.

Téma této bakalářské práce je: „Levicový extremismus v České republice“. „Je společenská nebezpečnost u levicového extremismu srovnatelná se společenskou nebezpečností u pravicového extremismu?“ I tato složitá otázka a možná odpověď je její součástí.

Hlavním cílem této práce je zabývat se extremismem, jako jedním ze sociálně patologických jevů. Protože je to téma obsahově náročné, zaměřuje se jen na levicový extremismus. V první části je představen pojem extremismus a jeho rozdělení. Poté se věnuje problémům levicového extremismu z pohledu jeho sociologických a právních aspektů ve vztahu k jednotlivcům, hnutím a organizacím, které lze zařadit do tohoto extremistického spektra. Jsou zde uvedeny konkrétní organizace a jejich současná činnost s celorepublikovou působností..

Dalším fenoménem, který se projevuje i na této straně extremistického spektra je divácké násilí. Zde je záměrem upozornit na některé současné projevy s ideologickým podtextem, zejména na našich fotbalových stadionech.

V souvislosti nejen s anarchoautonomním hnutím jsou zde také zmíněna některá ze subkulturních hnutí.

Překlad anotace do angličtiny: „*The left-wing extremism in the Czech Republic*“.

Annotation:

This is the subject of the bachelor-work: "The left-wing extremism in the Czech Republic". Is the danger for society from the left-wing extremism comparison with the right-wing extremism danger? This question is complicated, but there is the answer as a part of it in the work too.

The principal aim of this work is the extremism, one of the social pathologic phenomenon. Because it is the subject including a very comprehensive matter, the author's efforts are in the focus to the one only his part, to the left-wing extremism. First of all the definition of extremism and his different parts are presented. Later appear problems of left-wing extremism from the point of view his sociological and juridical aspects in the relation to the singles, movements and organisations, the may be closed in this extreme spectrum. They are named concrete organisations and their contemporary activities operating throughout the republic territory.

The next phenomenon manifesting on this part of extreme spectrum are onlooker violations. Here is an intention to draw attention to the actual manifestations with an ideological overton, especially on our football stadiums.

Not only in the continuity with the anarchist-autonomous movement there are mentioned any of the sub-cultural movements (PUNK, DIY, Free Techno Music) too.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto, bych chtěl na prvním místě poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Mg. Janu Dočkalovi, CSc z důvodu jeho zřetelného a absolutního zájmu o dané téma.

Svým profesionálním přístupem mi umožnil využít za pomoci odborné literatury a autentických materiálů znalostí, které jsem získal po dobu mé více jak osmileté práce u Policie České republiky na oddělení zabývající se extremistickou kriminalitou. Celkem jsem využil patnáctileté zkušenosti získané u PČR. Děkuji všem vyučujícím z Vyšší teologické školy JABOK.

Rovněž bych chtěl poděkovat vedení Policie České republiky, že mi umožnilo v zákonem dané míře, věnovat svůj čas určený k plnění služebních povinností k sebevzdělávání a rozšiřování si spektra vědění, které jsem v hojné míře využil k napsání této práce.

Také děkuji konzultantům mjr.Ing. Jiřímu Kopečnému, PhDr. Heleně Volechové a Markétě Nejedlé, kteří mi svými konzultacemi pomohli, jak po stránce policejní práce ve vztahu k levicovému extremismu, tak po stránce sociálně patologických jevů ve společnosti ve vztahu k projevům extremismu mezi dětmi, mládeží a národnostními menšinami.

Musím využít tohoto prostoru, abych také poděkoval svému učiteli německého jazyka, promovanému filologovi panu Pohlei, který jako výborný znalec jazyků se podílel na překladu anotace této práce do anglického jazyka.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří mi umožnili studovat na Evangelické teologické fakultě UK v Praze a tím ovlivnili můj osobní i pracovní smysl života. Tato určitá změna se jasně projevila při vypracování mé bakalářské práce, kdy k jejímu vypracování jsem nepřistupoval pouze jako policista, ale jako student a především člověk s jistými zkušenostmi z policejní práce, týkající se problematiky extremismu.

*„Mladý člověk, který není přívržencem socialismu,
nemá srdce;
starý člověk, který je přívržencem socialistického způsobu života,
nemá rozum“.*

/ Sir Winston Churchill /

OBSAH:

I. ÚVOD	9 strana
1. Vymezení tématu a cíle práce	9 - 10
2. Význam zvoleného tématu	10 - 11
3. Důvod volby tématu	11
II. EXTREMISMUS	12
1. Úvod	12 - 13
2. Definice a projevy extremismu	13 - 15
3. Základní dělení projevů extremismu	15 - 16
3.1. Krajní levice	16
3.2. Krajní pravice	16 - 17
3.3. Náboženský extremismus	17
3.4. Divácké násilí	18
3.5. Radikální ekologové	18
4. Trestná činnost v souvislosti s extremismem	18 - 19
5. Právní, sociologické a sociální dopady na jedince angažované v extremistických organizacích, sektách a hnutích	19 - 20
6. Oficiálně prezentované názory extremistických skupin a organ.	20 - 21
7. Symbolika používaná jednotlivci i organizovanými skupinami	21 - 23
III. LEVICOVÝ EXTREMISMUS	24
1. Úvod	24 - 25
2. Anarchismus	25 - 29
3. Novodobý český anarchismus	29 - 36
4. Konkrétní činnost některých anarchistických organizací v ČR	36
4.1. Československá anarchistická federace (ČSAF)	36 - 39
4.2. Antifašistická akce (AFA)	39 - 43
4.3. Federace anarchistických skupin - Mezinárodní asociace pracujících (FAS-MAP)	43 - 44
4.4. Anarchofeministická skupina	44 - 45

5. Trockismus	45 - 46
5.1. Socialistická organizace pracujících (SOP)	46 - 50
5.2. Socialistická solidarita (SocSol)	50 - 51
5.3. Socialistická alternativa – Budoucnost (SAB)	51
6. Komunismus	51 - 52
6.1. Komunistické strany a občanská sdružení	52 - 53
6.2. Komunismus versus nacismus	53 - 56
7. Radikální ekologové	56
7.1. Umírnění ekologové	56
7.1.1. Svoboda zvířat	56
7.1.2. Děti země	57
7.1.3. Greenpeace	57
7.2. Militantní ekologové	58
7.2.1. Earth First	58
7.2.2. A.L.F.	58
7.2.3. E.L.F	59
IV. ZÁVĚR	59 - 60
V. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61 - 62
VI. SEZNAM PŘÍLOH A VLASTNÍ PŘÍLOHY	63 -92

I. ÚVOD

1. Vymezení tématu a cíle práce

Téma mé bakalářské práce je: „Levicový extremismus v České republice“. Když se hovoří o levicovém extremismu napadne člověka v mnoha případech otázka: „Je společenská nebezpečnost u levicového extremismu srovnatelná se společenskou nebezpečností u pravicového extremismu?“¹ I tímto problémem se zabývá tato bakalářská práce.

Hlavním cílem mé práce je zabývat se extremismem jako jedním ze sociálně patologických jevů. Protože je to téma obsahově náročné zaměřil jsem se jen na jednu jeho část, která je v naší republice i přes historické zkušenosti poněkud opomíjena, na levicový extremismus. V teoretické části bakalářské práce, bych chtěl nejprve představit pojem extremismus z pohledu základní definice a zabývat se jeho rozdělením. Poté se věnovat problémům levicového extremismu. Rád bych se zaměřil zejména na jeho sociologické a právní aspekty ve vztahu k jednotlivcům, hnutím a organizacím, které lze zařadit do tohoto extremistického spektra. Uvedu konkrétní organizace a jejich současnou činnost.

V mé práci je viditelná určitá nevyváženost uvedených získaných materiálů ve smyslu zaměření se více na radikálnější a militantnější část levicové extremistické scény. Cíleně jsem se zaměřil na anarchismus a organizace vycházející z této ideologie. Z celkového pohledu, tak součástí levicové scény jako je trockismus, komunismus a militantní environmentalismus mohou vyznít po přečtení mé práce jako podřadné a nepodstatné.

Dalším fenoménem, který se projevuje i na této straně extremistického spektra je divácké násilí². Zde jsem se zaměřil na některé současné projevy s ideologickým podtextem zejména na našich fotbalových stadionech.

Praktická část mé práce bude směřována na jednotlivé organizace s celorepublikovou působností, vyvíjející svoji činnost rovněž na území hlavního města Prahy.

V souvislosti s anarchistickým hnutím se pozastavím u subkulturních hnutí³, které v některých případech s anarchisty souvisí nebo jsou jeho součástí. Má práce se také věnuje realizaci shromažďovacího práva a nezákonné činnosti v souvislosti s některými anarchistickými a krajně levicovými organizacemi.

¹ Z právního hlediska je stupeň nebezpečnosti činu pro společnost určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou. (§ 3 odst. 4) *Zákona č. 140/1961 Sb, trestní zákon, vydal Sagit Zlín 2002*)

² Divácké násilí nebo také projevy zejména fotbalových fanoušků tzv. Rowdies, Hooligans nebo Chuligáni

³ Mezi subkulturní scénu je možné zařadit tzv. „ Freetekno scénu“, která je silnou subkulturou fungující na DIY (udělej si sám) principech. Freetekno hudba, scéna bývá v ČR označována také obecnějším názvem „techno“. (www.wikipwdie.cz, *osobní znalost, policejní zdroje*)

2. Význam zvoleného tématu

Domnívám se, že v současné době má snaha o řešení problémů, týkajících se extremismu celospolečenský význam a to zejména v souvislosti se střetem současných kultur a náboženství⁴. Rovněž má hluboký význam v souvislosti s problémy ekologie, chudoby, globalizace a dalšími závažnými problémy⁵. Tyto problémy vycházejí z civilizačních chorob dnešní doby jako je například ztráta životních hodnot, komerčního a hmotného vedení způsobu života spojeného se ztrátou funkce rodiny a celkového odklonu od tradičních lidských nebo životních či mravních hodnot⁶. Vyjmenované faktory poté v souvislosti s dalšími možnými vlivy, které z těchto problémů vycházejí, hrají značnou roli ve vytváření vhodných podmínek pro projevy extremismu. S extremismem poté souvisí i způsob prosazování ideologických, náboženských nebo jiných cílů, kdy dochází k teroristickým nebo i jiným násilným akcím. Oběťmi jsou převážně osoby z řad civilního nevinného obyvatelstva, zejména děti, ženy a stáří lidé. Z těchto výše uvedených důvodů má velký význam zabývat se problematikou extremismu a s tím souvisejícími dalšími projevy.

Dalším důvodem proč je důležité zabývat se problematikou extremismu je současný demokratický vývoj⁷ a nastolený směr tržního hospodářství jehož vlivem v mnoha případech dochází ke zvýšené nezaměstnanosti a ztrátě sociálních jistot. Také nastartování potřebných hospodářských reforem může vést k nespokojenosti občanů, které by prostřednictvím různých ideologických propagand, a lží mohly některé extremistické organizace jak z levicového tak pravicového spektra využít k prosazení svých cílů.

S tím souvisí poslední význam, který uvádím a který je podle mého názoru důležitý pro zamyšlení se nad problematikou zejména levicového extremismu. Nesmíme zapomínat na minulost a poučit se z historických chyb minulosti. V poslední době je zřetelné, že někteří lidé zapomínají na minulost. Mladí lidé nejsou prostřednictvím svých rodičů, pedagogů, sociálních pracovníků a starších občanů dostatečně poučeni o minulosti. Také pod vlivem některých extrémně levicových intelektuálů ani nechtějí slyšet o naší minulosti nebo se naopak s ní ztotožňují a touží po revolučních změnách. Je mnoho důvodů proč tomu tak je a jeden z těchto důvodů je podle mého

⁴ Povstane národ proti národu a království proti království."(Mt 24,7), Bible, Česká Biblická společnost 1991

⁵ Násilí, nepřátelství, střety mezi lidmi, sociálními skupinami - rody, kmeny, národy a státy - doprovázejí dějiny lidské společnosti od samého počátku, i když najdeme oblasti, období a kultury, kde převládalo pokojné soužití, spolupráce a život v míru.

/ *Materiály Ing. Mgr. Jana Dočkala CSc.*, Jabok, Praha 2005 k přednáškám Sociální deviace – rizikové skupiny/

⁶ Rád bych nyní citoval Jiřího Skoblíka, který v souvislosti s morálkou uvádí: „O morálce se hovoří buď cudně málo, protože člověk nerad slyší o svých nesplněných povinnostech a chybných volbách, kterých se dopustil, nebo se omílá až do omrzení v naději, že si především Ti druzí (!) žádoucnost správného jednání přece jenom vezmou k srdci.“ (Jiří Skoblík, *Morálka v dialogu*, Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 2006 str. 10, Rozhovor s morálkou a o morálce)

⁷ Výrok Winstona Churchila: „demokracie je sice hrozná forma vlády, ale prozatím ta nejlepší“. /www.euportal.cz/

názorů ztracený kontakt se starší generací. Dříve bylo prakticky běžné, že rodiče navštěvovali se svými dětmi své rodiče, prarodiče a starší příbuzné. Dnes bohužel, kdy uznáváme vlivem doby úplně jiné hodnoty, toto propojení několika generací a předávání si zkušeností odpadlo nebo je velmi omezené, jen na úrovni rodinných oslav, svátků a bohužel úmrtí některých členů rodiny.

3. Důvod volby tématu

Z mého konkrétního pohledu je hlavním důvodem volby tohoto tématu opomíjený přístup k této problematice, zejména k projevům levicového extremistického spektra. Hlavním důvodem volby tohoto je tématu odlišný přístup společnosti k projevům pravicových a levicových aktivistů a řešení problematiky společenské nebezpečnosti u těchto projevů. Podle mého názoru je přístup veřejnosti a to i odborné veřejnosti zahleděný do sebe. Společnost je smířena s tím, že vyrovnání se s minulostí neproběhlo a tím dává jasný signál, že aktivity některých levicových uskupení a jednotlivců jsou legální a méně nebezpečné než aktivity pravicových aktivistů. Ctím právní systém a neuznávám kolektivní vinu, ale pokusím se pozastavit nad tím, že v našem právním systému jsou legitimní možnosti jak řešit některé případy s levicovým ideologickým podtextem. Uvědomuji si přitom, že některé zločiny minulosti vycházející právě z levicových ideálů nebyly mezinárodně odsouzeny. V souvislosti s naší budoucností se domnívám, že by bylo chybou i po tolika letech neodsoudit zločiny komunismu a v současné době se lépe nezaměřit na některé projevy zástupců této ideologie ve společnosti a to za pomoci odborníků z oborů politologie, sociologie, historie a psychologie.

Vzhledem k tomu, že jsem policista prohlašuji, že vím o povinnosti mlčenlivosti a proto budu vycházet jen z veřejně přístupných zdrojů a to i v případě využití osobní znalosti zvoleného tématu.

II. EXTREMISMUS

1. Úvod

Charakteristickým znakem každé společnosti je různorodost jejích názorů a postojů. Určitá část společnosti se však přiklání k extrémně idealistickým až radikálním postojům na rozdíl od „běžného občana“ a tyto své extrémní postoje se snaží více či méně razantněji prosazovat. Obecně je však možné konstatovat, že pro většinu stabilní společnosti představuje extremismus okrajový problém⁸ Projevy extrémních jedinců jsou většinou, z hlediska stability společnosti a jejích institucí velice závažné, ale u občanů celkem logicky nejprve převyšuje zájem o řešení konkrétních problémů spojených s osobním životem.

S tímto pohledem lze souhlasit, ale podle mého názoru je chybný názor, týkající se projevu extremismu v očích veřejnosti. Rozhodně jsou v současné době projevy extremismu závažné. Nejedná se v žádném případě jen o projevy extrémních jedinců, ale o projevy dobře organizovaných skupin a to nejen u viditelných projevů na veřejnosti, ale také v souvislosti s latentními projevy podporujícími některé formy ekoterorismu, militantního anarchoantifašismu, bolševismu nebo dokonce v souvislosti s válkou proti terorismu podporující projevy násilí. Je velmi závažné zjištění, když veřejnost nebo její podstatná část je k projevům extremistických skupin, jednotlivců či hnutí lhostejná nebo s nimi sympatizuje. V České republice k tomuto jevu bohužel dochází a týká se například globalizace, postojů k NATO, EU nebo ne příliš šťastně nastaveným programem multikulturního soužití⁹. Vystávají zde problémy s informovaností a vzděláváním občanů. Tím se i u široké veřejnosti projevuje určité sympatizování a souhlasné projevy při akcích některých extremistů. U levicového extremismu lze konstatovat, že v důsledku některých chybných kroků americké zahraniční politiky dochází i u obyčejných občanů k občasným projevům antisemitismu a antiamerikanismu a to vzhledem k tradičnímu společenství mezi Spojenými státy a státem Izrael.

Extremismus, projevující se na území České republiky je však spíše výrazně ovlivňován ideologicky na rozdíl od extremismu v zahraničí, kde za dominantními prvky lze označit faktory politické a rasové. Extremismus v České republice je významně ovlivňován extremistickými

⁸ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str. 5, Úvodní slovo, první odstavce.

⁹ V této souvislosti musím uvést, že i u policistů byl a stále je problém například vztahu k národnostním menšinám. Z tohoto důvodu vznikl dokument, který se nazývá: Národní strategie vztahu P ČR k národnostním a etnickým menšinám z roku 2004 a následuje dokument: Strategie pro vztah P ČR k národnostním a etnickým menšinám pro rok 2006/2007. Těmito dokumenty se řídí P ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám a v souvislosti s nimi dochází k větší informovanosti a vzdělávání policistů směrem k národ. a etn. menšinám a učí se komunikovat v rámci Multikulturní výchovy.

projevy v zahraničí, zejména pak ve Spolkové republice Německo, Velké Británie a v Rakousku.¹⁰ Projevy jednotlivců i skupin je však důležité vzhledem ke svobodě projevu, shromažďování a všem dokumentům zajišťující občanům jejich práva a svobody¹¹ rozlišovat. Mohou být radikální, mají prvky extremismu, ale nevybočují z ústavních pravidel¹². Aktuálně se jedná například o časté projevy nesouhlasu občanů s umístěním radarové základny na našem území¹³. Tyto protesty jsou v některých směrech radikální, ale nejsou extremistické. Mohou však být extremisty z levicového i pravicového spektra zneužívány k propagaci jejich ideologicky zaměřených cílů

2. Definice a projevy extremismu

Extremismus je výrazné odchýlení se od obecně uznávaných a v aktuální době přijímaných norem. Ze sociologického hlediska se jedná o souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob a příznivci těchto skupin. Jedná se o verbální, grafické, fyzické a jiné aktivity spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem, se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti, které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví majetku nebo veřejnému pořádku¹⁴. Za sociálně patologický jev jsou považována takové projevy členů či příznivců extrémistických skupin, které lze označit jako porušení právních či sociálních norem. Jde o takové projevy chování, které jsou závadné, ale samy o sobě nejsou trestné, nebo takové, které lze označit jako správní přestupek nebo kriminální delikt, které nejsou excesem, naopak se vyskytují hromadně se stabilně charakteristickými projevy v delším období¹⁵.

Skutkovou podstatu protiprávního jednání také nemusí naplňovat takové činy nebo projevy extremistických skupin nebo jednotlivců, které bych nazval jako „nemorální projevy“. Jedná se například o případy, kdy jsou uctívány tzv. „sporné osobnosti“ (Klement Gottwald, Radola Gajda

¹⁰ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str. 5, Úvodní slovo, první odstavec. Osobní znalost a policejní veřejné zdroje.

¹¹ Ústava České republiky (z.č.1/1993 Sb ve znění pozdějších úprav)

Listina základních práv a svobod (z.č.23/1991 Sb ve znění pozdějších předpisů a úprav)

Občanský zákoník (z.č. 40/1964 Sb ve znění pozdějších předpisů a úprav)

a další světové a evropské předpisy, dokumenty a nařízení týkající se lidských práv a svob. zdroj:

(www.mvcr.cz)

¹² Definice pojmu Radikalismus . zdroj: (www.slovník-cizích-slov.cz)

¹³ Organizuje občanská iniciativa „Ne Základnám“ zastoupená jak obyčejnými lidmi, tak například levicově smýšlejícími intelektuály, palestinskými organizacemi, trockistickými organizace, humanistickými, ale i například komunistickými organizacemi.

¹⁴ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str. 8, Základní pojmy. Tuto definici používá i Policie ČR

¹⁵ *Kriminologické a právní aspekty extremismu*, IKSP, Praha 1999 (poznámka pod čarou z knihy *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str. 8)

apod)¹⁶ Na definici a vymezení pojmu extremismus jsou mezi odbornou veřejností často protichůdné názory a to zejména z důvodů nejednoznačnosti jeho významu. Politolog PhDr. Zdeněk Zbořil tvrdí, že i přesto je zcela běžné užívání tohoto pojmu, stejně jako např. pravicový a levicový extremismus v dobové žurnalistice. Užívání těchto pojmů však bohužel trpí zjednodušeným lineárním viděním politického spektra, definovaného jako pravice – střed – levice, které je zavádějící, byť běžné a vžitě.¹⁷ Je také důležité uvědomit si skutečnost, že i přesto, že jsme členy NATO a EU je definice extremismu mezi členskými zeměmi nejednotná a liší se podle historických mezníků té či oné země.¹⁸ Jako příklad lze uvést Spolkovou republiku Německo, která velký význam při definování pojmu extremismus, klade na historické události, týkající se holocaustu a dějinných událostí od nástupu A. Hitlera k moci a z toho vyplívajících důsledků.

Je třeba zdůraznit, že některé projevy extremistických skupin z obou extremistických křídel vycházejí z historických mezníků a událostí. Některé akce zejména u levicového spektra často připomínají nebo jsou přímo totožné s akcemi, které se již uskutečnily v dávné minulosti. Pro některé anarchistické organizace jsou vzorem akce anarchistických milicí za občanské války ve Španělsku z období let 1934-1938, různé atentáty, historie Reclaim the Street¹⁹ apod. Pro bolševiky události v Německu a Rusku v letech 1905 a 1917. Pro punkové hnutí události v 70 letech. Pro pravicové aktivisty jsou důležité události, týkající se neonacistů, ultrapravicového hnutí, národních dějin a hnutí pravicově orientovaných příznivců hnutí Skinheads. Chtěl bych se však spíše zaměřit na historii extremismu ve 20. století v České republice. Ne vždy byly obě skupiny zneprátené.

V době totality a budování socialismu, před rokem 1989 stály obě strany na stejné lodi. Jejich společným nepřítelem bylo socialistické zřízení. Nelze však hovořit o pravici, která se projevuje v současné době. Dnes je veřejnosti známé pravicové hnutí spíše jako hnutí Skinheads a krajně pravicová uskupení. Musíme si uvědomit, že ideologie nacismu a fašismu se do tohoto hnutí dostala v západním světě až v 80 letech. A to díky členovi hudební (rockové) skupiny Skudriwer Ianu Stuartovi, který tragicky zahynul při dopravní nehodě a stal se tak modlou pro toto hnutí. U nás se tato ideologie u příznivců hnutí Skinheads začala projevovat až v 90 letech 20. století. Filosofie tohoto hnutí byla původně jiná. Veřejnost o projevech extremistů, ale i disidentů neměla vědět, protože nebylo v zájmu režimu ukazovat společnosti, že i u nás žijí lidé, kteří mají radikální

¹⁶ Zjistil jsem při studiu dokumentů na internetu, že komunisté (KSČM i KSM) každý rok uctívají na Olšanských hřbitovech v Praze 3 památku Klemeta Gottwalda. Jedná se o protiprávní jednání konkrétních osob s konkrétními slovními projevy nebo jen o „nemorální projevy“ ?

¹⁷ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str. 11, kapitola: Charakteristika extremismu. Dále s přihlédnutím na odkazy uvedené v této knize: *Politický extremismus a radikalismus v České republice*, P. Fiala, Masarykova univerzita, Brno 1997 a *Lektorský posudek ke Zprávě o problematice extremismu na území České republiky v roce 1999*, PhDr. Zdeněk Zbořil, MV ČR Praha 2000

¹⁸ Osobní a místní znalost získaná v policejní praxi a na různých mezinárodních seminářích, týkajících se extremismu z doby od roku 1999 do roku 2007.

¹⁹ Aktivita zaměřená na zablokování automobilové dopravy v rámci tvrzení, že ulice patří lidem. Anarchistům se toto povedlo v minulém století v Londýně. Také v Praze se anarchistům v rámci této aktivity povedlo několikrát zablokovat dopravu (Street party)

názory nebo uznávají jinou než socialistickou ideologii a kulturu. Režim tyto projevy místo toho, aby je nějakým způsobem řešil, tak je zneužíval k prosazování svých cílů.²⁰

***AKCE KLÍN** - krycí název celostátního projektu STB, který měl zamezit programovému sjednocení politické opozice v Československu. Projekt byl formulován v první polovině roku 1987 na tehdejší X. Správy SNB (vnitřní nepřítel) a schválil jej 1. náměstek federálního ministra A. Lorenc. Cílem projektu bylo podrobit opozici do skupinek, které se budou vyčerpávat odstraňováním vzájemných rozporů, dále pak diskreditovat významné představitele před domácí i zahraniční veřejností, zamezit jejich masovému vlivu hlavně na mládež a narušit, případně znemožnit spojení jednotlivých skupin do zahraničí. Radikální exkomunisté byli diskreditováni za svou komunistickou minulost a před ostatními exkomunisty za své spojení s nesocialistickými proudy opozice. **Trockisté byli diskreditováni za svůj styk s kriminálními živly a „undeground“ za úpadkovost a jalovost své tvorby.** U všech exkomunistů byl vyvolán odpor proti nesocialistickým směrům, strach z antikomunismu a antiklerikalismu.²¹*

Po událostech v roce 1989 však společenství extrémní pravice a levice nevydrželo. Mezi příznivce hnutí Skinheads se i u nás dostává ideologie nacismu a fašismu. Ale nejedná se jen o tyto aktivisty. Extremistické hnutí se štěpí. Někteří aktivisté se dokonce dostávají přes Občanské fórum do aktivní oficiální politiky. Vznikají první nekomunistické strany a hnutí, ve kterých se objevují i bývalí trockisté a anarchisté. V Praze na začátku 90 let dochází u tehdejšího Parku a oddechu Julia Fučíka (dnes Výstaviště) k prvnímu vážnému násilnému střetu mezi anarchisty a pravicovými příznivci hnutí Skinheads. Od této doby při různých oslavách nebo připomenutí historických událostí dochází k vzájemnému napadání těchto aktivistů z obou zneprátených táborů.²² V této době můžeme hovořit o době postkomunistické a nástupu demokracie, která však nemá dostatek účinných obranných mechanismů, aby se ubránila všem škodlivým vlivům. Extremismus je paradoxně produktem demokratické společnosti. Vznik a rozmach extremismu v České republice již v současné době umožňuje učinit závěr, že minula doba, kdy zvyšující se výskyt sociálně patologických jevů byl přisuzován nestabilitě rodící se demokratické společnosti.

3. Základní dělení projevů extremismu²³

V posledních letech je i v České republice patrný nárůst projevů extremismu na kterých se podílí stále vyšší počet mladých pachatelů. Extremistická scéna je z celkového pohledu stabilní, ale

²⁰ Represe a zastrasování obyvatelstva vykonávala především státobezpečnostní složka SNB (Stb), ale využívány k tomu byly i složky Veřejné bezpečnosti (VB), což vyvolávalo uvnitř SNB vždy jisté napětí, zejména u útvarů kriminální policie. *Encyklopedie Špionáže ze zákulisí tajných služeb, zejména Státní bezpečnosti*, Milan Churaň a kolektiv, Libri, Praha 2000, str. 325 kapitola Rejstřík, SNB

²¹ Úryvek z knihy *Encyklopedie Špionáže ze zákulisí tajných služeb, zejména Státní bezpečnosti*, Milan Churaň a kolektiv, Libri, Praha 2000, str. 35 kapitola Rejstřík, Akce Klín.

²² Osobní zalost a policejní zdroje.

²³ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001. Rovněž jsem vycházel z mé osobní znalosti. (pozn. autora práce)

z pohledu konkrétních směrů je ve stálém pohybu. Dosáhla však již vyššího stupně vývoje a zapojila se do mezinárodních struktur. Pro českou extremistickou scénu jsou příznačné její razantní projevy, které však nedosáhly charakteristických znaků pro některé zahraniční skupiny, jako je násilné prosazování svých cílů pomocí teroristických metod. V zahraničí v některých případech již bylo dokonce upuštěno od pojmu extremismus a užívá se pojmu terorismus.

Pro projevy extremismu jsou příznačné dva základní extremistické směry. Jedná se o pravicově orientovaný extremismus, který je reprezentován neonacistickými, fašisticky a nacionalisticky orientovanými skupinami. V druhém případě se jedná o levicově orientovaný extremismus, který je reprezentován zejména anarchoautonomními, anarchickými, trockistickými a komunistickými a dalšími skupinami či organizacemi. Rozdělení extremismu na pravicový a levicový není zcela přesné a jde spíše o pomocné hledisko, které se poprvé objevilo na začátku 90. let, ve zprávách k extremistickým aktivitám zpracovaných MV ČR pro vládu ČR. Jde o pomocné hledisko, které je užíváno doposud, byť extremistická scéna za tu dobu doznala podstatných změn a obě takto chápané extremistické scény se velmi úzce prolínají. V zahraničí je toto rozdělení také běžné. Dále rozlišujeme projevy náboženského extremismu, diváckého násilí, ekologického extremismu a další projevy vycházející zejména ze subkulturních hnutí. Je nutné opět podotknout, že mnohé projevy se prolínají nebo jsou součástí základních extremistických směrů.

3.1. *Krajní levice*

- a) ***anarchisté***, anarchismus má mnoho proudů můžeme jmenovat například individualistický, kolektivistický a náboženský proud. Kolektivistický proud lze rozdělit na anarcho syndikalistický, anarchoantifašistický, anarchofeministický a anarchokomunistický a další
- b) ***trockisté***,
- c) ***radikální komunisté***,
- d) ***kulturně vyhraněné proudy, subkulturní hnutí***, souvisí nebo jsou součástí anarchoautonomních hnutí, ekologického hnutí atd. Jedná se o: squatting, představitelé DIY kultury, graffité, hnutí Punk, hnutí Skinheads (Sharp skins, Red skins, Rash skins, Apolitičtí skins)²⁴ a další.

3.2. *Krajní pravice*

- a) ***hnutí Skinheads***, zde hovoříme zejména o tzv. „NAZI“ Skins (tzv. White Power scene, Bohemia Hammer skins) a dále o fašistických skinheadech (vlastenci uctívající památku generála

²⁴ V poslední době se na demonstracích anarchistů objevili příznivci hnutí Skinheads, kteří měli na svém oblečení zřetelně vidět „kalich“. Zda se jednalo o tzv. Kališníky nebo jen o protest proti Nazi skins je otázkou. (pozn. autora práce)

Gajdy nebo vycházející s ideologie fašistické Itálie). Rovněž můžeme řadit další odnože tohoto hnutí, kteří vycházejí z původní filozofie, ale přeci jen v některých případech mají blíže k pravicovým skinheads (hospodští skins, moderní skins ovlivnění jen módou tohoto hnutí a někteří fotbalí fanoušci). Na konci 90 let se do podvědomí veřejnosti dostali také Castisté (NFC, Národní front castistů), kteří se zejména projevovali v Praze 5 Radotín, kde docházelo ke střetům s místními anarchisty.

b) **neonacisté, neofašisté**, u projevů krajní pravice se nemusí vždy jednat jen o příznivce hnutí Skinheads

c) **politicky orientovaná část pravicové scény**, na konci 20 století se u krajní pravice vzniklé původně na hnutí Skinheads projevila snaha dostat se do oficiální politiky, což se v některých případech podařilo (Národní strana, Národní korporativismus)²⁵.

d) **některé směry spojené s náboženstvím**, (klerofašisté, projevy spojené s Black metalem ²⁶)

e) **ostatní projevy pravicového extremismu**, zde můžeme hovořit o některých motorkářských klubech. Členové těchto klubů obdivují zejména symboliku a představitele nacistické Třetí říše. Projevy pravicového extremismu jsou také zaznamenány u některých fanoušků militarismu. Také v hudbě, zejména v rockové byly zaznamenány projevy pravicového extremismu. Pod názvem Rock proti komunismu se ukrývá aktivita neonacistů, kterou založil v 80 letech 20. století Ian Stuart. Koncerty pořádají zejména příznivci hnutí Skinheads, kteří o sobě paradoxně tvrdí, že jsou apolitičtí (skupina Randall Groupe, Squad 96).

3.3. Náboženský extremismus

a) **náboženská hnutí**, jedná se o registrovaná i neregistrovaná hnutí, organizace a skupiny, které mají zájem stát se oficiálními církvemi.

b) **sekty**, sekty na pomezí křesťanství (Moonisté, Vesmírní lidé), orientálního původu (Víra Bahaí, Hnutí Hare Kršna), okultistické (Satanismus), který dále členíme na: a) náboženský /Církev Satanova /, b) antikulturní /příznivci Black metalu /, c) proti duchovní morálce /symbol volnosti / a psychoanalytické (Scientologická církev /psychická manipulace /, Oxfordský test, Auditing / závislost na něm /)

²⁵ Strany, sdružení a hnutí, které vyrostly na hnutí Skinheads a v současné době se od tohoto hnutí prakticky distancují. V minulosti ve Spojeném anglickém království se takto dostala do politiky Britská Národní strana, která se také nakonec od hnutí Skinheads a dalších subkulturních hnutí distancovala. Později se od ní odtrhla radikálnější část, která je známa jako teroristická organizace Combat 88 .

²⁶ Jedna z nejtvrdějších odnoží rockové hudby „Black metal“ spojený se satanismem a pohanstvím. Vzhledem ke skutečnosti, že v mnoha případech spojuje pravicové aktivisty (i z řad hnutí Skinheads) právě pohanství využívají některé skinheadské hudební kapely toho, že tento směr je oficiálně tolerován (jako subkultura) a zúčastňují se koncertů zaměřených tímto směrem. Nebo přímo neonacistické hudební skupiny hrají tento styl. Není neobvyklé, že se na koncertu Black metalové skupiny objeví až několik stovek příznivců pravicových Skinheads. Skupiny, které jsou využívány příznivci hnutí nazi Skinheads se nazývají NS Black metalové skupiny. Nebo se jedná o Pagan metal .

3.4. *Divácké násilí*

- a) **chuligáni** (Hooligans, Rowdies), do této skupiny řadíme klasické fotbalové výtržníky (vzor Anglie 80 let), ale také deologicky zaměřené fanoušky. Jedná se zejména o příznivce tč. druholigového klubu Bohemians 1905 jehož tvrdé jádro tvoří zejména anarchisté a příznivci různých subkultur. Mnoho klubů má tzv. „družbu“ s různými kluby z celé Evropy. Například fanoušci uvedených Bohemians 1905 se přátelí s fanoušky Sankt. Pauli a Dráždan ze SRN.
- b) **ostatní fanoušci**, tito fanoušci se dělí podle kritérií UEFA na fanoušky skupiny „A“ což jsou klidní bezproblémoví fanoušci, skupiny „B“, kdy se jedná o výtržníky (alkohol, drogy) a nejproblematictější je skupina „C“. Zde se jedná o fanoušky, kteří vyhledávají střety.

3.5. *Radikální ekologové*

- a) **umírnění**, jsou buď součástí anarchoautonomního hnutí nebo k němu mají velmi blízko. (Svoboda zvířat, Děti země, Greenpeace). Jejich akce mají nenásilný charakter, který však v mnoha případech v konečné fázi vede ke střetu s orgány Policie.
- b) **ekoteroristé (militantní environmentalismus)**, jedná se zejména o aktivisty, kteří jsou schopni k prosazování svých cílů, použít násilných prostředků. Dobře organizované ilegální skupiny, které jsou v některých zemích na seznamu teroristických organizací.

4. *Trestná činnost v souvislosti s extremismem*

Bez rozlišení zda hovoříme o aktivistech z pravicového nebo levicové extremistického spektra, nebo o členech sekt, náboženských hnutí, fotbalových výtržnicích a dalších extremistických aktivistech se v souvislosti s extremismem jedná zejména o rasově motivované násilí a násilí motivované ideovou odlišností v souběhu s další trestnou činností uvedenou v trestním zákoně (§ 196/2 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, § 198 Hanobení národa, rasy a přesvědčení, § 198a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, § 219 /1,2 písm.g) Vražda (rasová), § 221/1,2 písm. b) Ublížení na zdraví, § 222/1,2 písm.b) Těžká újma na zdraví, § 235/1,2 písm. f) Vydírání).

Dále můžeme hovořit o šíření a podpoře idejí jejichž šíření je dle zákona trestné (§§ 260/1,2, 261, 261a Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka).

Rovněž se může jednat o hospodářské trestné činy (§ 118/1,2 Neoprávněné podnikání), nedovolené ozbrojování (§ 185/1-3). Může se však také jednat o klasickou násilnou a majetkovou trestnou činnost jako je Loupež (§ 234/1,2,3) nebo Krádež (§ 247/1-4). V souvislosti s anarchisty nebo příslušníky různých subkultur můžeme hovořit o Nedovolené výrobě a držení omamných a psychotropních látek a jedů (§ § 187/1-4, 187a, 188), Šíření toxikomanie (§ 188a), Šíření nakažlivé choroby (§ § 189,190,191), Ohrožení pod vlivem návykové látky (§ 201), Opilství (§ 201a). Dále delikty spojené se squaterstvím a kulturou DIY (§ 249 Neoprávněné užívání cizí věci, § 249a Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru), delikty spojené se sprayerstvím (§ 257b Poškození cizí věci), delikty spojené s fotbalem nebo jinými sportovními a kulturními akcemi, demonstracemi a shromážděními (§ 202 Výtržnictví, § 201a Opilství, § 225 Rvačka).

V souvislosti s náboženským extremismem lze hovořit o tr. činu Hanobení lidských ostatků (§ 202a), Týrání zvířat (§ 203), Ohrožování mravnosti (§ 205), Ohrožování mravní výchovy mládeže (§ 217), Účast na sebevraždě (§ 230), Omezování osobní svobody (§ 231). Také můžeme hovořit o přestupcích a to zejména v souvislosti se shromažďovacím právem.

Vyjmenoval jsem nejzávažnější delikty, kterých se dopouští jednotlivci i skupiny v souvislosti s problematikou extremismu, ale samozřejmě se jedná i o jiné delikty, protože za celou škálou činností extremistů stojí vždy jen člověk se svými schopnostmi, potřebami a negativními nebo pozitivními vlastnostmi. Člověk, který je často ovlivněn i dalšími vlivy prostředí ve kterém žije.

5. Právní, sociologické a sociální dopady na jedince angažované v extremistických organizacích, sektách a hnutích,

Je otázkou diskuse, zda a v jaké šíři se má extremismem zabývat kriminologie, která zkoumá zločinnost, její příčiny a podmínky, trestnou činnost obecně i její konkrétní projevy, tedy konkrétní trestné činy, pachatele i jejich oběti. Extremismus se stává předmětem zájmu kriminologie v okamžiku, kdy je spáchána trestná činnost, která je projevem rasové, národnostní, politické či náboženské nesnášenlivosti²⁷ Z vlastní zkušenosti však vím, že je dostatečně odůvodněn závěr, že i v problematice extremismu lze využít prostředků určité prevence. Tato prevence musí zejména směřovat k mladým lidem, ale i k osobám ze sociálně slabých rodin, do oblastí ze zvýšenou kriminalitou, nezaměstnaností a do míst kde opět převážně mladí lidé hledají místo ke své seberealizaci.. Jedinci, kteří jsou součástí extremistických skupin, hnutí a sekt v

²⁷ *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha a.s. Praha 2001, str.14 kapitola, kriminologické a sociologické aspekty extremismu

mnoha případech podléhají alkoholismu, drogové závislosti, společenské izolaci, ztrátě emocí, psychické manipulaci. Jsou také často nezaměstnaní a zaměstnání si hledají velmi obtížně. U některých převážně mladých aktivistů dochází k odloučení od své rodiny, ztrátou rodinných pout. a s tím souvisejícím řešením bytové otázky, vzdělanosti a úplného odloučení od dosavadního způsobu života.

Podle institutu pro výzkum veřejného mínění (IVVM)²⁸, lze provést určitou typologii členů a příznivců extremistických hnutí a jejich projevů a také možných příčin extremismu. Na základě tohoto výzkumu bylo možné provést následující závěry:

1. Většina extremistů jsou mladí lidé
2. Řadoví členové a příznivci hnutí se rekrutují v převážné míře z mladých lidí, kteří se souhrou okolností dostali a to i na přechodnou dobu na okraj společnosti především z důvodu ztráty zaměstnání, rodinného zázemí a společenských jistot.
3. Nejrizikovější skupinou je mládež. Přispívá k tomu i menší strach o majetek a prosperitu rodiny. Věkem směřuje mládež k radikalismu v řešení chyb a nedostatků společnosti, které velmi citově vnímá.
4. Mladým lidem vyhovuje černo-bílé vidění světa a koncentrace problému do jednoduchých hesel, hledání nepřítele, který je za vše odpovědný, řešení situace stanovením úkolů „někým“. To vše poskytuje extremistická skupina vedená silnou osobností, ke které se obrací. Navrhovaná řešení problémů ve skupině jsou jednoduchá, zdánlivě řeší problém ihned a uspokojivě. Každý řadový člen skupiny (hnutí) je platným členem se kterým se počítá. Problémy může řešit sám nebo se ne jejich řešení spolupodílet.
5. Věk sám o sobě není dostačujícím důvodem náležením mladých lidí k extremistickým hnutím
6. Nezralý mladý člověk hledající jednoduchá řešení, snadno podléhá vlivu demagogů
7. Současnost je vnímána jako bezperspektivní a příznivci extremistických hnutí v ní vidí místo pro seberealizování.

6. Oficiálně prezentované názory extremistických skupin a organizací.

Snaha o získání většího množství členů nebo sympatizantů různých extremistických uskupení, nutí vůdčí osobnosti a aktivní členy těchto uskupení k vymýšlení oficiálně prezentovaných názorových směrů, které mají především poukázat na skutečnost, že vyvíjená činnost je legální a společensky přijatelná. Tímto způsobem se zneužívá především méně vzdělaných lidí, nezaměstnaných a převážně mladých lidí ze středoškolského prostředí. U

²⁸ Výzkum z let 1997-1998

pravicových a některých levicových uskupení, které mají zájem dostat se do tzv. „velké politiky“ zejména před volbami, znamená tato propaganda získání většího počtu voličů. Jsou vybírána zejména problematická témata jednoduchého charakteru s kterými může souhlasit velká část společnosti a nemusí se jednat o extremisty. Také se vybírají oficiálně prezentované názory, týkající se problémů mladých lidí, které zaujmou svojí novostí, jednoduchostí a zejména agresivitou. Chtěl bych uvést alespoň část těchto oficiálně prezentovaných názorů. Jedná se především o: odsouzení války proti terorismu, odsouzení zahraniční politiky USA, odsouzení snah USA postavit v ČR radar, myšlenková shoda s extremistickými islamisty, myšlenková shoda s palestinskými nacionalisty co se týče antisemitických výpadů, zákaz potratů a pornografie, boj proti drogám, boj za legalizaci lehkých drog, zejména Marihuany, boj proti přílivu uprchlíků zejména ze zemí třetího světa, nesouhlas s NATO, EU, nesouhlas se zvýhodňováním romské národnostní menšiny a celkovou pozitivní diskriminací, nesouhlas s registrovaným partnerstvím, boj za zachování národních států, požadavek silného státu, boj za beztřídní společnost, boj proti bolševismu a komunismu, boj proti nadnárodním korporacím, boj proti rasismu, řešení ekologických problémů, problémů okolo jaderné elektrárny Temelín, boj za revoluční změny a další.

7. Symbolika používaná jednotlivci i organizovanými skupinami

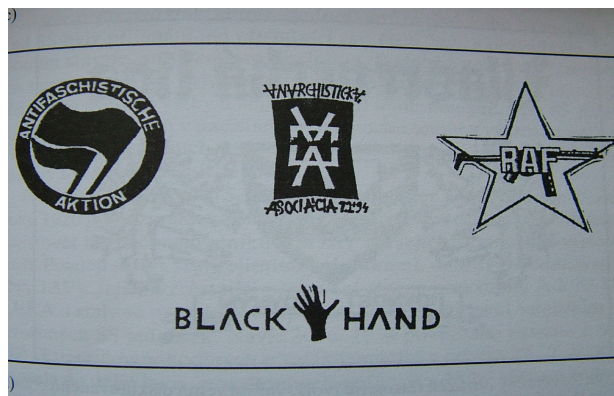
Smyslem a hlavním významem symboliky je identifikace jedinců a skupin, kteří vyjadřují své určité postoje a názory. V rámci neonacistické scény je hojně užíváno runové písmo-runové znaky. Příslušníci krajní pravice tím sledují dva cíle: „na jedné straně se přirozeně snaží , aby nebyli stíháni²⁹ a na druhé se snaží o to, aby se mohli vzájemně snáze rozeznávat“. Samozřejmě někteří mají k symbolice i svůj osobní vztah, což je vidět například na tetování na vlastním těle. Současně se symbolikou hlásí také k určitému ideovému nebo mýtickému odkazu.³⁰ Důležitý je výběr takových zástupných symbolů, které nejsou známy široké veřejnosti. Jedná se o symboly polozapomenutých fašistických organizací a různých divizí Waffen SS, politických a stranických organizací v rámci SS, SD, SA či Wehrmachtu. Při odhalování této trestné činnosti, je důležitá spolupráce se znalci z oboru historie a politologie. Na profilu osoby (velmi důležité) , která se dopouští tohoto protiprávního jednání je důležité spolupracovat s pracovníky ze sociální sféry (kurátoři), pedagogickými pracovníky, rodiči a s mnoha dalšími lidmi, kteří přišli se stíhanou osobou do styku. Rovněž také s psychology. Pro trestní stíhání je důležité jakou symboliku tato

²⁹ V současné době je snaha závadovou symboliku spíše na veřejnosti neukazovat. Příznivci hnutí Skinheads, zejména starší a zkušenější (z velkých měst) jsou již poučení a tak věci a tetování se závadovou tematikou nosí viditelně spíše na soukromých akcích (koncerty). Naopak mladší Skinheadi tzv. „Kinderskins“ rádi symboliku ukazují a chtějí se za každou cenu v partě zviditelnit. Také se spíše jedná o mimopražské aktivisty.

³⁰ Zde je jasná shoda s příznivci metalové hudby (Pagane „pohanský“ metal) jak jsem o této skutečnosti hovořil v předešlé kapitole.

osoba „veřejně“ (na místě veřejnosti přístupném nebo tisk, média) nosila, o jakou osobu se jedná (zda například v minulosti nebyla podezřelá z obdobného činu nebo je členem některé ilegální organizace jako je např. Národní odpor). Dále v jaké souvislosti měla uvedenou symboliku u sebe a další skutečnosti, které by přispěli k objasnění tohoto činu.³¹ Důležitá je také kombinace barev, které jsou uvedeny na nášivce, symbolice, tetování nebo na jiném závadovém materiálu. Další je symbolika číselná (kombinace čísel např. „88“ – Heil Hitler /dvě osmá písmena abecedy) a symbolika různých zkratk. Například zkratka A.C.A.B je zašifrovaná zpráva, která v českém překladu znamená: „Všichni policajti jsou bastardi“. Tato zkratka nošená na veřejnosti není závadová avšak, kdyby byla doplněna dovětkem: „zabij si svého policajta“ již by se dalo uvažovat v souvislosti s tím kdo uvedenou věc nosí o protiprávním jednání.

V současné době není prakticky vůbec stíhatelná levicově orientovaná symbolika. Domnívám se však, že by být mohla a to v některých případech v souvislosti s propagací některých historických událostí a zejména s terorismem. Nemám na mysli tričko s obrázkem revolucionáře „Ernesta Che Guevary“, což je v mnoha případech také spíše módní záležitostí, ale například nošení věcí se zkratkou R.A.F na místech veřejnosti přístupných v souvislosti s akcemi některých militantních anarchosyndikalistických organizací jako je například Federace anarchistických skupin bývalá Federace sociálních anarchistů. V tomto případě by podle mého názoru mohlo jít o symboliku závadovou, jako je symbolika užívaná pravicovými aktivisty s tím, že by se mohlo jednat o naplnění totožné skutkové podstaty trestného činu. Samozřejmě by zde musela hrát velkou roli osoba, která by tuto teroristickou levicovou organizaci propagovala.

RAF – Frakce Rudé armády (německy) Rote Armee Fraktion byla západoněmecká levicová teroristická skupina aktivní v letech 1970-1993. Sami se označovali jako komunistická městská partyzánská skupina. Skupinu založili v roce 1970 Andreas Baader, Gudrun Ensslinová, Horst Mahler, Ulrike Meinhofová, Irmgard Möllerová a další.³² V pravo v horním

³¹ Jedná se trestný čin: „Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svob občanů dle ust. § 261 trestního zákona v souběhu například s trestním činem dle ust. § 260 ost. 1,2 písm. b) ve spolupachatelství dvou či více osob dle ust. § 9/2 trestního zákona. *Trestní předpisy*, Sagit, Praha 2002

³² Zdroj:www. wikipedie.cz , v současné době byla jedna členka propuštěna na svobodu, v SRN ožehavé téma.

rohu je umístěna symbolika RAF.

Symbolika v levicovém hnutí představuje, také ideologické zařazení jedince, který symboliku nosí, ale také často jeho hudební směr. Například příznivci anarchoantifašistické scény často nosí nášivky svých oblíbených SKA, punkových, hip hopových, nebo hardcorových kapel doplněné o názvy skladeb s ideovým podtextem. U anarchistů je důležitá také kombinace barev červené a černé. U zejména mladších anarchoantifašistů se v menší míře projevuje i číselná kombinace čísel „161“ což znamená AFA (Antifašistická akce). Nášivky si na rozdíl od pravicových příznivců nenašívají, ale přišpendlují k oděvu. Důležitá je i symbolika ostatních levicových uskupení, vycházející především z dělnického hnutí, odborového hnutí, komunistického a trockistického hnutí. Levicově orientovaná symbolika by se mohla stíhat dle mého názoru jen v souvislosti s nějakou závažnou trestnou činností jako je již zmiňovaný terorismus, genocida a další násilné trestné činy s tím, že by se jednalo o propagaci hnutí směřujících k potlačování práv a svobod občanů v souvislosti s výše uvedeným protiprávním jednáním za kterým by stála konkrétní ideologie vycházející z historicky doložených zločinů. Také by zde hrála významnou roli i společenská nebezpečnost a osoba pachatele. Jak jsem již uvedl na začátku této kapitoly v mnoha případech se u levicové symboliky jedná o druh protestu proti společnosti, kapitalistickému zřízení, státu, rodičům a zejména se také jedná o módní záležitost. I některé tzv. „celebrity“ kulturního, společenského a někdy i politického života jsou viděny na veřejnosti s různou levicovou nebo přímo anarchistickou symbolikou a jsou tedy i určitým „vzorem“ pro dospívající mládež. Paradoxně i mnoho nadnárodních společností volí za účelem výdělku některou symboliku, kterou by jsme mohly zařadit mezi levicově orientovanou. Jedná se o současný trend.

III. LEVICOVÝ EXTREMISMUS

1. Úvod

Levicově orientovaná extremistická scéna je v České republice reprezentována zejména tzv. anarchoautonomy, trockisty, radikálními komunisty a dalšími zastánci různých politických, apolitických a subkulturních uskupení. Nedílnou součástí této scény je levicová frakce hnutí skinheads, která je tvořena zejména tzv. „Sharpskins a Redskins.“³³

Jednotlivci zařazení nebo sympatizující s různými skupinami a organizacemi při své činnosti vycházejí z myšlenek, anarchismus, anarchoantifašismu, anarchosyndikalismu, anarchokomunismu, libertinského komunismu, anarchofeminismu, trockismu, bolševismu, revolučního hnutí, odborového hnutí, komunismu, hnutí punk a z dalších historických i současných myšlenek. Ve svých prohlášeních a programech se mimo shora uvedené myšlenky zabývají současnými problémy jako je boj proti globalizaci a s tím souvisejícími nadnárodními monopoly, chudoba, ekologie, sexismus, antiamerikanismus, válka proti terorismu, postavení církve ve společnosti, přímá akce, fašismus-neofašismus, nacismus-neonacismus, nesouhlas s Mezinárodním měnovým fondem a Světovou bankou (dále jen MMF a SB) a další. Dalo by se říci, že současná levicová scéna je díky odlišným ideologickým proudům logicky rozštěpena. Najdou se však společná témata, která jsou pro všechny levicová uskupení stejná a to zejména: boj proti současnému politickému, společenskému a kulturnímu zřízení, boj proti pravicovým aktivistům, globalizaci, americké zahraniční politice, válce proti terorismu, boj proti jakékoliv diskriminaci, boj za práva dělníků a další společné aktivity jako je například hnutí Antifa³⁴. Jsou však spíše výjimky

³³ **SHARP:** Skinheads proti rasovým předsudkům, v mnoha případech se jedná o osoby vyznávající anarchismus, anarchoantifašismus **REDSKINS:** Vyznávají různé marxistické ideologie, stalinismus, maoismus a trockismus. V současné době je v ČR jen několik málo „opravdových“ členů této odnože hnutí skinheads. U těchto osob je důležité k rozeznání od pravicových skinheads znát symboliku extremistických skupin.. U Sharpskins je někdy k vidění tzv. „kartáč“ nebo pozůstatek punkerského „číra“, který jasně ukazuje kam osobu zařadit. Také dle oblečení lze rozeznat levicové a pravicové příznivce hnutí Skinheads. U Sharp, kteří mají blízko k anarchismu a k squattingu je oblečení často neudržované, špinavé a opatřeno doplňky, které nosí příznivci hnutí Punk..

³⁴ Antifa – mezinárodní hnutí zabývající se bojem proti nacismus-neonacismu, fašismu-neofašismu a všem projevům jakékoli diskriminace.

(např. protesty proti MMF a SB v Praze v roce 2000), kdy propagují tyto myšlenky nebo aktivity společně nebo alespoň ve stejný čas na různých místech.

S některými názory a aktivitami by se dalo souhlasit a podpořit je. Avšak tyto radikální názory a programové cíle nesmějí být prosazovány extrémně za použití násilí, zbraní a nedemokratickými způsoby, což vlastně vzhledem k některým ideologickým podtextům a směrům nelze. Dalším *společným* nepřítelem *všech* levicově orientovaných uskupení vycházejících z různých ideologických směrů napříč levicovým extrémistickým spektrem je demokratické zřízení.

V této části bych se chtěl zabývat největšími registrovanými i neregistrovanými (odmítají registraci, nebo vše co by bylo společného se státním zřízením) organizacemi a uskupeními, které působí na území České republiky. Použiji některé autentické materiály, které různí aktivisté uvádějí na internetu. Dále použiji své praktické zkušenosti doplněné o veřejné policejní zdroje a teoretickou literaturu..

Jedna z posledních kapitol o levicovém extremismu bude věnována militantnímu environmentalismu

2. *Anarchismus*

Pojem anarchie je odvozen ze záporu původně řeckého slova *arché* znamenající vládu, velení, úřad, říši, ale také počátek, původ, princip. U Aristotela je tímto slovem vyjádřeno, z čeho něco je (látka, věci) nebo se děje, z čeho něco vzniká, z čeho se něco poznává. U Parmenida bylo pojmem *anarchos* označováno to, co nemá počátek. U Homéra a Hérodota byl těmito pojmy označován stav, kdy chyběl vůdce společenství či u vojska vojevůdce. Euripidés používal tento pojem pro obdobnou situaci, kdy námořníci neměli velitele. Xenofón pojmenoval anarchií tento rok, v němž nevládl žádný vůdce a tedy v něm bylo politické bezvládní. Platón použil pojmu anarchie ve svém žebříčku politických forem od aristokracie, oligarchie, přes demokracii, anarchii až k tyranii.³⁵

Anarchismus – hnutí prosazující svobodu jedince jako základní hodnotu při uspořádání společnosti. Už několikrát v průběhu novodobé historie výrazně ovlivnil politické i kulturní dění. V českém prostředí pak mj. významně poznamenal literární tvorbu na přelomu 19-20 století.

Anarchismus je široký proud sociálně politických myšlenek, jehož definování je problematické. Termín anarchismus nepatří nikomu napsal Noan Chomsky. Proto je obtížné jej přesně vymezit. Vyjděme nicméně ze slov italského anarchistického revolucionáře Errika Malatesty, který roku 1907 o anarchismu hovořil jako o „úplném osvobození celého lidstva z

³⁵ *Anarchismus*, Václav Tomek, Ondřej Slačálek, Praha 2006, Vyšehrad (str. 22, Pojem anarchie a předchůdci anarchismu).

trojího osvobození z otročení: ekonomického, politického a morálního“. Jinými slovy anarchismus je snahou o popsání společenského útlaku v jeho úplnosti, úsilím o boj proti němu a o uskutečnění neutlačivých alternativ. Kořenem útlaku je přitom moc – moc lidí nad jinými lidmi, ať už se projevuje v rovině politického či ekonomického donucení, či vštěpováním hodnot hierarchie a výchovou k poslušnosti. Smyslem anarchistického usilování je společnost bez moci jedněch nad druhými a naopak s mocí lidí nad největším rozsahem podmínek jejich vlastních životů. Společnost, která nejen odstraní politickou nadvládu a ekonomické znesvobodňování, ale také bude založena na výchově všech lidí v silné, svobodné a zodpovědné jedince s důrazem na kulturu svobody, emancipace a různorodosti.

Anarchismus byl uceleně formulován v 19. století v diskusi s jinými politickými ideologiemi. Stejně jako liberálové kladli anarchisté hlavní důraz na svobodu člověka. Má-li se, ale jednat o skutečnou svobodu, argumentovali anarchisté, že nemůže jít pouze o negativní svobodu jedince od společnosti. S konzervatismem anarchismus spojuje oddělení státu a společnosti. Tu ovšem anarchisté nevnímají jako síť autoritářských mezilidských vztahů reprodukcí tradiční hodnoty, ale se zřetelem k jejímu vývoji a k roli menšin, které v ní prosazují nové myšlenky a přístupy. Tato společnost pak už nestojí vedle státu s tím, že jej potřebuje jako konečnou sankci svých jednotlivých autoritářských vztahů, ale proti státu.

Lze ale nalézt shodné rysy i u proudu, který je anarchismu tak protikladný, jako nacionalismus – ostatně, mnozí anarchisté bojovali za práva potlačovaných národů. Za hlavní oblast shody zde můžeme pokládat oddanost konkrétní lidské pospolitosti. Anarchisté ovšem tuto oddanost směřují jednak vůči celému lidstvu, jednak vůči menším společenstvím, jejichž členové se mohou osobně znát a spolupracovat. Národy jsou anarchistickou teorií vesměs odmítány jako falešná identita vytvářená k obrazu jednotlivých států, jako scestná ideologie zakrývající iluzorním „bratrstvím“ v rámci jednoho národa existující rozdíly mezi privilegovanými a neprivilegovanými a zároveň jako nástroj k nebezpečnému štvání jedněch lidí proti druhým.

Snaha o uchopení fenoménu útlaku v celé jeho šíři pochopitelně sblížuje anarchismus s hnutími bojujícími proti jednotlivým podobám útlaku jako je feminismus, antirasismus, hnutí gayů a lesbiček, antikolonialismus a jako koneckonců bylo a je i dělnické hnutí.

Pro široce pojatý antiautoritářský proud nebylo těžké hledat v dějinách politického myšlení a aktivit předchůdce. Zároveň to mohlo být ošidné tím, že by přitom došlo k vytržení myšlenek z dobového kontextu a původních souvislostí, k dezinterpretaci i k ideologickému překrucování. Na druhé straně nelze popřít, že lze v dějinách vysledovat různé myšlenky podobné těm anarchistickým.

Za předchůdce anarchismu v užším slova smyslu lze pokládat čtyři autory. První tři z nich bývají pokládáni za anarchistické klasiky – nebyli ovšem součástí anarchistického politického úsilí

a z jejich myšlenek vycházejí různé politické proudy. William Godwin byl na sklonku 18. století autorem vize společnosti rozumných lidí, kteří společnou správou svých věcí a racionální domluvou umožní omezení donucovací moci na minimum. Mladohegelovec Max Stirner zase postavil ve čtyřicátých letech 19. století jedince společnosti jako zcela suverénní individuum bouřící se nejen proti mocenskému donucení, ale i proti myšlenkám a představám k jejichž přijímání ho společnost vede a nakonec i proti celé společnosti ve jménu své jedinečnosti. Pierre-Joseph Proudhon spojil ve stejné době osvobození člověka s kritikou soukromého vlastnictví a socialistickým projektem. Aby ovšem člověk v nové společnosti mohl být svobodný, je třeba, aby socialismus nezahrnoval odlišný mechanismus státu, ale vytvořil nové uspořádání společnosti, založené na samosprávě a autonomii jedince, zajištěné i osobním vlastnictvím. Své místo má vedle těchto tří autorů i méně známý Joseph Déjacque, který v padesátých letech devatenáctého století formuloval radikální utopickou vizi, jež spojila svobodu všech lidských jedinců s odmítnutím dosavadních politických, ekonomických i duchovních a kulturních institucí a s propagací komunistické ekonomické vzájemnosti. O samostatném anarchistickém hnutí a také o anarchismu jako jasně vymezeném proudu politického myšlení můžeme hovořit až od druhé poloviny šedesátých a ještě spíše od sedmdesátých let 19. stol. Jeho počátky jsou spojeny s vystoupením Michaila Bakunina, revolučního veterána, který anarchismus vymezil jako protistátní a svobodnou podobu socialismu.

Anarchismus ovšem přišel i s pozitivní vizí. Ta stavěla na sounáležitosti člověka a přírody, kterou ve svých dílech zdůrazňovali Élisée Reclus a Petr Kropotkin. Anarchistický komunismus byl v jejich podání obnovou organické povahy lidského společenství, osvobozením evolučně vytvořené sounáležitě a dobré lidské přirozenosti.

Anarchistické odborové hnutí (anarchosyndikalismus) se rozvíjelo ve dvou vlnách. V první anarchisté v tomto hnutí nadšeně podněcovali živelnou aktivitu a bojovnost pracujících a kladli důraz na praktickou stránku bojů a sebevědomí pracujících jako výrobců všeho bohatství ve společnosti. Anarchismus ale nebyl úzce svázán pouze s dělnickým hnutím. Jeho agenda zahrnovala rovněž protináboženské aktivity, antimilitarismus, kritiku manželství a propagaci volné lásky a rovněž rovnost žen a mužů i aktivity s tím související, včetně kontroly porodnosti. Protagonistkou těchto bojů byla mimo jiné už od přelomu 19. a 20. století Emma Goldman.

Zlomovou událostí pro dějiny anarchismu se stala španělská občanská válka v letech 1936 až 1939. Po této občanské válce a druhé světové válce anarchismus spíše přežíval v relativně malých kroužcích a skupinách. Nicméně rozvíjel po svém myšlenky, jež se později staly hybnou silou větších hnutí, která znamenala zpochybnění autority v mnohém širším měřítku – ať už to byla hnutí zahrnované pod termín nová levice a další hnutí v 60 letech, nebo tzv. antiklobalizační hnutí na konci devadesátých let. Anarchisté se vyslovovali proti oběma stranám studené války. Toto stanovisko jasně formulovala Marie Louise Berneri, rovněž autorka anarchistického zhodnocení

utopického myšlení. Významnou společensko-politickou kritiku rozvinul rovněž Noam Chomsky, jehož východiskem bylo přesvědčení o v zásadě dobré a tvořivé lidské přirozenosti, která má právo demontovat jakoukoliv mocenskou instituci, jež nebude schopna ospravedlnit svou existenci. V osmdesátých letech dvacátého století pak došlo k obrodě radikálního anarchokomunistického proudu, jehož patrně nejdůležitější reprezentantkou je britská Anarchist Federation.

Anarchismus sehrál nikoli nevýznamnou roli v ekologickém hnutí, kde měl značný význam Murray Bookchin se svým pojetím sociální ekologie jako pokračování analýzy ekologických vztahů v lidské společnosti. Oproti Bookchinově vizi stavějící na racionalitě a vývoji pokládá tzv. primitivismus za kořen ekologické krize a jakoukoliv techniku a civilizaci. Mnozí anarchisté primitivisty kritizovali nelze ovšem popřít, že v dílech anarchoprimitivistů, jejichž nejvýznamějším reprezentantem je John Zerzan, nalezneme propracovanou kritiku mocenských aspektů takových základních fenoménů lidského žití a společnosti, jako např. jazyka, počítání, měření času či symbolického myšlení.

Specifikem anarchismu v českém prostředí je přerušena kontinuita. V první vlně mezi osmdesátými lety 19. století a dvacátými lety 20. století existovalo anarchistické hnutí, které se vyvinulo od propagandy činem a individualismu k anarchokomunismu, organizaci anarchosyndikalistických odborů, antimilitaristické činnosti a zásadním programatickým diskusím. Hnutí ovšem začalo opouštět anarchistická stanoviska ve prospěch zdánlivě praktičtější politické aktivity a nakonec se krátkodobě ztotožnilo se samostatným československým státem. Pozdější radikální opozice proti tomuto státu byla již vedena z proti státních, leninských pozic, což vzdor existenci několika varovných hlasů znamenalo na dlouhou dobu konec českého anarchismu. Přes jisté náběhy např. surrealismu nebo v revolučně orientovaných skupinách přelomu šedesátých a sedmdesátých let 20. století došlo k jeho obnově až na sklonku osmdesátých let 20. století. Toto hnutí působí a vyvíjí se dodnes.³⁶ Hlavní symbolickou anarchistickou barvou je černá, která je chápána především jako symbol negace, respektive internacionalismu, negujícího hranice. Je viditelná i na černých anarchistických vlajkách, které se zřejmě poprvé objevily v anarchistických proudech v rámci Pařížské komuny v roce 1871. Další impuls k ovládnutí anarchismu černou barvou dodal francouzský časopis Černá vlajka, vycházející od roku 1883. Černá anarchistická vlajka provází anarchismus až do současnosti. Černou barvu anarchisté přejali i do barvy pěticípé hvězdy. Vězněným anarchistům pomáhá Anarchistický černý kříž. Častým symbolem anarchistů a autonomů je i černá kočka. Diagonálně rozdělená černorudá vlajka a barevně napůl rozdělená černo rudá hvězda patří anarchosyndikalistům, kdy rudá barva značí syndikalismus (revoluční svaz přímé akce) a černá se váže na výše uvedené pojetí anarchismu. Symbolem anarchismu je i písmeno „A“

³⁶ *Anarchismus*, Václav Tomek, Ondřej Slačálek, Praha 2006, Vyšehrad (str. 13 -22, Anarchismus jako idea a její vývoj).

vepsané v kruhu, které bylo zřejmě zavedeno v anarchistických oddílech v období španělské občanské války a na přelomu padesátých a šedesátých let jej do širšího povědomí zavedl anarchistický list. Anarchisté jsou aktivní i v antifašistických kampaních ANTIFA a Good Night White Pride. Anarchisté se angažují také v kampani na pomoc ilegalizovaným imigrantům s názvem No Borders! Novou kampaní je Žádné prachy náckům! inspirovaná německou „Kein Bock auf Nacis“, v ČR realizovaná i pod heslem „We Will Rock You“³⁷.

3. *Novodobý český anarchismus*

Původní anarchistické hnutí ve své většině vzplývalo ve dvacátých letech 20. století do Komunistické strany Československa, která se o čtvrtstoletí později stala vládnoucí stranou. Postoje blízké těm anarchistickým lze vysledovat v některých aktivitách před rokem 1989, ale veřejně působící hnutí se v československém prostředí anarchismu obnovil až právě v tomto roce. Od té doby je nepřetržitě činný a dává o sobě vědět veřejnými akcemi. Také se různými způsoby vyvíjí a uvnitř tohoto hnutí krystalizuje spektrum hlášených názorů. Kořeny samotného anarchistického hnutí lze najít v českém mírovém hnutí osmdesátých let 20. století. To vycházelo z nechuti k násilí, obav z následků možného jaderného konfliktu supervelmocí a odporu k ponižující všeobecné vojenské službě. Dalším významným vlivem byly kulturně-sociální undergroundové komunity a zejména punková subkultura. První anarchistická organizace se ovšem vyprofilovala jen jako jedna z mnoha názorových frakcí neoficiálního a opozičního antimilitaristického uskupení **Nezávislé mírové sdružení**. Někteří jeho členové založili na podzim roku 1989 **Československé anarchistické sdružení (ČAS)** a uspořádali již 14. října 1989 jako první veřejnou akci happening na Staroměstském náměstí v Praze, kde asi 20 lidí rozdávalo letáky o anarchismu a papírové čepice složené z novin. Někteří anarchisté v řadách studentů se účastnili stávkových aktivit během odstraňování mocenského monopolu KSČ. První sjezd ČAS proběhl 27.1. 1990, nové anarchistické uskupení začalo vydávat svůj *Informační bulletin*. Anarchisté se rovněž zapojili do činnosti **Levé alternativy**. I v českém prostředí, tak jako v západní Evropě před rokem 1989 se anarchismus vyvíjel a získával na síle. Jestliže ČAS nebyl organizací v pravém slova smyslu, rostl počet volných skupin stoupců anarchismu, kteří se často rekrutovali z řad příznivců hnutí punk.. Již na počátku prosince 1989 reflektoval novou situaci punkové subkultury samizdatově vydávaný časopis (zin) *Sračka*..

„*Tak co teda chcete ? Legalizaci punku? Ale to již není punk! Kam zmizí perzekuce*“

³⁷ *Anarchismus*, Václav Tomek, Ondřej Slačálek, Praha 2006, Vyšehrad (str. 13 -22, Anarchismus jako idea a její vývoj).

*režimu, která punk u nás dostala tam, kde je? Je to hezká představa. Ale pozor. Tím se dostaneme na platformu západní manipulace. Punk je proti systému. Proti jakýkoliv formě manipulace. Proč se teda teď staví za rekultivaci systému v systému? Za přeměnu systému, kterej nás nutí jezdit 100 km na koncerty a perzekuovat nás za vzhled v systém mnohem dokonalejší manipulace, kterej nám sice umožní v podstatě, co budeme chtít, ale tím nás zdegeneruje na úroveň hudby a zbaví nás ideologie, než si uvědomíme, že jsme ještě ve větším hovně, než jsme byli.*³⁸

Vedle řady anarchistických zinu³⁹ spojených s punkovou subkulturou, *Informačních bulletinů ČAS* a novin Levé alternativy *Polarita* se anarchismu příležitostně věnoval zejména undergroundový časopis *Vokno*, který mimo jiné uveřejnil i překlady George Woodcocka a Hakima Beye. Anarchisté také začali psát do aktuálního zpravodaje vydávaného při tomto časopisu pod názvem *Voknoviny* a později *Kontra*. Spolupráce nicméně nebyla bezproblémová, mimo jiné i proto, že původní underground se vymezoval proti normalizačnímu režimu, zatímco anarchisté vůči stranické demokracii a soukromovlastnickému kapitalismu obnovovanému po roce 1989. Se svým časopisem se anarchisté osamostatnili a cesty se rozešly. (s některými bývalými redaktory *Vokna* nicméně i nadále udržovali dialog). V březnu 1991 začal vycházet v návaznosti na *Kontra* nový anarchistický časopis pod názvem *A-kontra*. Anarchismus tedy stál na vlastních nohou a právě *A-kontra* se v prvních letech stala základnou jeho názorové profilace. Nebyla sama. Už koncem roku 1991 vyšlo nulté číslo časopisu *Autonomie*. Anarchistické prostředí bylo rovněž velmi citlivé na ochranu zvířat, což se projevovalo v častém přijímání vegetariánství nebo vegánství a v aktivitách proti zabíjení zvířat na maso, v boji proti kožešinovému průmyslu i koňským dostihům. Anarchisté zdůrazňovali také souvislost squatingu s existující bytovou nouzí a problémy sociální politiky, dále význam otevřeně politické orientace squatů a pozitivně hodnotili překračování zákonů a vlastnických práv, dostatečně ospravedlněné neužíváním objektů. Někteří anarchisté dne 12. ledna 1991 spolupřátali demonstraci proti vývoji Občanského fóra doprava a rovněž se angažovali v Levé alternativě. Jejich prostřednictvím bylo anarchistické hnutí do jisté míry vtaženo do vnitřních sporů tohoto politického hnutí, zda bude dále kriticky podporovat levicově liberální část OF, nebo zda se zapojí do pokusu zformovat levicovou opozici, která by se ovšem opírala o zdiskreditovanou KSČM (nakonec měla podobu kandidátky Levý blok). V roce 1992 došlo v Praze k několika velkým demonstracím a to: „*Proti šlechtě a luxusu*“ u příležitosti plesu ve Státní opeře a demonstraci dne 1. května spojené s průvodem v jehož závěru došlo k násilnému střetu s fašistickými skinheady, během kterého anarchističtí militanti stoupence fašismu rozehnali.⁴⁰ Zároveň právě na prvomájové demonstraci aktivisté z nově založené **Anarchistické federace (AF**

³⁸ *Sračka, č. 6 z roku 1989, Praha (zin-samizdatový časopis)*, ponecháno v autentickém znění s gramatickými chybami a vulgárnostmi.

³⁹ *Zin* – časopis, noviny, samizdatový materiál. (pozn. autora práce)

⁴⁰ o úspěchu anarchistů lze však polemizovat. Pravdou je, že došlo k prvnímu většímu střetu mezi anarchisty a pravicovými skinheady. Z pohledu fašistických skinheadů se jedná o jejich vítězství. (poznámka autora práce)

– vznikla v dubnu 1992 z okruhu kolem časopisu *Autonomie*) přečetli výzvu k bojkotu voleb. *A-kontra* kromě výzvy publikovala i rozhovor s Egonem Bondym, který vyzýval k volbě Levého bloku, prognostické texty člena KSČM Radima Valenčíka a rozhovor s předsedou této strany režisérem Jiřím Svobodou. V doprovodném komentáři bylo mimo jiné uvedeno, že skutečným nebezpečím je výrazné vítězství jedné strany, která by získala monopol moci a mohla diktovat, zatímco KSČM je předurčena k opozici a pokud si bude chtít udržet své místo ve spektru politických sil, musí se čím dál otevřeněji stávat antisystémovou opozicí. Pokud pomineme fašismus je jedinou skutečnou alternativou samospráva, participační společnost – ideálně anarchie. Takový přístup byl pochopitelně pro velkou část anarchistů nepřijatelný. Dne 16.6.1992 došlo k pokusu o vystěhování redakce *A-kontra* a zbavení odpovědného redaktora jeho funkce. Navzdory různým spekulacím o důvodech otištění materiálů stálější spolupráce mezi anarchisty a KSČM navázána nebyla a pokud existovaly nějaké osobní vazby, byly patrně brzy zpřetrhány, pokud ne dříve, tak nejpozději koncem roku 1992. Tehdy totiž došlo k pokusu o atentát na Jiřího Svobodu, který byl přisuzován jednomu z redaktorů *A-kontra*⁴¹. Ten všechna obvinění odmítl a policie jej vzhledem k absenci důkazů musela propustit z vazby, kde strávil Vánoce a Nový rok 1993. Policie nebyl schopna obvinění ničím doložit a obviněný anarchista pak rovněž vyhrál soudní spory s médii, která o kauze informovala zkresleně. Zůstalo ovšem spojení s obviněním a také fakt, že *A-kontra* v druhé polovině roku 1992 otiskovala informace o německé teroristické organizaci *Rote Armee Fraktion* (Frakce rudé armády) a že v létě 1992 rovněž zveřejnila prohlášení „*Revoluční partyzánské autonomie*“, které se k podobným skupinám hlásilo (bylo podepsáno pseudonymem, ale vyvolalo podezření, že se jedná o provokaci jednoho z redaktorů *A-kontra*). To vše mělo podle názoru politologa Martina Bastla rozhodující vliv na stále menší přijímání anarchismu v české společnosti. *A-kontra* i *Autonomie* nadále vycházely a snažily se reagovat na nové fenomény. K nim patřily rasistické či politicky motivované vraždy ze strany fašistických skinheads, přičemž mezi oběťmi byli i dva lidé spojení s prostředím anarchismu blízkých subkultur i s anarchistickými myšlenkami. jednalo se o Filipa Venclíka, zpěváka punkové skupiny *Rusko* a Zdeňka Čepelu člena **Tandvaldského anarchistického sdružení**. To přitáhlo pozornost anarchistů k vyšetřování těchto vražd i k vyšetřování rasistických vražd Romů⁴². Roku 1994 došlo k faktickému zániku Anarchistické federace o rok později naopak vznikl nový časopis *Svobodná mysl*. Anarchistické hnutí bylo spolutvořeno celou plejádou lokálních iniciativ a také skupin, zaměřených na konkrétní

⁴¹ Jednalo se o osobu P.W., která působila jak v Levé alternativě, tak později stála u zrodu jedné z nejmilitantnějších anarcho-syndikalistických organizací pod názvem Federace sociálních anarchistů-Mezinárodní asociace pracujících (FSA-MAP) dnes Federace anarchistických skupin (FAS). I přes skutečnost, že jméno tohoto aktivisty bylo v mnoha případech uvedeno v médiích uvádím jen jeho počáteční písmena jména a příjmení z důvodu zachování mlčenlivosti. (pozn.autora práce)

⁴² Není mi známa skutečná skutková podstata uvedených skutků trestných činů. Dle anarchistů se však jednalo o vraždy. (poznámka autora práce)

směry v rámci anarchismu. V letech 1993-1996 vycházel časopis *Wicca*, orientovaný feministicky a poněkud spirituálně. Roku 1995 vznikla ženská skupina **Luna**, jejíž členky se chtěly rovnoprávně zapojit do činnosti v anarchistickém hnutí, jemuž dosud dominovali převážně muži. Členky Luny aktivně spolupracovaly zejména se squatterským hnutím a propagovaly myšlenky ekofeminismu, vystupovaly na solidárních akcích týkajících se ženských práv, ekologie a také antirasismu. Skupina zanikla na počátku roku 1998 po smrti své členky Lenky Pechalové. Kolem poloviny devadesátých let fungovala rovněž skupina **Voice of Anarchopacifism** (Hlas anarchopacifismu), která působila jako hudební i politická skupina. Jednalo se o pokračování anarchistických antimilitaristických aktivit, spojené s pacifistickým přesvědčením (toto přesvědčení v anarchistickém prostředí bylo už tou dobou menšinové). Byla aktivní zejména při protestech proti začlenění ČR do NATO. Zcela odlišná byla organizace, která vznikla roku 1996 v reakci na násilnou policejní razii v rockovém klubu *Propast*. Jedná se o **Antifašistickou akci**. Tato organizace inspirovaná podobnými uskupeními v západní Evropě (ovšem s českými specifiky, mezi něž patří dominance anarchismu a tvrdé odmítání autoritářské levice). Ta se orientovala především na militantní aktivity proti ultrapravicí, ale také na obranu proti státním represím. Později vydávala časopis *Akce* a sehrávala a i v dnešní době sehrává významnou roli v anarchistickém antifašismu. Vedle toho rovněž existovaly radikálně ekologické aktivity. Myšlenky primitivismu šířil kupříkladu od roku 1996 časopis *Zelený provazníček*, postoje blízké spíše sociální ekologii byly pevnou součástí stanovisek různých anarchistických organizací. K anarchismu měla (a má) blízko zejména v některých ohledech česká pobočka radikálně ekologicky orientované volné platformy pro přímé akce **Eart First!** (Země především).

Hlavní anarchistické aktivity a také diskuse se nicméně soustředily kolem časopisu *Autonomie* (který byl spojen hodně se squatingem) na jedné straně a kolem *Svobodné mysli* na straně druhé. Právě z okruhu *Svobodné mysli* v srpnu 1995 rovněž vzešel nový pokus o organizaci českého anarchismu – **Česká anarchistická federace** (ČAF), která měla zastřešovat různé proudy v anarchismu. Její část kolem časopisu *Svobodná mysl* se ovšem začala poměrně ostře vymezovat vůči autonomistické kultuře, reprezentované *Autonomií* a zároveň se snažila zpřesnit svou definici anarchismu a klást důraz na třídní boj a anarchosyndikalistické aktivity. V tom navazovala na starší, ale dosud spíše propagační skupinu anarchistů, která působila od roku 1992 jako **Anarchosyndikalistická iniciativa** a poté jako **Anarchosyndikalistická federace**. Tato organizace se roku 1996 včlenila do ČAF jako její *Anarchosyndikalistická frakce* (vedle ní ještě existovala *Ekoanarchistická frakce*). Předtím se z ní ovšem odštěpila organizace **Solidarita**, která se pokoušela o propagaci radikálního odborářství nespokojeného s výslovně anarchistickým programem a jež posléze prošla značným názorovým vývojem. Anarchisté kolem časopisu *Svobodná mysl* z ČAF změnili název organizace na **Československá anarchistická federace**

(ČSAF). V době rostoucích polemik mezi různými orientacemi anarchismu vcelku pochopitelně neuspěl návrh několika aktivistů vystoupit ke 20. výročí Charty 77 se souborem stanovisek, na nichž by se mohl sjednotit nejen anarchismus, ale i širší protestní hnutí. **Deklarace protestu 97** jak se měl protest jmenovat, nebyla ve své době ani publikována. Dala ovšem příležitost bývalému odpovědnému redaktorovi A-kontra⁴³ pokusit se pojmenovat rozdíly mezi disentem a současným protestním hnutím.

Jestliže pro Chartu 77 „nosnou ideou byl univerzalistický koncept lidských práv, formou činnosti bylo vytváření expertních skupin z vybraného okruhu elity, metodou působení bylo úsilí o dialog s mocí“, pak v dnešní době byla situace jiná. Cílem protestního hnutí v dnešní době nemůže být hledání nějakého univerzálního modelu bytí, vědecky racionálního či nějakým božstvem zjeveného univerzálního receptu. Takový „všelák“, jaký v nejrůznější podobě nabízejí různé ideologické směry, politické strany a církve, neexistuje a i kdyby existoval, nikdo nemůže s definitivní platností rozhodnout, který je z onoho množství nabízených ten „pravý“. Proti univerzalitě můžeme postavit právě alteritu – nejen právo, ale přímo povinnost odlišovat se, hledat vlastní cestu, vlastní způsob existence. Nikoli tedy pouhou alternativu – tento pojem je často zúženě chápán jako milostivé připuštění určité jinakosti s tím, že v podstatných věcech je nutno přizpůsobit se většině. Pro zastánce starého univerzalistického pojetí se ovšem pojmy jako práva žen, práva homosexuálů, Romů aj či dokonce práva zvířat jeví jako cosi nepatřičného. Proti univerzalitě – alteritu, proti elitářství – přímou demokracii, proti dialogu s mocí – odpor vůči mocí!⁴⁴

Namísto sjednocování protestního hnutí na základě odporu vůči univerzálním pravdám došlo k rozkolu uvnitř největší anarchistické organizace a to kvůli nepřijetí rezolucí, jež navrhla zbytku ČSAF skupina kolem redakce *Svobodné práce* a které ji měly pevněji vymezit jako sociálně anarchistickou organizaci, ale byly pro většinu členů nepřijatelné. Na podzim roku 1997 se tak rozdělila původní ČSAF, od níž se oddělili stoupenci redakce *Svobodné mysli* (nově přejmenované na *Svobodnou práci*) a založili **Federaci sociálních anarchistů** (FSA). Tato organizace se poměrně ostře vymezila vůči ostatním anarchistickým aktivitám⁴⁵, které pokládala za místy až nechutný eklektický guláš, který většinou s reálným anarchismem nemá nic společného. Na vině tomu je jednak to, že se hnutí skládá většinou z velmi mladých lidí, neexistuje prakticky žádná soudobá původní anarchistická literatura, takřka žádné překlady, počet lidí, kteří se sebevzdělávají a předávají informace je málo a většina hnutí je na tom tak špatně, že zastává jednoduché a pohodlné klišé, že anarchismus zahrnuje všechny proudy, tj. naprosto každého, kdo se k anarchismu přihlásí, ať už se jedná prakticky o cokoli.⁴⁶ FSA byla proto ostatními pokládána za intolerentní a agresivní a spory mezi anarchisty vyvrcholily na podzim roku 1998 dokonce fyzickým napadením člena ČSAF členem FSA. Na druhou stranu FSA se snažila sama dohánět to, co dle jejího názoru

⁴³ Pravděpodobně Jakub Polák (pozn. autora práce)

⁴⁴ *A-kontra*, č. 7 z roku 2002 str. 8

⁴⁵ Někteří anarchisté hovoří o členech FSA (dne FAS) jako o příliš militantních anarchistech a nechtějí být s touto organizací spojovány (pozn. autora práce).

⁴⁶ *Svobodná práce* č.11 z roku 1997

anarchistickému hnutí nejvíce chybělo. Přeložila a vydala řadu prací z dějin anarchismu a rovněž se snažila šířit anarchistické myšlenky mezi námezdně pracujícími. Roku 2002 také založila anarchistický **Odborový svaz Rovnost**. FSA se také stala členkou **Mezinárodního dělnického sdružení** (Mezinárodní asociace pracujících). Postupně se vztahy mezi stoupenci FSA a ostatních anarchistických organizací uklidnily a v různých případech docházelo ke spolupráci. Členskou skupinou FSA (která se počátkem roku 2004 přejmenovala na **Federaci anarchistických skupin /FAS/**) se stala roku 2003 i **Antifašistická akce**.

Československá anarchistická federace pokračovala i po rozchodu s FSA v samostatné aktivitě . Na počátku roku 1998 si založila vlastní časopis *Existence* (vycházel do roku 2002). Snažila se udržet koncept anarchistické organizace otevřené různým směrům v anarchismu. Za hlavní cíl ČSAF ve svém Manifestu označila „vytvořit alternativu k oficiální propagandě konzumu, která se snaží odvést pozornost potenciálně revoluční třídy směrem k pseudoproblémům, pokleslé a bezobsažné zábavě, reklamě, k jakési virtuální realitě, jejíž formu si může každý, kdo na to má demokraticky vybrat z nabízeného množství a odpoutat svou pozornost od tíživé reality. ČSAF se stala členkou **Internacionály anarchistických federací**. Na Autonomii, zaniklou roku 1996 navázala roku 1998 *Konfrontace*. Roku 1999 bylo rovněž obnoveno vydávání časopisu A-kontra. Tento časopis se snažil v anarchistickém hnutí vedle tradičních oblastí zájmu prosazovat i novější témata, často spojená se způsobem života – fotbal, freetekno, aktivita proti politicky etablované krajní pravici, kritický a zároveň nexenofobní přístup k islámu. Zajímavý vývoj prodělala **Solidarita** , pod vlivem západních organizací i zkušeností z pokusů vstupovat do sociálních konfliktů. Původně se profilovala jako politicky neutrální syndikalistická skupina , usilující o ovlivnění pracujících směrem k bojovnosti. Poté postupně změnila své zaměření na otevřeně anarchosyndikalistickou organizaci a později na organizaci vycházející z Organizační platformy libertariánských komunistů přičemž upravila svůj název na **Organizaci revolučních anarchistů-Solidarita** (ORAS). V roce 2003 však dochází k další změně a výsledkem byla značná přeměna celé organizace od níž se oddělili členové, kteří zůstali na původních anarchistických pozicích a založili **Anarchokomunistickou alternativu**. Původní ORAS se přejmenovala na **1155** podle údajného data první stávkové v lidských dějinách a hájila program komunismu ve smyslu úplné změny společenských vztahů. Velmi významná nejen z hlediska vzniku další skupiny, ale i vzhledem k sebereflexi samotného anarchistického hnutí, byla nová vlna anarchofeministických aktivit. Roku 2000 začal vycházet punkově feministický zin **Bloody Mary** , který jasně upozorňoval na problém přehlížení emancipace žen. O rok později veřejně vystoupila iniciativa, která uspořádala 8. března 2001 antiautoritářskou a feministickou demonstraci k MDŽ v rámci iniciativy Globální stávka žen. Platforma organizátorek vystoupila pod názvem **Feministická skupina 8. března** (FS83). Tato skupina se zpočátku snažila vymezovat poměrně široce na

platformě sociálního feminismu, tedy aktivit angažujících a povzbuzujících ženy zdola, který měl být protipólem institucionálnímu feminismu úřadů a nevládních organizací a liberálnímu feminismu usilujícímu o prosazení žen ve stávajícím uspořádání společnosti, aniž by se samo toto uspořádání nějak změnilo. Zároveň se skupina hlásila výslovně k anarchofeminismu, chápanému tak, že mu nejde o nahrazení mužské elity ženskou elitou, ale o její eliminaci. Vedle odstranění patriarchy požaduje i odstranění státu a kapitalismu. Vydávaly časopis *Přímá cesta* (v anarchofeministickém hnutí působí i muži). Roku 2004 změnila skupina název na **Anarchofeministická skupina** (AFS). Dále je třeba říci, že organizace často nepočtené, nebyly zdaleka jediným ani hlavním nositelem dynamiky anarchistického hnutí na přelomu 20. a 21. století. Významnou se jeví zejména činnost, které se dané skupiny a organizace věnovaly společně nebo je přesahovala a anarchisté zde působili pouze jako součást širšího hnutí. Značnou důležitost měla veřejné pouliční akce. Na prvním místě je třeba uvést konstantu v anarchistické aktivitě – boj proti fašizujícím skinheadům a dalším stoupencům krajní pravice, kteří se postupem času politicky vyprofilovali v hnutí hlásající se k neonacismu a zároveň se snažící o stranickou organizaci, vstup do politiky a legální pořádání demonstrací.⁴⁷ Reakcí na to byla na konci devadesátých let série protidemonstrací a dalších aktivit, kterým se do značné míry podařilo upozornit na problém a přispět k zatlačení neonacistů. Anarchisté byli mezi organizátory i účastníky vlny street parties – pouličních slavností. První z této Global street party v Praze 16.5.1998, konaná v rámci celosvětového dne akcí skončila rozsáhlými střety s policií a ničením majetku nadnárodních firem, čímž přitáhla v českém prostředí značnou pozornost k ekonomické globalizaci a její kritické interpretaci. Následovaly další pouliční slavnosti (1999). Jejich smyslem ovšem nebylo jen upozornit na globální problémy, ale také protestovat proti automobilismu ve městech a zároveň předvést alternativní kulturu a spojit zábavu s politikou. Během dvou největších pouličních slavností pod názvem Street party a Global Street Party v letech 1998 a 1999 došlo ze strany anarchistů k odklonu od oznámené trasy pochodu, k pouličním výtržnostem, rozbití a převrácení několika policejních vozidel, ke zranění osob a poničení majetku dvou nadnárodních firem Mc Donalld's a KFC. Ze strany účastníků těchto pouličních slavností byly v roce 1998 použity tzv. Molotovovy koktejly (zápalné lahve)⁴⁸ Anarchisté se rovněž významně podíleli na protestech proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v září 2000. Zde se většinou účastnili spolu s ekologickými a také trockistickými iniciativami (i když jejich postoj k trockistům byl a zůstává velmi kritický) širší koalice **Iniciativy proti ekonomické globalizaci** (INPEG) a podíleli se na demonstracích i na kontra summitu. Jednalo se o velkou zkušenost i z tohoto hlediska, že akce byly pojímány mezinárodně a intenzivní spolupráce s sebou přinesla řadu poznatků a poučení od zahraničních anarchistů a aktivistů sociálních hnutí. Na druhou

⁴⁷ A také koncertů (pozn. autora práce)

⁴⁸ Aby účastníci těchto akcí ukázali, že ulice opravdu patří lidem, během blokování vybraných křižovatek hráli míčové hry, tančili nebo seděli v diskusních hloučkách. (pozn. autora, vlastní zkušenost, oficiální policejní zdroje)

stranu si anarchisté vzhledem k rozsáhlým střetům s policií a také ničení majetku na demonstracích v očích veřejného mínění jen potvrdili renomé „násilníků“ Při protestech proti zasedání MMF a SB v Praze v září 2000 se ukázalo, že i přes rozdílnou ideologii dokáží anarchisté společně s trockisty, ale i komunisty a dalšími aktivisty uspořádat ve spolupráci se zahraničními (v mnoha případech profesionálními antiglobalizačními protestanty např. Ya Basta) aktivisty demonstrace v jeden den v jednom městě. Což v současnosti, lze opravdu jen ve výjimečných případech. Přispěla k tomu i skutečnost, že v mnoha případech se aktivisté z různých levicových a anarchistických uskupení vůbec neselektovali a to z důvodu výborné koordinace a naplánování akcí. Jednalo se o umírněné beznásilné protesty, shromáždění, karnevaly a přednášky, ale také o násilné akce zejména ze strany radikálních a militantních anarchistů z Antifašistické akce (ČR i SRN) a t.č. Federace sociálních anarchistů. K největším střetům mezi anarchisty a policií došlo v Praze 4 v ulici Lumírova na Vyšehradě a v nočních hodinách v centru Prahy⁴⁹. O dva roky později se v Praze konal summit NATO. Protesty proběhly ve zcela změněné atmosféře vzhledem k průběhu války proti terorismu. Anarchisté navíc iniciovali organizační platformu **AntiNATO** koncipovanou záměrně o poznání úžeji než byl pojímán INPEG – jako uskupení antiautoritářských a antikapitalistických antimilitaristů.⁵⁰ Na pokojné protesty navazovala účast anarchistických hnutí v protestech proti válce v Iráku.⁵¹

4. Konkrétní činnost některých anarchistických organizací v ČR

Tato kapitola obsahuje konkrétní činnost čtyř nejznámějších anarchistických organizací a skupin, doplněnou o teoretické informace a další komentáře. Také využiji osobních znalostí tohoto prostředí a oficiálních policejních zdrojů. Z důvodu autentičnosti použiji informací na webových stránkách anarchistických organizací, kde anarchisté představují své programy, koncepty a manifesty.

4.1. Československá anarchistická federace (ČSAF)

ČSAF se staví proti byrokratickému systému s centralizovanou mocí, který je sociálně nespravedlivý a dlouhodobě neudržitelný bez ohledu na to, či funguje v zemích kapitalistických a nebo tzv. socialistických. Odmítá zastupitelský systém parlamentních demokracie, neboť se stal,

⁴⁹ Zdroj: vlastní zkušenost, oficiální policejní zdroje.

⁵⁰ Spíše však i u anarchistů dochází v této době ke generační obměně vůdčích osobností a čeští aktivisté nejsou schopni uspořádat větší protesty, což se vůbec nelíbí zahraničním aktivistům. Také opatření ze strany policie a armády vzhledem k válce proti terorismu ovlivnily průběh protestů. (pozn. autora práce vycházející z vlastní zkušenosti a osobní znalosti)

⁵¹ *Anarchismus*, Václav Tomek, Ondřej Slačálek, Praha 2006, Vyšehrad (str. 577 – 608, kapitola 27. Svobodu i autonomii (Novodobý český anarchismus)

obzvláště v éře globalizovaného kapitalismu, který je jen panenkou v rukách politicko-ekonomických zájmů. Nejsou to však jen negativisti, kteří vše bezdůvodně odmítají. Snaží se aktivně propagovat alternativu uspořádání svobodné a samosprávné společnosti.⁵² ČSAF je členem Internacionály anarchistických federací IAF/IFA a úzce spolupracuje s mezinárodní radikální anarchistickou organizací Peoples Global Action (PGA). Tato organizace je součástí mezinárodního anarchoautonomního protikapitalistického antiglobalistického hnutí, které bylo oficiálně ustanoveno v roce 1998.⁵³

Anarchisté neuznávají hranice a tak jejich aktivity směřují i za hranice ČR. ČSAF se výrazně orientuje na své partnery zejména z SRN, Polska, Slovenska a Ruska. Podporují squaterské hnutí. Někteří členové z řad této organizace a sympatizanti bydlí v nejznámějším squatu Milada v Praze 8 za mostem Barikádníků, který je i tzv. Centrem nezávislé kultury. Podporují různé aktivity jako je Food not Bombs, aktivit týkajících se války proti terorismu, hnutí Antifa, globalizace. Pořádají demonstrace, mítinky, shromáždění, vegetariánské akce, přednášky, pouliční slavnosti (Ulice lidem / Reclaim the Street) a benefiční koncerty. Vydávají svá nezávislá periodika jako je A-Kontra a Konfrontace.. Mají tak jako mnoho anarchistických uskupení svůj finanční fond zv. Anarchistický černý kříž, odkud čerpají finanční prostředky na svojí činnost a také na finanční pomoc uvězněných aktivistů (zejména právní pomoc).

Food not Bombs (FNB) je anarchistická iniciativa, jejíž dobrovolníci už od roku 1988 pracují v městských parcích, na ulicích a v jídelnách. Desítky aktivních skupin v USA, Kanadě a Evropě se věnují podávání bezplatné vegetariánské stravy. Je to pozitivní forma protestu proti stálému financování pokusů s novými zbraněmi, vedle rozrůstajícího se hladu a zvětšujícímu se počtu bezdomovců. Aktivisté FNB jsou přesvědčeni, že společnost založená na kapitalistickém systému si lidského života cení méně, než materiálního bohatství.⁵⁴

Při své činnosti zejména v boji proti všem projevům fašismu, nacismu, rasismu a také bolševismu, spolupracují i s ostatními ideově blízkými anarchistickými uskupeními jako je Antifašistická akce (AFA), Anarchofeministická skupina (dříve Feministická skupina 8. března) a další. Československá anarchistická federace má své buňky v různých městech v České republice. Nejznámější je ČSAF Zlínsko, ČSAF Vysočina, ČSAF Východ / Pardubice a mezi nejradikálnější

⁵² www.csaf.cz (rubrika „kdo jsme a co chceme“)

⁵³ www.csaf.cz

⁵⁴ www.foodnotbombs.cz

patří ČSAF střed.

(ukázka z internetových stránek ČSAF střed)

KDO JSME A CO CHCEME: Jsme svobodomyšlný kolektiv sdružující pracující, nezaměstnané a studenty na anarchistických principech. Rozumíme tím přímou demokracii (bez šéfů a byrokratů), samosprávu a aktivitu zdola. Jako anarchisté usilujeme o vytvoření svobodné a samosprávné společnosti založené na přímé demokracii, samosprávě, federalismu a sociální spravedlnosti bez politiků, byrokratů a zaměstnavatelů, společnosti, kterou budeme řídit my samotní - obyčejní lidé - pracující, nezaměstnaní, studenti a důchodci. Nemáme politické ambice ani neusilujeme o politická křesla. Chceme centralizovanou moc politiků zničit a vrátit zpět k lidem, do každodenního života. Chceme, abychom spolu s ostatními rozhodovali o našich životech.

JAK SE PŘIDAT ? Považuješ se za anarchistu/anarchistku nebo jsou ti naše myšlenky a aktivity sympatické? Máš zájem a chuť něco aktivně dělat? Nechceš už jen nečinně sedět a přihlížet věcem, které se kolem tebe odehrávají a s kterými nesouhlasíš? Uvědomuješ si, že se stav věcí sám od sebek lepšímu nezmění? Potom se staň naším členem nebo členkou, budeš mezi námi vítán/á.....

PŘIPRAVOVANÉ AKCE: O víkendu mezi 20. a 22. dubnem se uskuteční v Pardubicích ANTI-G8 FEST. Hudební, přednášková a turistická akce u příležitosti zastávky protestní cyklokaravany, která míří na summit G8 s cílem poukazovat na špinavou politiku mocných a závažné problémy, které způsobují. Cyklokaravana chce povzbudit všechny, kteří chtějí vyjádřit svůj nesouhlas se summitem G8 a nemají prostředky nebo čas se zúčastnit akcí přímo v Německu, ke konání místních akcí. Jako je právě sám ANTI-G8 FEST.

DALŠÍ AKTIVITY: Anarchistický černý kříž (ABC) 06.08.2006

Anarchistický černý kříž (ABC) je iniciativa, která pomáhá anarchistům a ostatním neautoritářským aktivistům, kteří jsou pronásledováni státní mocí v podobě policie a soudů. Hlavní důraz je kladen na pomoc finanční, na získávání prostředků potřebných především na obhajobu obviněných.

Mezi další aktivity ABC patří shromažďování informací o pronásledování a procesech (nejen) anarchistických aktivistů u nás i ve světě a rozšiřování těchto informací pomocí alternativních

médií a letáků. Dále pak posílání protestních e-mailů, dopisů a faxů, pořádání protestních demonstrací a piketů před ambasádami, Ministerstvem spravedlnosti atd., komunikace s vězňnými členy. Chcete podpořit politické vězně ? Na příště dopis. Nejčastější způsob jak můžeš pomoci je posílání protestních dopisů, faxů či e-mailů. Někdo si asi řekne, že posíláním dopisů se ničeho nedokáže. To však není pravda dopisové kampaně jsou u každého jednotlivého případu vyhlášovány celosvětově, nejedná se tedy o nějaký jednotlivý výkřik do tmy. Soustředěný tlak z celého světa už může a často také má výsledky, ústící do propuštění či alespoň výrazného zmírnění trestů konkrétních politických vězňů.⁵⁵

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o anarchisty a mezi sympatizanty, lze také zařadit široké spektrum středoškolské a vysokoškolské mládeže, nelze přesně odhadnout počet jednotlivců, které by šlo zařadit mezi členy nebo sympatizanty Československé anarchistické federace. Odhadem můžeme uvést, že mezi aktivní vůdčí osobnosti této organizace lze počítat cca 100 osob. Dle situace v Praze je možné konstatovat, že větší akce ČSAF se v současnosti zúčastní cca 200 – 500 osob⁵⁶

4.2. Antifašistická akce (AFA)

U této neregistrované anarchoantifašistické organizace je důležité rozlišovat skutečné zájmy vedoucí k boji proti všem projevům fašismu, rasismu a nacismu potažmo jejich novodobých projevů jako je například neonacismus. V některých případech se jedná o zneužívání protifašistického hnutí za kterým stojí prosazování anarchistických myšlenek, ale také vyhledávané násilnosti, distribuce OPL, nedovolené ozbrojování, násilnosti při fotbalových utkáních hospodářské delikty, protiprávní jednání v souvislosti s propagací a konáním tzv. DIY kultury a další závažné podezřelé aktivity.. Rád bych v této kapitole uvedl některé prokázané skutečnosti, které mě vedou ke shora uvedenému tvrzení. Přesto však nejprve uvedu informace, které tvrdí o této organizaci anarchisté z Antifašistické akce.

AFA (Antifašistická akce) je federací regionálních skupin, které se zavazují bojovat ideologicky i fyzicky proti fašismu, nacionalismu, ultrapravicí, rasismu a dalším útlakům

⁵⁵ www.csaf-stred.estranky.cz (ponechal jsem autentický text, který může obsahovat gramatické chyby a historické nesrovnalosti.)

⁵⁶ Informace o ČSAF lze najít na stránkách MV.ČR ve výroční zprávě o extremismu

společenských, etnických a sexuálních menšin, které bojují za své zrovnoprávnění v majoritní společnosti. AFA je organizace sdružující radikální (militantní) antifašisty a antifašistky, kteří vytvářejí lokální skupiny po celém území České republiky, kde přednostně vyvíjejí svoji činnost. Česká Antifašistická akce vznikla v červnu 1996 a je spojena s ostatními zahraničními AFA organizacemi. AFA čerpá ze zkušeností minulého a současného antiautoritářského antifašistického hnutí. Antifašistická akce usiluje o spojení všech lidí, kteří souhlasí s tím, že křivda na jednom je křivda na všech, a že obrana našich práv je záležitostí nás samých. Chceme dát prostor klidnému rozvoji našich životů, našeho hnutí, nerušeného útoky lidí, jejichž jedinou myšlenkou je vůle ovládat ostatní. Budujme společně antifašistický odpor, který bude maximálně rozmanitý a účinný. Víte něco o neonacistech z vašeho města? Máte informace o chystané demonstraci rasistů? AFA je ten správný adresát. Shrneme-li to, je naše strategie antifašismu následující. Základem je jednotlivec. Bez uvědomění a úsilí jednotlivých lidí se nepohneme kupředu. Pro snadnější činnost se svobodně sdružujeme. Naše sdružení jsou opakem fašistických hnutí. Dbáme na rovnost práv a povinností členů. Nemáme žádné vůdce, které musíme slepě poslouchat. O všech záležitostech se rozhodujeme kolektivně. V naší činnosti se nespolehneme na stát ani politické strany, protože jsou to právě ti, kdo nárůstu fašismu nejvíce pomáhají, a kdo z něho těží. Spolehneme se na vzájemnou pomoc a solidaritu těch, kdo jsou fašismem ohroženi. Nejsme paciřisté, nenecháme se náckama umlátit, nenastavíme jim druhou tvář. Naopak bráníme se a vystupujeme proti nim militantně. Dnes, když jsou fašisté v přesile a snaží se ovládnout ulice, musíme proti nim použít taktiku opotřebovacího boje. Tak jak oni budou slábnout, my budeme posilovat až přejdeme do ofenzivy. A nakonec: jsme si vědomi, že nebezpečí fašismu není jen záležitostí okamžitého fyzického ohrožení ze strany pouličních nacistických násilníků. Fašismus má mnoho forem a nebude vymýcen, dokud bude společnost založená na nerovnosti a nesvobodě lidí.⁵⁷

Antifašistická akce (AFA) byla založena v Německu v roce 1932 z bojovného levicového spolku Roter Front Kampfer Bund. Měla za úkol vytvářet regionální antifašistické výbory, které by konfrontovaly nacisty a bránily dělnické hnutí. Na začátku války byla organizace rozprášena nacisty a poté obnovena v 60 letech s nástupem studentských levicových bouří. Konečné obrození AFA nastalo v 80 letech, kdy navíc začaly vznikat tyto organizace i v jiných zemích v Evropě. Je třeba upozornit na to, že antifašistické organizace a skupiny na stejném principu fungovaly všude současně s AFA, pouze pod jinými jmény. Dnes fungují organizace AFA ve většině zemí v Evropě a začínají vznikat i v Evropě východní. Nejsilnější je AFA samozřejmě již tradičně v Německu a v severských zemích, například ve Francii a Itálii jsou poté podobné organizace nahrazovány anarchistickými a ultralevicovými skupinami, či tam fungují organizace, které nesou sice jiné názvy, ale fungují na stejných principech. V minulosti, na začátku 80 let, měla AFA velké úspěchy a v zemích jako Německo a Anglie dokázala značně omezit činnost neonacistického a krajně pravicového hnutí na některých místech byla tato hnutí antifašisty dokonce zcela odstraněna. Tyto úspěchy jsou znát až do této doby. V současné době čelí AFA skupiny stále většímu nárůstu pravice a navíc je vyčerpává práce v rámci antikapitalistického hnutí, do něhož se tyto skupiny v Evropě aktivně zapojují. Díky tomu, že patří k nejradikálnějším hnutím, jsou tyto skupiny vystaveny dle názoru anarchistů mohutným státním represím; např. po antiglobalizačních protestech v Göttingu

⁵⁷ www.antifa.cz (citace, ponechal jsem autentický materiál bez oprav)

ve Švédsku bylo místní antifašistické hnutí údajně státními represemi na čas paralyzováno. I přes všechny problémy AFA svou činnost na mezinárodním poli zlepšuje a snaží se spojit všechny militantní antifašistické organizace v Evropě do jednoho celku. V poslední době značně zvyšuje také svůj boj proti militarismu, tzv. protiteroristické (imperialistické) válce USA a organizuje odpor v rámci antiglobalizačních a protikapitalistických hnutí. Co vedlo ke vzniku české AFA? Byla založena v červnu 1996 a k jejímu vzniku vedla celá řada věcí. Dá se však říci, že bezprostředním popudem k založení AFA byl údajně policejní zásah v klubu Propast, kdy si antifašisté uvědomili značné trhliny uvnitř tohoto hnutí. Těmi trhlinami byla roztržštěnost a neorganizovanost antifašistického hnutí a nedostatek schopnosti bránit se státním represím a neonacistickým útokům. Posledním faktorem byla i rezignace hnutí na sociální otázky a v podstatě malá politizace hnutí. Toto všechno chtěli změnit a proto cítili potřebu radikální organizace u nás. Antifašisté si myslí, že AFA u nás měla velké úspěchy a dokázala tyto trhliny do větší či menší míry vyplnit a že svou funkci stále plní. Od roku 1996 dokázala svou mohutnou aktivitou rozdmýchat v hnutí ztrácející se militantní antifašistický duch, upozornit na potřebu sociálního programu uvnitř hnutí a značně eliminovat neonacistické aktivity.⁵⁸

Jak je výše vidět vše by bylo možná v pořádku, kdyby však výsledek snažení aktivistů z AFA nebyl jiný. Vzhledem k tomu, že všechny informace, které uvedu již byly zveřejněny ve sdělovacích prostředcích nebo v oficiálních zprávách MV ČR a Policie ČR, mohu hovořit zcela otevřeně.

Nejdříve bych rád uvedl, že mnoho aktivistů z AFA jsou příznivci hnutí Skinheads z levicového extremistického spektra. Jedná se zejména o Sharpskins a Rashskins a také o některé apolitické skinheady, kteří mají i přes svojí apolitičnost blíže k těmto aktivistům. Mimo ideologie a větší blízkosti k původním kořenům tohoto hnutí se od pravicových příznivců hnutí Skinheads (NS scéna), proti kterým vedou soustředěný boj prakticky neodlišují. Jsou agresivní, často se cvičí v bojových sportech, chodí podobně oblékáni, (stejné firmy jako např. Lonsdale apod.). Také pracují v bezpečnostních agenturách, mají rádi pivo, rockovou hudbu (na rozdíl od NS Skins však spíše styl SKA, Reggae, Hardcore, Hip Hop) a mnoho z nich má pouze základní nebo středoškolské vzdělání. Navíc mají někteří AFA aktivisté kladný vztah k OPL , tvrdému alkoholu a taneční muzice spojenou s tanečními drogami. Dalším společným bodem je fotbalové násilí, také Sharpskins navštěvují fotbalová utkání a zde provádí výtržnosti. Toto lze lehce zjistit a doložit při návštěvě utkání fotbalových týmů Bohemians 1905, Sankt Pauli a Drážďan, kde se často objevují transparenty s nápisy Sharp, Antifa, AFA apod. Aktivisté z AFA tvrdí, že musí používat násilí jen v souvislosti s bojem proti všem projevům rasismu, ultrapravicí, fašismu a neonacismu. To však není až tak úplně pravda. Při protestech proti zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000 byli aktivisté z

⁵⁸ *A-Kontra*, použity informace z rozhovoru s aktivistou z Antifašistické akce z roku 2002

AFA v Lumírově ulici na pražském Vyšehradě, kde došlo k nejtvrdějším střetům s Policií ČR. Společně se svými soudruhy ze SRN vytvořili tzv. „Černý blok“ okolo demonstrantů z ostatních anarchistických uskupení a prováděli monitoring, jak policistů, tak pravicových aktivistů. Jsou jedni z nejmilitantnějších a nejagresivnějších anarchistů.

Nejlépe bude ukázat jejich činnost na konkrétním případě.

Dne 1.5.2003 došlo v Praze 6 na jednom z větších náměstí v Dejvicích, ke střetu spartánských fanoušků a příznivců anarchistického hnutí. Jednalo se o oslavy 1. Máje, kdy anarchisté měli oznámené shromáždění s následným pochodem na uvedené náměstí. Spartané, kteří nejdříve celou akci levicových aktivistů monitorovali a poté napadli, byli mimo jiné i příznivci neonacistické scény. Nejen z tohoto důvodu mezi obránci z řad anarchistů byli aktivisté z řad AFA. Byli velice agresivní a hned se v přesile vrhli na uvedené Spartány, kteří nakonec ustoupili. Ze záznamů televizních kamer bylo patrné, že někdo z anarchistů z řad AFA pravděpodobně použil střelné zbraně. Vzhledem k výtržnostem a dalšímu protiprávnímu jednání jak ze strany útočníků, tak ze strany anarchistů a z důvodu ochrany veřejného pořádku, bylo zahájeno trestní stíhání. V průběhu vyšetřování, které bylo pomocí médií zveřejněno bylo zjištěno, že aktivisté z řad AFA, kteří se střetu zúčastnili se po dobu několika let dopouštěli dalších protiprávních jednání spojených například s distribucí omamných a psychotropních látek (OPL). Byly zjištěny i další skutečnosti, které jasně svědčí o tom, že není velkého rozdílu mezi aktivisty z pravicového a levicového extremistického spektra. Obě strany pod ideologickou záminkou páchají trestnou činnost a finanční výtěžek z této činnosti poté končí buď v soukromých kapsách nebo na finančním kontu hnutí, které je použije například na právní pomoc při stíhání obviněných nebo obžalovaných soudruhů. Také AFA má svůj Anarchistický černý kříž. Každý rok se také pořádá na území ČR tzv. AFA kemp. Jedná se o dvoudenní tábor, který pořádá Antifašistická akce pro příznivce hnutí Antifa nejen z České republiky, ale i z Polska, Slovenska a dalších zemí. Podle oficiálních anarchistických webových stránek se zde setkávají mimo jiné i vůdčí osobnosti nejen z prostředí AFA. Konají se zde přednášky, besedy zaměřené na historii antifašistického hnutí, hovoří se o problémech v hnutí v ČR a v zahraničí, promítají filmy a reportáže z demonstrací a samozřejmě se poslouchá hudba a pouštějí videoklipy. Také se na Afa kempu prohlubuje kamarádství a anarchoantifašisté se zde zdokonalují v různých bojových sportech. Prokazatelně lze hovořit o dobře organizované skupině. Dochází zde však také k mírným rozkolům mezi mladými lidmi a to v souvislosti s odmítáním sexismem a požíváním alkoholických nápojů ve větší míře společně s lehkými OPL. Celé akce se zúčastňují jak dívky, ženy tak muži. Ženy a dívky hrají v anarchoantifašistickém a posléze anarchistickém hnutí velkou roli. Aktivisté z tohoto extremistického spektra na rozdíl od pravicové scény se snaží ženy a dívky zrovnoprávnit a jsou plně zapojené do všech aktivit (při protestech proti MMF a SB v Praze vykonávaly ženy a dívky role zdravotních hlídek, občanských hlídek nebo se

plně zapojily do protestů)⁵⁹ Mnoho žen a dívek je také zapojeno v anarchofeministickém hnutí. Je otázkou zda anarchoantifašisté ve věku, kdy sexualita hraje u mužů velkou roli, dokáží na akci jako je Afa kemp dodržet svá předsevzetí a pravidla ve vztahu k ženám a dívkám v produktivním a v mnoha případech přitažlivém a půvabném věku. Věřím, že některé kladné akce aktivistů z AFA jako je každoroční připomínka boje proti fašismu v jarních měsících , boj proti sexismu, některé pokojné demonstrace proti globalizaci, přednášky, koncerty a besedy nezastíní agresivita, hloupost a páchaná trestná činnost jednotlivců, kterým ve skutečnosti vůbec nejde o myšlenku antifašistického boje. S několika desítkami aktivistů z této radikální antifašistické organizace vycházející z myšlenek anarchistického hnutí jsem se setkal. V mnoha případech se jednalo o mladé lidi pocházející z rozvrácených rodin, ze sociálně slabých rodin a nebo naopak z finančně zajištěných rodin, kde rodiče nemají na svojí dorůstající mládež čas. Průměrně se věk anarchoantifašistů pohybuje cca od 17 – 25 let. Na rozdíl od vůdčích osobností ČSAF se v žádném případě u vůdčích osobností AFA nejedná jen o vysokoškolsky vzdělané osoby. Jsou však sečtělí, někteří velice inteligentní, zajímající se o historii zejména anarchistického hnutí, antifašistického hnutí, dějiny obou světových válek a hudby typické pro toto hnutí. Hudba hraje v hnutí významnou roli. Antifašistická akce pořádá mnoho Benefičních koncertů, které se například v Praze konají v různých klubech (vysokoškolský klub Strahov 007) a ve squatu Milada. Nejznámější antifa kapelou je otrokovická anarchoantifašistická skupina Edelweiss Piraten. Aktivisté z AFA se také zajímají o kulturu DIY⁶⁰, která se týká freetekno hudby. Znamé jsou také vystoupení některých sound systémů na podporu aktivit AFA nebo hnutí Antifa.(například skupina Strahováci).

Antifašistická Akce je součástí FAS-MAP (Federace anarchistických skupin – Mezinárodní asociace pracujících), která vznikla z potřeb anarchistického hnutí.⁶¹.

4.3. Federace anarchistických skupin – Mezinárodní asociace pracujících (FAS-MAP)

⁵⁹ Role žen a mladých dívek mezi anarchistickými aktivisty v mnoha případech vychází z historie antifašistického hnutí. Jako příklad lze uvést postavení žen během občanské války ve Španělsku v průběhu 30 let. Zde byly vytvořeny tzv. Anarchistické milice, které se postavily na stranu povstalců proti nastupujícímu režimu generála Franka a i zde byla role žen vysoká..

⁶⁰ DIY viz přílohy

⁶¹ www.antifa.cz

Federace anarchistických skupin (FAS) / dříve Federace sociálních anarchistů (FSA) / vznikla z potřeb anarchistického hnutí prosazovat koordinovaně své zájmy, posílit solidaritu a vzájemnou pomoc a posunout naše snahy na vyšší úroveň. Naším konečným cílem, který spojuje naše skupiny je odstranění společenské hierarchie, zejména státu a kapitalismu a její nahrazení beztřídní federativní anarchokomunistickou společností.⁶²

FAS podle anarchistů podporuje všechny rovnostářské snahy lidí vzít si zpět svá práva, bojovat proti sociálnímu útlaku, propouštění a flexibilizaci, útlaku žen, ničení životního prostředí apod. Staví se proti kapitalismu a státu, protože jsou založeny na třídním rozdělení společnosti. Vystupují i proti dalším nerovnostem ve společnosti, genderovým nebo kulturním, které nejsou druhořadé a je nutné se jimi zabývat současně. Jejich aktivity jsou založeny na přímé akci, tj. samosprávné aktivitě zdola, organizované přímo lidmi, kteří ji podnikají, bez jakýchkoli politiků a byrokratů. FAS není politickou, ale sociální organizací. Usilují o moc na jakékoli úrovni státní správy, v odborech nebo kdekoli jinde. Skupiny FAS spojuje společný pohled na rozhodnou nutnost odstranění společenské hierarchie a nutnost důrazné obrany práv a zájmů tady a teď, v neustále probíhajícím procesu třídního boje. Pro sociální sebeobranu a prosazování ekonomického programu vytvořili projekt Odborový svaz Rovnost, boji proti ultrapravicí se věnuje Antifašistická Akce, pro

⁶² www.anarchismus.org (rubrika "Kdo jsme")

sebevzdělávání a osvětu pracuje Anarchistická knihovna, pro výměnu informací fungují různé projekty jako anarchistické noviny Svobodná Práce nebo internetové stránky.⁶³

FAS vzniklo v roce 2004 přejmenováním FSA (Federace sociálních anarchistů) a upravením původního programu potřebám anarchistů. Původní organizace pod starým názvem vznikla odtržením od ČSAF.. Jednalo se o poměrně ostře vymezenou organizaci vůči ostatním anarchistickým aktivitám. Členskou skupinou FSA se stala roku 2003 i **Antifašistická akce**. I po určité uklidnění se stále jedná o nejradikálnější součást anarchistické scény.

4.4. Anarchofeministická skupina

Na konci roku 2000 vznikla za účelem uspořádání 8. března a zapojení se do globální stávkový žen Feministická skupina 8. března. Původní záměr skupiny byl vrátit Mezinárodnímu dni žen jeho původní význam a upozornit na problematické postavení žen v české společnosti i ve světě. Po uskutečnění akce k Mezinárodnímu dni žen v roce 2001 se část skupiny rozhodla, že témata, kterými se FS 8.3. zabývala, musí být ve společnosti otevírána soustavně. Zvláště pak v rámci anarchistického hnutí, které má potenciál chápat nerovnost pohlaví v souvislosti s dalšími nerovnostmi ve společnosti a zaobírat se jimi. FS 8.3. Tedy pokračovala dál jako anarchofeministická organizace. V roce 2004 skupina změnila název na Anarchofeministická skupina, aby tak jasně vyjadřoval její názorovou orientaci. Skupina usiluje o vytváření pozitivní alternativy založené na anarchofeministických principech.

Dekonstrukce starých struktur a konvencí (např. omezující pohlavní role, hierarchické vztahy, společnosti, tak i v měřítku života jedince. Toho dosahujeme pokoušením se o každodenní překračování zažitých hranic a norem a vytvářením nových vztahů, budovaných na principech rovnosti a svobody. Tento princip lze nazvat revolucí všedního dne. Je to dlouhodobé úsilí, směřující k zásadní společenské přeměně - sociální revoluci.⁶⁴

5. Trockismus

⁶³ www.anarchismus.org

⁶⁴ <http://anarchofeminismus.ecn.cz> , Anarchofeministická skupina ,rubrika: kdo jsme ?

Revoluční marxisté - trockisté⁶⁵ tvoří v České republice nepočetný, zato poměrně významný segment levicově orientované politické scény. Jejich postavení bylo počátkem 90. let určeno rolí, kterou sehrávali v opozici minulému reálně-socialistickému režimu a v disentu. Mezi oponenty minulého režimu bylo mnoho významných trockisticky orientovaných aktivistů a po jistou dobu byla revolučně marxistická alternativa konkurentem nejen stalinismu, ale i liberálně demokratickému zřízení, v případě reálně-socialistických zemí pak byla logickým antipodem restaurace kapitalistického modelu ekonomiky.

Pokud se budeme zabývat vývojem českého trockismu, zjistíme, že mnoho významných revolučních marxistů bylo v průběhu 90. let koptováno liberálně demokratickým politickým systémem. Jejich cesta obvykle končila v řadách ČSSD, či KSČM. Paralelně s tímto vývojem přicházela do české politiky nová, mladá generace trockistů a v průběhu 90. let vnikly na území České republiky tři trockistické organizace: [Socialistická solidarita](#), Dělnický vzdělávací spolek - [Budoucnost](#) a [Socialistická organizace pracujících](#) (SOP).⁶⁶

5. 1. Socialistická organizace pracujících (SOP)

Právě [Socialistická organizace pracujících](#), která vznikla jako poslední z trockistických organizací, získala předpoklady k tomu, aby se v příštích letech stala významnou revolučně marxistickou organizací. Jádrem SOP se stala radikální skupina, která v roce 1997 začala zvyšovat aktivitu uvnitř Socialistické solidarity (dále jen SocSol) a během podzimu 1997 a počátku roku 1998 získala podobu frakce. Po několika pokusech sladit činnost frakce s dlouhodobým programem Socialistické solidarity došlo ke klíčovému konfliktu, při kterém členové frakce získali vedení SocSol. Ne-členové frakce odmítli udržovat linii vedení a několik členů frakce následně opustilo Socialistickou solidaritu. Několik z nich již na jaře 1998 začalo uvažovat o založení nové organizace. Byl ustaven Přípravný výbor socialistické organizace pracujících (PV SOP), který se poprvé představil na srpnové Street Party v Praze v roce 1998.

PV SOP se definoval ve vztahu k analýze české vnitropolitické situace po volbách v roce 1998. Identifikoval v ní dvě příčiny rostoucí nespokojenosti některých vrstev obyvatelstva a to: sociální propad nemalé části společnosti v souvislosti s vývojem českého modelu kapitalistické organizace ekonomiky a společnosti vzrůstající represivní tlak na menšinové segmenty společnosti (od protiextremistické a protidrogové politiky až po politiku protipřistěhovaleckou). Konstatoval, že tč. vláda ČSSD bude pokračovat ve stejném kursu politiky, jaký byl nastoupen vládou ODS, KDU-

⁶⁵ Krátký životopis Lva Davidoviče Trockého viz příloha č.5

⁶⁶ Politolog Martin Bastl, www.sds.cz

ČSL a ODA (a později US). Součástí tohoto politického kursu je i udržování a eskalování výše specifikovaných trendů. Dále konstatoval, že nespokojenost s tímto kursem a z ní vyplývající odpor k systémovým příčinám nejsou dostatečně organizovány a artikulovány. Jako svůj úkol vytyčil vybudování organizace, která poskytne organizační základnu a vedení nespokojeným vrstvám populace.

PV SOP se přiklonil k tradici Mezinárodní Levé opozice vedené Lvem D. Trockým jako revolučně marxistickému směru, která je pro SOP teoretickou záštitou řešení problémů pozdně kapitalistické společnosti.

Z hlediska konkrétní krátkodobé a střednědobé politiky SOP je významnou pasáží z prohlášení PV SOP analýza české radikálně levicové scény: radikální levice v ČR je rozdrobená do mnoha malých organizací, které často rozdělují různé animozity a vyhrocené programové a personální rozpory. PV SOP si za cíl vytkla podporu akční jednoty podle zásad jednotné fronty. Činnost SOP se měla ubírat jednak cestou propagandy, ale i aktivní participace na hnutí pracujících a sociálních hnutích širokého spektra (feministické, antirasistické hnutí ap.) a organizování těchto hnutí a to na místní, státní i globální úrovni.

PV SOP se v průběhu druhé poloviny roku 1998 etabloval a na základě programu zveřejněného v prohlášení byla vytvořena revolučně marxistická organizace. Pro novou organizaci byl zachován název Socialistická organizace pracujících.

Politický profil SOP je dán strategií organizace: SOP neupustila od snahy přímo oslovovat pracující, či sociálně znevýhodněné segmenty populace. Je však třeba upřesnit, že přes deklarovanou snahu v tomto ohledu není dosahováno žádných větších úspěchů. To je dáno i tím, že součástí strategie je i v českých podmínkách nezvykle velký důraz na marxistickou teorii. Z taktického ohledu je proto strategie upozaděna krátkodobým programem, jehož součástí je záměr na vytvoření celorepublikové organizace aktivních socialistů na společné platformě a důraz na propagandu a vzdělávání. Tento taktický cíl je do strategie zapracován prostřednictvím teze, že teprve v další fázi, až bude mít organizace dostatečné lidské a materiální zdroje, by se měla napojit na hnutí pracujících. Této programatice odpovídá i název oficiální tiskoviny: Socialistická avantgarda.

Charakteristická je pro SOP vysoká úroveň vzdělání členů. SOP se, narozdíl od SocSol a Budoucnosti, hlásí k ortodoxní podobě trockismu, tak jak byl definován ve 30. a 40. letech 20. století. SOP se pokouší ideologii vypracovanou Lvem Trockým a předloženou v podobě Přejížděného programu pro IV. internacionálu přenést do současných českých, ale i globálních podmínek. Přitom se však potýká s téměř stejně velkými problémy, se kterými se vyrovnávají pokusy implementovat do dnešních podmínek ideologii liberalismu 19. století. Zvláště patrné jsou tyto problémy patrné při aplikaci Marxovy analýzy raného kapitalismu na situaci pozdního

kapitalismu globální informační společnosti. Geneze světového trockismu tvoří pozadí programatiky. Jedná se zejména o značnou fragmentaci trockistického hnutí a přetrvávající spory mezi různými internacionálami (Sjednocený sekretariát IV. internacionály, CWI, SWP atd.). V 80. letech se objevily nové pokusy o sjednocení, respektive obnovení IV. internacionály, nicméně skončily neúspěchem. Britská Workers Power a irská Irish Workers Group, které argumentovaly za sjednocení na základě revolučního programu. Na základě této snahy vzniklo Hnutí za revoluční komunistickou internacionálu⁶⁷.

Tak jako v případě anarchistických organizací, jsou i v této kapitole z důvodu objektivit a autentičnosti použity přímo materiály aktivistů z této trockistické organizace uvedené na jejich webových stránkách. .

Socialistická organizace pracujících (SOP) navazuje na revoluční tradici Marxe, Engelse, Lenina a Trockého a bojuje za vybudování revoluční dělnické strany. Kapitalismus je systém založený na výrobě pro zisk, nikoli k uspokojování lidských potřeb. Kapitalistická anarchie výroby přináší krize, které vedou k sociální nejistotě a nezaměstnanosti.⁶⁸

⁶⁷ Politolog Martin Bastl, www.sds.cz

⁶⁸ www.sop.revoluce.info, rubrika „Kdo jsme“

Protest proti základně USA 11. září 2006 na Karlově mostě, 19:00. SOP podporuje a účastní se další z řady akcí proti umístění americké vojenské základny v ČR. Přijďte i vy! Proto Iniciativa Ne základnám vyzývá všechny občany, aby se aktivně zapojili do protestu 11.září 2006 od 19.00 v Praze na Karlově mostě, nebo aby zapálili ve svém okně svíčku jako symbol protestu. Iniciativa dále opakuje, že odmítá radar stejně jako protiraketové střely. Mezi těmito zařízeními není rozdíl v tom, že obě patří k Národní protiraketové obraně USA. Jejich zřízením na našem území by se Česká republika zapojila do kontroverzní zahraniční politiky nynější vlády Spojených států. Více na [stránkách Iniciativy NE základnám](#).⁶⁹

Z českých politických subjektů SOP spolupracuje s Komunistickým svazem mládeže (KSM) a Komunistickou stranou Čech a Moravy (KSČM). Na 5. sjezdu KSČM kriticky podporovala kandidaturu Václava Exnera na předsedu KSČM proti Miroslavu Grebeníčkoví. Za zmínku stojí, že bývalý předseda KSČM M. Grebeníček linii některých členů KSČM účastnících se akcí spolupřádaných SOP několikrát kritizoval. Spolu s KSM SOP také organizovala vlastní iniciativu (paralelně s INPEGem) proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky pod názvem "Stop MMF!". Jedné z demonstrací této iniciativy, která se konala 23. 9. 2000 se účastnil M. Grebeníček spolu s M. Randsdorfem a V. Exnerem. Jak již bylo naznačeno výše, spolupráce s KSČM a KSM je provázena (v kontextu strategie SOP) kritikou praktické politiky prováděné těmito

⁶⁹ SOP se připojila k Iniciativě Ne základnám. Jedná se o pozvánku na jednu z mnoha protestních akcí, které se konají v Praze i v ostatních městech v ČR. Tyto akce jsou nenásilné za přítomnosti dalších levicových, (trockistických, komunistických) organizací, intelektuálů, humanistických hnutí, ale i například palestinských organizací a obyčejných lidí. (pozn. autora práce)

organizacemi. SOP sama se vyhýbá označování součinnosti s KSČM a KSM za “spolupráci” a za vhodnější považuje termín “jednotná akce”, která je obhájena zvláštní taktikou k dělnickým stranám, jež je třeba zapojit do akce za požadavky pracujících.

Samostatnou otázkou představují organizace REVO a Socialistická alternativa žen. REVO je součástí mezinárodní sítě revoluční mládeže World Revolution. World Revolution byla založena v roce 1999 na Mezinárodním revolučním táboře ve Francii⁷⁰

Představujeme REVO ČESKO – *nezávislou revoluční mládež*
iREVOLUTION je mezinárodní levicová organizace sdružující
mladé antikapitalisty v Evropě a Austrálii. Organizujeme se
globálně, stejně jako je globální systém, proti kterému bojujeme.
iREVOLUTION aktuálně existuje v České republice, Německu,
Švýcarsku, Anglii a Austrálii. Často pořádáme setkání aktivistů a
zájemců z různých zemí, kde probíhají diskuse, výměna zkušeností,
ale také sport a zábava – tzv. REVOkempy. V České republice
fungujeme (od roku 2006 jako Revo Česko – nezávislá revoluční
mládež) od roku 2000. Účastnili jsme se protestů proti summitu
MMF a SB v roce 2000. Jakmile začalo v roce 2001 bombardování
Afghánistánu, Revo vyšlo do ulic a zahájilo petiční akce. Během
protiválečného hnutí proti americké invazi do Iráku v roce
2003 bylo Revo jedním z hlavních spolupořadatelů série
demonstrací.⁷¹

Vydává vlastní časopis Revo. Socialistická alternativa žen je organizací, jejíž přípravný výbor se poprvé představil 8.3.2001 na shromáždění organizovaném Feministickou skupinou 8. března na náměstí Míru. Vydává též vlastní časopis - Bulletin Socialistické alternativy žen. Přes krátkou dobu existence se dá SAŽ jistým způsobem interpretovat jako završení delší teoretické reflexe hnutí za práva žen, která probíhala na stránkách Socialistické avantgardy. Narozdíl od feministických organizací, z jejichž požadavky SAŽ z větší míry souhlasí, nepovažuje za jedinou, či stěžejní otázku patriarchální útlak, ale útlak třídní, což ji vede k deklarování strategie boje za práva žen nikoliv mimo, ale uvnitř dělnického hnutí⁷².

⁷⁰ Politolog Martin Bastl, www.sds.cz

⁷¹ www.revo.cz, úryvek z rubriky „Kdo jsme“, ponecháno v autentické podobě.

⁷² Politolog Martin Bastl, www.sds.cz

Rétorika SOP kritická anarchistům spojená s faktickou spoluprací SOP s KSM a KSČM a obhajobou bolševické politiky po roce 1917 v Rusku až do převzetí moci Stalinem provokuje členy některých anarchistických uskupení, zejména FAS.

Lze konstatovat, že kromě několika jedinců z pražské anarcho-autonomní scény odmítla spolupráci s trockisty jak Organizace revolučních anarchistů Solidarita, tak i Československá anarchistická federace.⁷³

SOP se stala pravděpodobně v současnosti největší a nejaktivnější trockistickou organizací. Ostatní dvě další obdobné organizace, které uvedu spíše jen programově, vycházejí ve své činnosti ze stejné ideologie a jen se liší způsobem prosazování svých myšlenek nebo mají v některých bodech svého programu rozdílné názory. Někteří členové SOP byli v minulosti členy Socialistické solidarity, v které nejdříve vznikla názorová frakce a poté došlo k jejímu odtržení a vzniku SOP. V další části této kapitoly o trockismu se budu menším organizacím vycházející z této ideologie věnovat již méně z důvodu, že na činnosti SOP je dostatečně ukázána myšlenka trockismu a snahy o nastolení socialismu zdola.

5.2. Socialistická solidarita

Podporujeme boje pracujících za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky, za bezplatnou lékařskou péči a sociální zabezpečení, za rovný přístup ke vzdělání a informacím a všechny jejich ostatní emancipační snahy. Místo parlamentní politiky prosazujeme alternativu nezávislé aktivity pracujících prostřednictvím stávek, kampaní, manifestací, apod. Jen sami pracující mohou dosáhnout svého vlastního osvobození. Místo institucí kapitalistického státu navrhujeme systém společenské samosprávy, tedy úplné rozšíření demokracie do všech sfér společenského i hospodářského života⁷⁴

Socialistická solidarita odmítá radikálně kapitalismus s tím, že ohrožuje i samu existenci lidstva. Odsuzuje současný systém, struktury Parlamentu, armády, policie a soudní moci. Odmítavý postoj zaujímá k minulému režimu z období let 1948 – 1989 a také nesouhlasí s typem státu Čínské lidové republiky. Hlásí se k tradici levé opozice. Jejím heslem je: „Za socialismus zdola“

5.3 Socialistická alternativa Budoucnost

Po roce 1989 paralelně s vývojem naší vysoké politiky přicházela do české politiky mladá generace trockistů. V průběhu 90. let vnikly na území České republiky tři trockistické

⁷³ Ze strany anarchistů z FAS a současně z AFA, která je součástí FAS (následnická organizace FSA), dochází k častým napadání trockistů. Nejznámější je podezření z napadení trockistického aktivisty v Praze 2 v Riegrových sadech na veřejných záchodcích, nebo podezření z napadení italského aktivisty při konání protestů proti NATO v roce 2002 v Praze.

⁷⁴ www.socsol.cz, rubrika „Za čím stojíme“,

organizace. Dvě jsem uvedl v předchozích kapitolách a třetí se nazývá Socialistická alternativa Budoucnost. Ta se na rozdíl od Socialistické organizace pracujících, tak jako Socialistická solidarita hlásí k umírněnějšímu trockismu a ortodoxně nevychází z této ideologie, tak jak byla definována ve 30. a 40. letech 20. století. Původní název této organizace byl Dělnický vzdělávací spolek – Budoucnost.

Jediná možnost je v uvědomění většiny lidí, že je nejen nutné, ale i možné radikálně změnit dnešní společnost a začít rozhodovat bez politiků a parlamentů zdola o životě v místech bydliště, o podmínkách na pracovištích, o výrobě. Budoucnost chce pomoci teoreticky i prakticky "vyzbrojit" pracující a mladé lidi zkušenostmi ze střetů proti škrtnům a nezaměstnanosti, pochopením fungování dnešního na zisku postaveného trhu a jeho alternativy demokratického plánu. Budoucnost, jak ukazuje naše historie, i v malém počtu dokázala na čí straně stojí a jak vážně své místo chápe. Přidejte se i vy!⁷⁵

6. Komunismus

Komunismus je ideologie beztrždní společnosti založená na společném vlastnictví výrobních prostředků. Je zaměřen antidemokraticky a antiliberalně, přestože sami komunisté tvrdí opak; v komunismu jsou totiž zájmy a práva většiny vždy důsledně nadřazeny právům a zájmům jednotlivce, jak tvrdí někteří jeho odpůrci. Komunismus je založen na principu každý podle svých možností, každému podle jeho potřeb. V komunistickém systému již nemají existovat společenské třídy nebo státní aparát, funkce státu má vykonávat komunisticky uvědomělý lid. Ostatní světové názory (např. náboženství, nacionalismus) jsou považovány za nepřátelské a potlačují se všemi dostupnými prostředky, většinou i násilím. Demokratické principy rozhodování jsou nahrazeny samosprávou v dělnických radách na různých úrovních, které jsou propojeny systémem delegátů. Komunismus je založen na marxistické ideologii.⁷⁶

6.1. Komunistické strany a občanská sdružení

V České republice jsou registrovány dvě velké komunistické strany a jedno občanské sdružení, které ve svém názvu užívá slovo „komunistická“.⁷⁷ Největší komunistickou stranou v ČR je parlamentní **Komunistická strana Čech a Moravy**.

Programovým cílem KSČM je socialismus, demokratická společnost svobodných, rovnoprávných občanů, společnost politicky a hospodářsky pluralitní, postavená na maximální občanské samosprávě, prosperující a sociálně spravedlivá, pečující o zachování a zlepšování

⁷⁵ www.levice.cz rubrika program a historie. Socialistická organizace Budoucnost vznikla v roce 1990 ze středoškolských studentů aktivních v listopadové revoluci, členů Uhlovy (Petr Uhl) Levé alternativy.

⁷⁶ www.wikipedia.cz, další informace o komunismu, marxismu, stalinismu, maoismu a další směrech viz příloha č.6

⁷⁷ Komunistický svaz mládeže má v současné době pozastavenou registraci (zdroj: média, policie, MV ČR)

životního prostředí, zabezpečující lidem důstojnou životní úroveň a prosazující bezpečnost a mír. Program KSČM vychází z marxistické teorie otevřeného dialogu s mezinárodním komunistickým a levicovým hnutím, novým myšlenkám a poznatkům. KSČM usiluje o to, aby byla stranou masovou, která pracuje na základě kolektivnosti jednání a rozhodování, samosprávných principů a široké vnitrostranické demokracie⁷⁸.

Další registrovanou, ale neparlamentní stranou, která užívá ve svém názvu slovo „komunistická“ je **Komunistická strana Československa**. Tato strana užívá zkratky KSČ.

Komunistická strana Československa je politickou stranou ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Jejím symbolem je z rozhodnutí XIX. sjezdu strany tradiční rudá pěticípá hvězda se srpem a kladivem. Strana usiluje, s využitím všech možností daných Ústavou České republiky a Listinou práv a svobod, o vytvoření sociálně spravedlivé a demokratické společnosti: cílem strany je socialismus. Ideovým základem strany je marxistický světový názor. Strana vychází v nových podmínkách z poznání společenského vývoje a jeho zákonitostí, ze zkušeností komunistického a levicového hnutí v evropských a dalších zemích a ze zkušeností domácích.

Komunistický svaz mládeže. Jedná se o občanské sdružení, které v současné době má pozastavenou registraci na MV ČR a vše směřuje k soudu, který by měl o ní rozhodnout. Někteří aktivisté tvrdí, že KSM není mládežnickou organizací KSČM, ale vše této skutečnosti nasvědčuje. Sídlo v Praze 1 v ulici Politických vězňích a například skutečnost, že tajemník KSM je členem KSČM a kandidoval za tuto stranu do Evropského parlamentu. Některé akce obou subjektů jsou také společné.

Komunistický svaz mládeže (KSM) je nezávislá, dobrovolná, mládežnická organizace vycházející z učení Marxe, Engelse, Lenina a dalších významných myslitelů komunistického hnutí a navazující na pokrokové tradice československého a celosvětového mládežnického hnutí. KSM usiluje o revoluční překonání kapitalismu a o nastolení ekonomických - odstranění soukromého vlastnictví výrobních prostředků a jeho nahrazení vlastnictvím společenským - a společenských - zavedení socialistické demokracie - podmínek pro budování socialismu, jako prvního stupně k vytvoření společnosti komunistické, jejíž vybudování je konečným cílem. Tuto snahu vyjadřuje název organizace, kde je pojem komunistický chápán jako označení vize budoucí, vysoce organizované beztřídní společnosti, kde je vláda nad lidmi vystřídána svobodnou správou věcí a řízením výrobních procesů, kde všestranný a svobodný rozvoj každého jednotlivce je základem pro svobodný rozvoj všech.

6.2. Komunismus versus nacismus

Je velmi důležité pro naši budoucnost zajímat se o naši minulost. Myslím tím historickou minulost naší země, kterou doprovázela dvě totalitní období. Jedno z těchto období je velmi známé a v důsledku vítězství protihitlerovské koalice je i mezinárodně odsouzené v Norimberském procesu.⁷⁹ Hovořím samozřejmě o období let 1938-1945⁸⁰.

⁷⁸ Zdroj: www.kscm.cz, rubrika „kdo jsme“

⁷⁹ Norimberský proces viz příloha č. 7

Průběh druhé světové války, příčiny této války a nelidský způsob, kterým byla tato válka vedena na straně nacistických útočníků, kteří čím více poznávali, že jí nemohou vyhrát a tím více sahalo ke krutějším prostředkům ukazoval, že tentokrát je nutno vyřešit problém odpovědnosti za ni ze základu. A to jak v zájmu spravedlnosti, tak i v zájmu preventivní ochrany před novými pokusy do budoucnosti. Vedle požadavku hmotného odškodnění vyrostla nutnost potrestat viníky této války v jejich vlastní osobě.

Proces s válečnými zločinci poslední války před mezinárodním soudním dvorem v Norimberku má historický význam⁸¹. Především proto, že jako výraz nově organizované mezinárodní exekutivy spravedlivě chce potrestat ty odpovědné politiky a státníky, kteří porušili základní morální zásady lidské (společné všem národům) křesťansko-helénské kultury. Záměrně připravovali válku k dosažení svých cílů.

Mezinárodní proces v Norimberku je typickým dokladem a historickým mezníkem při budování nové lidské pospolitosti v níž idea bude navždy povýšena nad hrubou sílu. Lidstvo získalo novou posilu ve své víře v humanitní ideály práva a spravedlnosti. Čím budou zkušenosti, které lidstvo získalo trpčí, tím se stanou výstražnými znameními do budoucnosti. Dále proces v Norimberku rozhodně vybavil společenství národů exekutivou, která navždy znemožňovala válku.⁸² Jak již však víme, ne vždy se i přes zkušenosti z druhé světové války podařilo využít závěrů Norimberského procesu, které jasně ukázaly čeho je lidstvo schopno.

Druhým totalitním obdobím jsou léta 1948 - 1989. Únorový puč je jedním z mnoha dějinných omylů naší historie.

V mnohých případech se laická veřejnost a někteří politici nebo veřejně, politicky nebo kulturně činné osobnosti domnívají, že lze srovnávat zločiny páchané v obou totalitních obdobích, tedy komunismu⁸³ a nacismu.

POLITICKY MOTIVOVANÉ ZABÍJENÍ VE 20. STOLETÍ⁸⁴

(přibližný odhad - Z. Brzezinski: Bez kontroly - 1993)

Zabijení z politických, ideologických a náboženských příčin

(80-85 milionů mrtvých)

1. Fašismus - nacismus - Hitler

17 milionů mrtvých⁸⁵

⁸⁰ Hovořím jen o období od Mnichovské dohody po osvobození (pozn. autora práce)

⁸¹ Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že opravdu i v současnosti se používají některé skutečnosti, které byly řešeny v tomto procesu. Například v řešení extremistické kriminality v souvislosti s používáním, některé symboliky příslušníků z řad neonacistů. Jejich sympatie k Třetí říši a k symbolice používané v této době na veřejnosti, tiskem, rozhlasem nebo jiným způsobem jsou trestné. A to také na základě odborných posudků, které v mnoha případech vycházejí právě ze závěrů Norimberského procesu.

⁸² Použito materiálů z vyjádření ministra financí Dr. Prokopa Drtiny z roku 1946 k Norimberskému procesu.

⁸³ komunismu jsme nikdy nedosáhli, myslím tím období od roku 1948-1989 (poz. autora práce)

⁸⁴ Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc, *Člověk v současnosti, studijní materiál* Jabok

(popravy a koncentrační tábory)

- 6 milionů Židů (z toho 2 miliony dětí)
- 800 tisíc Romů (Cikánů)
 - 2 miliony Poláků
- 6 milionů Rusů, Ukrajinců a dalších národů SSSR
- 3 miliony dalších Evropanů

2. Komunismus

60-65 milionů mrtvých

Sovětský svaz

6-8 milionů - Lenin (popravy v průběhu revoluce a občanské války)

20-25 milionů - Stalin (popravy, pracovní tábory - "Gulagy")

Čína

29 milionů - Mao-ce-tung

1-2 miliony lidí popraveno při "kulturní revoluci" 1965-69

Východní Evropa, Korea, Vietnam, Kambodža, Kuba

- 3 miliony

Když k 17 milionům umučených a popravených lidí z období od nástupu fašismu a nacismu připočteme 19 milionů mrtvých vojáků obou válčících stran a 20 milionů civilistů, vychází číslo 56 milionů lidí. Od nástupu komunistů k moci v bývalém Sovětském svazu (1917 do 90 let 20. století) bylo popraveno nebo umřelo v pracovních táborech 60-65 milionů lidí. **Ano, zločiny jsou v každém případě srovnatelné**

V současnosti je však nutné při řešení jednotlivých kauz posuzovat, zda se jedná skutečně o protiprávní jednání.

Příklad z praxe. Problém při posuzování případů, týkajících se komunistické symboliky v souvislosti s prodejem suvenýrů a to především vojenských čepic, které jsou opatřeny znaky armád bývalého SSSR nebo jinými odznaky s hvězdou, srpem a kladivem. V mnoha případech u prodejců komunistické symboliky není úmyslem propagovat či šířit komunistickou nebo jinou ideologii, ale cílem je ekonomický profil, tedy zisk z prodeje. Proto v tomto případě nemůžeme hovořit o naplnění skutkové podstaty trestného činu ve smyslu § 260 trestního zákona, jelikož jedním z jejích povinných znaků je úmysl a ten v tomto případě prokazatelný není. Komunistické symboly nejsou zařazeny mezi zakázané (nikde na světě). Komunistické stalinistické Rusko (SSSR) bylo účastníkem antifašistické koalice a zakládajícím členem OSN spolu s USA, Velkou Británií a Francií. Sovětská Rudá armáda se významnou měrou podílela na porážce nacistického

⁸⁵ Není započítáno 19 milionů vojáků obou válčících stran a 20 milionů civilistů. (pozn. autora práce)

Německa. Tudiž její symboly (jako koaliční mocnosti) nemohly a nemohou být označovány jako zakázané či zločinecké. kromě toho dodnes francouzská bitevní skupina na úrovni letecké brigády „Normandie Niemen“ používá rudou pěticípou hvězdu v kolečku z francouzské trikolory jako svůj znak. Dále rudou pěticípou hvězdu používají nejméně tři britské letky, které za druhé světové války chránily Murmansk a Archangelsk v SSSR.⁸⁶

V úvodu jsem záměrně psal o Norimberském procesu z důvodu srovnání nacistické a komunistické ideologie. Ve své podstatě lze srovnávat tyto ideologie jen historicky a z hlediska prokázaných a odsouzených konkrétních zločinů. Podle historiků a znalců nebyla žádná levicová ideologie a symbolika mezinárodně odsouzena (včetně Stalinismu) žádným tribunálem, na rozdíl od ultrapravicové resp. nacistické. Ta byla souhrnně odsouzena právě ve shora uvedeném Norimberském procesu v roce 1946 a v procesech následných. V ten okamžik byla postavena mimo zákon a prohlášena za zločineckou ideologie, organizace a symbolika nacistického Německa z let 1933 až 1945 (a jeho spojenců), což se u komunistické ideologie nikdy nestalo.

Také musím upozornit na morální pohled na tuto problematiku. Od roku 1989 nedošlo k vyrovnání se z minulostí ve smyslu postavení KSČ a KSČM mimo zákon nebo k jinému možnému razantnímu demokratickému způsobu vyrovnání se z minulostí. Máme zákon o zločinech KSČ č. 198/1993 Sb ve kterém v prvním odstavci jsou vyjmenované všechny zločiny, kterých se tato organizace a hlavně lidé spjaté s touto organizací dopustili. Ve druhém odstavci tohoto zákona se říká, že za zločiny v prvním odstavci jsou odpovědní mimo jiné funkcionáři KSČ.

Přesto se každý rok scházejí komunisté u hrobu Klementa Gottwalda v Praze na Olšanských hřbitovech. Přitom Klement Gottwald byl funkcionářem KSČ. Byl a dokonce hlavním. Všichni ti lidé, kteří se zde klaní zločinci a vrahovi se možná vědomě a s úmyslem dopouští opakovaně již několikrát zde jmenovaného trestného činu dle ust. §§ 260,261a Podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačování práv a svobod občanů. Na jednu stranu chápu oznamovatele tohoto podezření ze spáchání trestného činu. Možná někdo z jeho příbuzných zahynul v komunistickém lágru, ale na druhou stranu si myslím, že prokázat úmysl v tomto případě je velice sporné, složité a vyžaduje mimo jiné opravdu odborné vyjádření k projevům, které zde především funkcionáři pražské KSČM pronášejí. Zjištění dalších skutečností, které by mohly naplňovat skutkovou podstatu tohoto trestného činu. Vzhledem k tomu, že se této akce zúčastňují i komunisté, kteří byli za druhé světové války zavřeni v koncentračním táboře a osvobodila je až Rudá armáda, neumím si představit, že budou ke svému obvinění vypovídat bez zdravotních nebo psychických následků. Jak tedy postupovat ? Zejména nezapomínat, vzdělávat se a neopakovat chyby z minulosti. Nejsme

⁸⁶ V této kapitole jsem spolupracoval s odborníkem z oboru historie a politologie PhDr. Miroslavem Gregorovičem a dále jsem vycházel z veřejných policejních zdrojů. Názory politologů a dalších odborníků se však na tuto problematiku liší. Záleží na konkrétních případech. Protože není sestaven žádný seznam ukotvený v zákoně, který by určoval, která symbolika (jak zprava tak zleva) je závadová a její nošení na veřejnosti trestné, musí se na každou symboliku vypracovávat samostatný odborný posudek nebo vyjádření.

však jediní kdo si často neuvědomuje hrozbu komunismu. V mnoha případech si to také neuvědomuje západní svět. Možná, protože se mu to hodí a nebo, protože vyspělé státy západní evropy nikdy rudou totalitu v našem měřítku nezažily.

7. Radikální ekologové

V souvislosti s extremismem můžeme hovořit o dvou skupinách ekologů . Jedná se o umírněné a militantní ekology.

7.1. Umírnění ekologové

Umírnění ekologové jsou buď součástí anarchoautonomního hnutí nebo k němu mají velmi blízko (Svoboda zvířat, Děti země, Greenpeace). Jejich akce mají nenásilný charakter, který však v mnoha případech v konečné fázi vede ke střetu s orgány Policie.

7.1.1 . Svoboda zvířat

Svoboda zvířat je celostátní, nepolitická, nezisková organizace pro ochranu zvířat, sdružující osoby sympatizující s jejími myšlenkami. Vychází z myšlenky, že každý život má svou vlastní neopakovatelnou hodnotu, která není závislá na momentálním hodnocení člověkem.⁸⁷

7.1.2. Děti země

Posláním Děti Země je chránit přírodu a životní prostředí člověka a posilovat pouto mezi

⁸⁷ www.svobodazvirat.cz

*lidmi a krajinou. Soustředíme se na práci v regionech a podporujeme ty, kteří chtějí hájit své životní prostředí. Klademe důraz na řešení příčin, nejen následků, na svoji nezávislost a názorovou pestrost. Nepodléháme iluzím, ale uchováváme si své ideály.*⁸⁸

7. 1. 3. Greenpeace

Berlín/Praha, 21. května 2007 – Aktivisté Greenpeace dnes v ulicích Berlína vystavili velryby a delfíny utopené v sítích nebo zabitě nárazem o loď. U příležitosti Mezinárodního dne biodiverzity a pouhý týden před jednáním Mezinárodní velrybářské komise (IWC) tak důrazně upozornili na celou řadu nebezpečí ohrožujících kytovce.

Greenpeace je mezinárodní ekologická organizace, jejímž cílem je chránit nenásilnými prostředky životní prostředí a nabízet řešení, která jsou klíčová pro naše zdraví a bezpečnou budoucnost.⁸⁹

7. 2. Militantní ekologové (projevy environmentalismu)⁹⁰

Militantní ekologové, také je můžeme nazývat *ekoteroristy (projevy militantního environmentalismu)*. Jedná se zejména o aktivisty, kteří jsou schopni k prosazování svých cílů, použít násilných prostředků. Dobře organizované ilegální skupiny, které jsou v některých zemích na

⁸⁸ www.detizeme.cz

⁸⁹ www.greenpeace.cz

⁹⁰ Environmentalismus – teorie o vztazích mezi vnějším prostředím a společenským vývojem (zdroj: slovník cizích slov, pozn. autora práce)

seznamu teroristických organizací.

Ve světě i v ČR se objevují i projevy militantního environmentalismu (někdy se též hovoří o ekoterorismu), jehož stoupenci používají násilí (většinou proti věcem, ne živým bytostem) a porušují zákony demokratických zemí ve prospěch subjektivně pojaté ochrany přírody, případně ve jménu práv zvířat. Často nalézají ideové zázemí v nedemokratickém ekologismu (zpravidla inspirovaném nedemokraticky pojatou hlubinou ekologií či ekoanarchismem). Tato uskupení jsou propagována i v různých subkulturách (hard core, punk apod.)

Rozhodně však nelze paušálně pojímat zelené či environmentální hnutí jako antidemokratické ! Naopak jeho velká část působí v souladu s demokratickými hodnotami a ve prospěch rozvoje demokracie. I když řada nevládních „zelených“ organizací používá razantní metody prosazování zájmů (nenásilné přímé akce), neznamená to , že je lze automaticky řadit mezi extremisty.

7. 2 .1. Earth First !

Organizace s částečně hlubinně ekologickým a částečně ekoanarchistickým zaměřením, která je ve světovém měřítku často řazena do kategorie ekoterorismu. Její česká pobočka se nazývá ***Země především !***

7. 2. 2. ALF (Animal Liberation Front)

Front osvobození zvířat – organizace, která realizuje různé sabotážní a osvobozovací aktivity ve prospěch zvířecích práv. Vznikla ve Velké Británii v 70 letech a je rozšířena v řadě evropských a severoamerických zemí.

7.2 .3. ELF (Earth Liberation Front)

Fronta osvobození země – také v ČR je propagováno i toto militantní sabotážní uskupení s hlavní působností v USA. Jeho příslušníci jsou někdy po vzoru mytologických severských skřítků nazýváni „elfové“ („Elfst“). ELF však jako organizovaná skupina v ČR doposud zřejmě nepůsobí⁹¹.

IV. ZÁVĚR

*Bůh viděl, že všechno, co stvořil, je dobré⁹².
Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským
ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.⁹³*

⁹¹ *Symbolsy používané extremisty na území ČR v současnosti*, Miroslav Mareš, MVČR OBP, Praha 2006

⁹² *Bible*, Písmo svaté starého a nového zákona, podle ekumenického vydání z r. 1995, Česká biblická společnost 1991, Gen. 1,13,

⁹³ *Bible*, Písmo svaté starého a nového zákona, podle ekumenického vydání z r. 1995, Česká biblická společnost 1991,

Cíleně jsem závěr mé práce začal slovy ze Starého zákona. Má práce se věnuje problematice extremismu, jehož projevy můžou nebezpečným způsobem ovlivnit, to co bylo stvořeno, co je dobré, co bylo vytvořeno jak Bohem tak lidmi. Extremisté při prosazování svých cílů vycházejí z různých ideologií a myšlenek, právě za účelem podmanění si lidské společnosti a celého světa..

Americký politolog Zbigniew Brzezinski nazval 20. století "stoletím megazabíjení". A jaký svět bude v 21. století ?

Vývoj světa, ve kterém žijeme nazývají sociologové, ekonomové, politologové, politici i všehodnotící, všeanalyzující media jako proces globalizace. Pojem globalizace odráží skutečnost, že jsme svědky vzniku celosvětové úrovně organizace a integrace, které nově zastřešuje existující národní, regionální i místní systémy⁹⁴. V procesu globalizace je snadné využít nevědomosti lidí, nespokojenosti a dalších faktorů k prosazení svých cílů. Vytváří se podloubí pro extremistické skupiny.

Účelem mé práce, nebylo bezmyšlenkovitě uvádět informace o projevech extremismu, ale konkrétně jmenovat příčiny a význam proč se touto problematikou zabývat. Upozornit na zřůdnost ideologií, které používají obě extremistická spektra a dotknout se problémů vycházejících z dalších forem extremismu. Velmi důležité je také zaměřit se na sociální dopady, které v mnoha případech čekají na jedince angažované v extremistických uskupení.

V souvislosti s právy občanů na svobodu projevu a vyznání je důležité upozornit, že některé projevy extremistů, pokud to situace a zákonná ustanovení této země povolují, se ve smyslu morální teologie, dají také řešit spíše teleologickým než deontologickým směrem. Narážím tím, na možnost upřednostnění rozhodnutí, které přinese největší převahu dobrých následků před špatnými, než vydat rozhodnutí z povinnosti, nikoli s ohledem na cíl, kdy etické rozhodnutí je podle řádu. Na druhou stranu je však také nutné podotknout, že při možných projevech nespokojených lidí či shromáždění extremistů jsou opomíjena práva ostatních. Zejména na soukromí. Je ničen majetek občanů a v mnohých případech ohrožen jejich život či životy jejich dětí a příbuzných.

Mottem mé práce je výrok Wistona Churchilla: "Mladý člověk, který není přívržencem socialismu, nemá srdce; starý člověk, který je přívržencem socialistického způsobu života, nemá rozum." Pan Churchill tím podle mnohých míní, že mladý člověk, který právě vstupuje do praktického života, je plný nejasných ideálů o tom, že by si všichni lidé měli být rovni, že by se svět neměl dělit na chudé a bohaté. Sám většinou pochází z chudých poměrů a je závislý na rodičích. V krátké době, ale pochopí, že má šanci nezůstat chudým celý život a tak se ti více snaží, chytří a schopní stávají časem bohatšími, někteří pak až přehnaně bohatými. Jejich revoluční ideály je

Gen. 1, 27-28

⁹⁴ Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc. Člověk v současném světě, studijní materiál Jabok

opustí velice rychle, zejména když si založí svojí rodinu. Jen někteří setrvají celý život s revoluční písni na rtech a věnují se například terorismu. V mnohých případech se jedná o shodnou situaci v současném světě jedinců, kteří nastoupili cestu extremismu a je jedno zda jsou z levého nebo pravého extremistického spektra

V. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. *Morálka v dialogu*, Jiří Skoblík, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006
2. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, JUDr. Jan Chmelík, Linde Praha 2001,
3. *Symbolika v extremistických hnutích*, JUDr. Jan Chmelík, Print-Typia spol.s.r.o Brno 2005

4. *Encyklopedie Špionáže ze zákulisí tajných služeb, zejména Státní bezpečnosti*, Milan Churaň a kolektiv, Libri, Praha 2000,
5. *Anarchismus*, Václav Tomek, Ondřej Slačálek, Vyšehrad Praha 2006,
6. *Sračka*, č.6 , Praha 1989 (*zin-samizdatový časopis*)
7. *A-kontra*, č. 7, Praha 2002 (*zin-samizdatový časopis*)
8. *Svobodná práce* č.11, Praha 1997 (*zin-samizdatový časopis*)
9. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*, Miroslav Mareš, MVČR OBP, Praha 2006
10. *Ústava České republiky*, Sagit, Zlín 2002
11. *Listina základních práv a svobod*, Sagit, Zlín 2002
12. *Občanský zákoník*, Sagit, Zlín 2002
13. *Trestní zákon*, Sagit Zlín 2002
14. *Bible*, ekumenického vydání, Česká biblická společnost, Praha 1991,
15. *Československo a Norimberský proces*, Ministerstvo informací, Praha 1946

Ostatní zdroje

1. *Výroční zpráva o extremismu za rok 2005*. MV ČR, OBP, Praha 2006
2. *Člověk v současném světě*, Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc studijní materiál Jabok
3. *Svět konfliktů 1*, Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc studijní materiál Jabok
4. *Mosty budoucnosti*, Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc studijní materiál Jabok
5. *Zpráva BIS o extremismu*
6. *Oficiální policejní zdroje*

Internetové zdroje

1. www.wikipwdie.cz,
2. www.euportal.cz
3. www.slovník-cizích-slov.cz
4. www.csaf.cz

5. www.foodnotbombs.cz
6. www.csaf-stred.estranky.cz
7. www.antifa.cz
8. www.anarchismus.org
9. <http://anarchofeminismus.ecn.cz>
10. www.sds.cz
11. www.sop.revoluce.info
12. www.revo.cz
13. www.socsol.cz,
14. www.levice.cz
15. www.kscm.cz,
16. www.detizeme.cz
17. www.greenpeace.cz
18. www.mvcr.cz
19. www.svobodazvirat.cz
20. www.bis.cz

VI. SEZNAM PŘÍLOH A VLASTNÍ PŘÍLOHY

1. *Příloha č. 1* **Historie hnutí Punk**
2. *Příloha č. 2* **Historie hnutí Skinheads**

3. *Příloha č. 3* **DIY kultura**
4. *Příloha č. 4* **Reclaim The Street – Ulice lidem**
5. *Příloha č. 5* **Lev Davidovič Trocký**
6. *Příloha č. 6* **Komunismus**
7. *Příloha č. 7* **Norimberský proces**
8. *Příloha č. 8* **Ilustrační materiály**
9. *Příloha č. 9* **Fotografie**
10. *Příloha č. 10* **Ukázka levicové symboliky**
11. *Příloha č. 11* **Zpráva BIS**

Příloha č. 1

HISTORIE HNUTÍ PUNK

Anglicky toto slovo znamená nesmysl, výtržník. Toto označení se používalo pro nekvalitní hudbu. Punk jako hnutí vznikal postupně, přesto za jeho vznik bývá zpravidla označován rok [1976](#).

Především v [Anglii](#) tento styl nebyl chápán pouze jako hudební záležitost, ale i jako věc životního stylu. Punkeři se pak programově stavěli proti společnosti a propagovali protikladný životní styl, kdy kritizovali především přetvářku a „honbu za penězi“. Tento životní styl během krátké doby vedl k určité pasivitě a s hnutím se často šířily [drogy](#). Stěžejním heslem punku je No Future! - žádná budoucnost. Ze strany vyznavačů punku se lze často setkat s tvrzením, že základem punku je provokace.

Hudebně se punk vrátil k počátkům [rocku](#), tzn. využívání jednoduché melodie zpravidla o třech akordech, v extrémních případech i pouze dvou, akordů a ostrému, většinou satirickému textu. Punková hudba stojí především na textech písní, mají za účel poukazovat na současné problémy doby tak zvaným přímým rychlým a úderným nakopáváním. Za počátek punkového hnutí se často považuje působení skupin [Sex Pistols](#), kterou velice paradoxně svými komerčními myšlenkami proslavil [Malcom McLaren](#), [The Clash](#) a [Ramones](#). Ve skutečnosti se o podobný styl již asi o deset let dříve pokoušela řada jiných skupin, např. [Stooges](#) či [Velvet Underground](#), které se s ním ovšem neprosadily.

V bývalém východním bloku patřila punková hudba mezi zakázané proudy, přesto i zde vznikala řada skupin, které ji napodobovaly (např. [HNF](#), [FPB](#)). Po pádu komunismu se tento hudební a životní styl začal prosazovat i zde.

S punkovou hudbou je spojen i speciální chaotický tanec - [pogo](#), který vyšel z klasického poskakování na místě. Účastníci tohoto tance se snažili dopadnout vždy zpět na místo, odkud vyskočili. V dnešní době pogo tanec nemá určená přesná pravidla. Uplatňuje se při něm prudké kývání hlavou, máchání rukama, skákání v rytmu bicích (nebo i mimo rytmus) a zběsilá interakce s ostatními tanečníky.

Hlavním cílem oblékání příslušníků punkového hnutí bylo od počátku především šokovat ostatní. V počátcích u mnoha punkových skupin proto najdeme svastiky (obrácenou svastiku používali nacisté jako hákový kříž). Později, když se punk dostal do pozice odpůrců [fašismu](#), četní členové toto chování omlouvali tím, že cílem bylo pouze šokovat, mnozí odborníci se ale domnívají, že se jednalo o jistý souhlas s některými rasistickými myšlenkami.

Brzy se vyvinul jiný styl oblékání, jehož vyznavači chodili oblečení ve špinavých, roztrhaných jeansech a v triku s nášivkou nějaké populární punkové skupiny (velmi často [The Exploited](#) či [Sex Pistols](#)). Velmi častým doplňkem byla bunda [křivák](#) a boty kanady. Vše bylo doplněno velkým množstvím spínacích špendlíků. Punková móda vyvinula i speciální účesy - kohouta ([čiro](#), pila), bodliny nebo rozčuchané vlasy.

V průběhu 90. let 20. století došlo k rozvoji subkultur a hudebních stylů ovlivněných punk rockem. V souvislosti s tím došlo i k uvolnění vztahu mezi hudební a módní stránkou subkultury - jinými slovy, každý se chová svobodně, a poslech nejrůznějších hudebních směrů vycházejících z punk rocku už není tak často spojován s nějakým konkrétním image nebo stylem oblékání. Část názorových proudů, módy a stylu oblékání pro punk pocházela od členů subkultury vyskytující se ve Velké Británii v 70. letech 20. století a zvané skinheads. Odtud si ponechali těžké boty a vystupování proti modernizaci společnosti, touze po penězích a proti amorálním duševním hodnotám. Nesouhlasili však s jednou ideologickou myšlenkou hnutí skinheads, a to vyzdvihnout jenom část rasově evropsky orientovaných spoluobčanů. Punkeři nerozlišovali druh vyznání, národnost, místo původu, pracovní zařazení ani barvu kůže. Potřebovali se ale nějak odlišit od výchozí skupiny, čehož dosáhli právě vytvořením pruhu uprostřed hlavy tzv. číra. Různých subkultur v hudbě, oblékání a životním stylu, které se tak či onak ovlivňovaly, ale na konci 70. a začátkem 80. let existovala celá řada - nejen skinheads (kteří sami o sobě zase nahrazovali jiný předchozí styl zvaný mods - neboli „modernisti“). Punk-rockeři ve skutečnosti zřejmě měli nějaký vztah i ke starší subkultuře Britských ostrovů zvané rockers (v podstatě šlo o motocyklové gangy).

Punk se jen stěží dá označit za ideologický směr. Protože to není ani tak ideologický, jako spíše umělecký směr, tak ani není možné diskutovat o tom, že by jeho myšlenky byly nerealizovatelné. Nicméně u některých punkerů lze najít nejrůznější ideály vesměs [anarchistického](#) charakteru - včetně snahy o ochranu životního prostředí, boje za práva zvířat nebo nejrůznějších utlačovaných skupin a menšin, apod. Někdy se v textech ostře vystupuje proti globalizaci a ziskům

nadnárodních společností.⁹⁵

Příloha č. 2

HISTORIE Hnutí SKINHEADS

Skinheadská móda má své kořeny v subkulturách padesátých a šedesátých let Velké

⁹⁵ www.wikipedie.cz, foto z anarchistických a punkových webových stránek

Británie. Předchůdci skinheads se nazývali Mods a jednalo se o mladé muže ze střední třídy, kteří svou subkulturu vystavěli do jisté míry jako protiklad k subkultuře Rockers. Zatímco rockeři upřednostňovali delší vlasy, kožené bundy, šátky a motocykly, pro Mods byl uniformou krátký sestřih, sako s kravatou a skútr. Zatímco rockeři byli rebelové, Mods se pokládali za „hodné hochy“, páteř národa, kterou čeká zlatá budoucnost. Proto věnovali velkou péči svému zevnějšku a výběru módních doplňků (odtud i jméno celé subkultury). Sociologové hovoří o tom, že Mods byli jedinou subkulturou, která šla ve své sebereprezentaci tak daleko, že měla předepsanou dokonce i značku fěnu na vlasy.

V průběhu šedesátých let se dostaly všechny britské subkultury do stínu hippies a ani Mods nebyli výjimkou. Ti, kteří se s tímto vývojem nechtěli smířit, si začali říkat Hard Mods nebo Gang Mods a zdůraznili dělnické prvky svého image. Vlasy se zkrátily a saka začala ustupovat košilím a tričkům. Přerod ve skinheads by však nebyl úplný, nebýt nové subkultury, která se v té době v Anglii objevila. Jednalo se o Rude Boys, tedy přistěhovalce z Jamajky. Ti s sebou přinesli vedle pouliční módy i vlastní hudbu – ska – a jejich podobnost (důraz na vzhled) s Hard Mods svedla obě subkultury dohromady. Jejich členové se brzy potkávali v tančárnách, kde začínaly hrát budoucí černé hvězdy ska jako Desmond Dekker nebo Laurel Aitken. Posledně jmenovaný se stal jakýmsi neoficiálním kmotrem skinheads, nové subkultury, která vznikla mezi lety 1967 – 1969.

Vedle hudby byla hlavním definičním znakem skinheads dělnická příslušnost, takže někteří glosátoři označili toto hnutí za „karikaturu dělníka“. Fotbal, box a pivo, tradiční dělnické koníčky, se staly pro skinheads povinností. I oblečení se změnilo po vzoru módy dělnických předměstí. Krátké sestřihy, aby se ušetřilo za holiče, těžké pracovní boty a ohrnuté džíny s kšandami (údajně se tento prvek do skinheadské módy dostal prostě tak, že mladí skinheads měli džíny po svých starších bratrech a tím pádem vytahané – a tak dostávali od maminek kšandy, aby z nich kalhoty nespadly), trička Fred Perry, košile Ben Sherman a mikiny Lonsdale. První skinheads byli ale trochu jiní než ti dnešní. Dokonce si ani neříkali skinheads, ale Boot Boys, podle těžkých bot. Označení Skinhead se objevilo až později. Nebyli ani spojeni s žádnou politikou a hlavní zábavou pro ně bylo pití piva na koncertech skinhead reggae následované v těsném závěsu pitím piva na fotbale. A sem tam nějaká ta bitka. Prostě zábava. Od svého počátku se však nové hnutí ostře vymezovalo proti hippies kvůli drogám, zženštilému zjevu a intelektualismu. Etnické složení prvních skinheadů také neodpovídalo dnešním představám – značnou část skinheadů totiž tvořili černoši. Přesto se od počátku v tomto hnutí zrcadlily typické obavy dělnické mládeže, které později dostaly jasnou politickou formu. Čeho se takový osmnáctiletý kluk z předměstí Londýna nebo Sheffieldu v té době bál? Nezaměstnanosti, stejně jako dnes. Velká Británie na tom nebyla v šedesátých letech ekonomicky moc dobře a nějaká světlá budoucnost se nikde nerýsovala. K tomu si musíme připočítat fakt, že na konci šedesátých let Británie definitivně rozpustila své koloniální panství a do Anglie začali přicházet bývalí poddaní anglické koruny z kolonií, kteří často nabízeli svou pracovní sílu levněji než domácí. To mělo za následek nárůst rasistických tendencí mezi mladými skinheady, kteří patřili k sociální skupině, která se mohla přílivem přistěhovalců cítit ohrožená. Mezi do té doby apolitickými skinheady se začala čířit nová „zábava“ – tzv. Paki-bashing, neboli „mlácení Pákistánců“, kteří představovali nejrozšířenější skupinu imigrantů. K tvrzení, že v tomto okamžiku se ze skinheads stali rasisté, ovšem překáží jeden fakt. Mlácení Pákistánců se totiž účastnili rovným dílem bílí i černí skinheadi. O klasickém rasismu jako ideologii bílé nadřazenosti se tedy mluvit

ještě nedá. Ve skutečnosti se na počátku sedmdesátých let skinheadské hnutí začalo z anglických ulic vytrácet. Ska a reggae kapely se čím dál víc přikláněly ke křesťanskému rastafariánství, což skinheadům nevyhovovalo. Zdálo se, že tenhle mládežnický kult byl pouze jednogeneační záležitostí. Ale nebylo tomu tak. V druhé polovině sedmdesátých let prodělal renesanci v souvislosti s nástupem punku. Skinheadi se tehdy stali součástí punkové revolty, ale brzy se objevily třetí plochy, které byly pro některé skinheady nepřekonatelné. To se týkalo hlavně užívání drog v punkové komunitě, stejně jako sílící politický náboj, který se v punku jasně rýsoval. Zatímco prvotní punk byl spíše generační revoltou a anarchistické prvky v něm sloužily více jako provokace, velmi brzy se toto hnutí přiklonilo k jasnější formě protestu a punk se stal synonymem pro anarchistickou nebo obecně radikálně levicovou subkulturu. To ale mnoha skinheadům, kteří se

stále pokládali hlavně za bílé dělníky, nevyhovovalo. Část z nich se začala realizovat v tzv. street-punku, který představovaly kapely stojící někde mezi skinheads a punkem jako Sham 69 nebo Cockney Reject. Posledně jmenovaní svým singlem nazvaným prostě „Oi! Oi! Oi!“ (Oi je v londýnském nářečí zkrácenina z „hi“ tedy ahoj, typická právě pro dělnické prostředí) dali jméno celému novému hudebnímu stylu. Oi je jednoduchý punk, obohacený někdy o ska pasáže. Od začátku osmdesátých let se začaly objevovat nové skinheadské kapely jako 4 Skins, Last Resort, Angelic Upstarts, Bussines, Oppressed, Condemned 84, navazující na tento styl. V této nové odnoži punkového hnutí se začali potkávat skinheadi a punkové, pro které byla stávající anarchistická punková vlna příliš politická a příliš intelektuální. Oi kapely si podržely rebelantského ducha, ale nechtěly se spojovat s žádným konkrétním politickým učením a opět stavěly do popředí spíše svůj dělnický původ. Pro část skinheadů ale bylo i toto málo. Ti, kteří byli nejvíce ovlivněni britským nacionalismem a mlácením Pákistánců, přirozeně akceptovali narůstající rasismus britské společnosti a dostávali se tak do sporu jak s anarchistickým punkem, tak i s původním duchem skinheadského multikulturalismu. Až do začátku osmdesátých let nebylo toto skinheadské křídlo nijak jasně vymezeno a nemělo ani žádné své mluvčí. To se ale změnilo s příchodem Iana Stuarta Donaldssona. Již v roce 1977 založil Ian Stuart punkovou kapelu Skrewdriver (šroubovák, i v angličtině psáno s k – správně by mělo být screwdriver), která se ale v roce 1979 rozpadla. Když Ian Stuart v roce 1982 obnovil její činnost, po původním punkovém duchu už nezbyla ani stopa. Ian se totiž stal členem britského Ku-Klux-Klanu a podporoval politiku National Party, britské neofašistické politické strany, která měla se skinheads své vlastní plány. Ve stejném roce založil i White Noise Club, hudební vydavatelství zaměřené na rasisticky orientované skinheads. Začala se tak formovat první zřetelná ultrapravicová platforma skinheadského hnutí – RAC (Rock against Communism - Rock proti komunismu). RAC vzniklo jako protiváha k RAR (Rock against Racism – Rock proti rasismu). Rock proti rasismu byl hudební festival pořádaný v roce 1978 Anti-Nazi League jako výraz odporu k narůstající vlně rasismu v anglické hudební scéně. Z původně jediného koncertu se stala brzy celá kampaň, do které se zapojovalo čím dál víc kapel, mimo jiné také z punkového prostředí. Tomuto trendu se rodící rasistické skinheadské hnutí pokusilo čelit sérií koncertů pořádaných pod hlavičkou RAC a podporou National Front, přičemž hlavním organizátorem byl právě Ian Stuart. Hlavní hvězdou RAC koncertů byl obnovený Skrewdriver a kromě toho i kapely jako Empire, Squadron, No Remorse, Brutal Attack a Skullhead. Nová myšlenka se rychle uchytila a skinheadské hnutí se definitivně rozštěpilo. Neobešlo se to samozřejmě bez násilí, protože mnoho rasistických skinheads bylo zvyklých navštěvovat koncerty Oi punkových a nerasistických skinheadských kapel, na kterých začalo docházet k výtržnostem kvůli odlišné politické orientaci. Mimo jiné i díky tomu hnutí skinheads získalo agresivní image a skinheads jako celek začali být médií odsuzováni jako násilníci a rasisté. Rasismus ovšem nebyl konečnou stanicí Iana Stuarta. Když v roce 1987 došlo uvnitř National Front k rozkolu ohledně další spolupráce se skinheady (řada členů strany měla dojem, že rasističtí chuligáni nedělají straně dobré jméno), Ian Stuart transformoval White Noise v **Blood And Honor** (BaH) organizaci, která již byla otevřeně **neonacistická**. Už jen samotný název „Krev a čest“ byl původně heslem jednotek SS. Pomyslný kruh vývoje od apolitického patriotismu přes nacionalismus a rasismus k neonacismu a uctívání Hitlera se uzavřel. Sám Ian Stuart se ale ze své organizace příliš dlouho netěšil, neboť se v roce 1993 zabil při autonehodě. Jeho smrt z něj udělala v očích neonacistů mučedníka a ikonu stojící na úrovni Adolfa Hitlera. V následujících letech vznikly některé další organizace (Hammerskinheads a White Aryan Resistance v USA), ale BaH už zůstaly pro neonacistické skinheads tou nejdůležitější organizací. BaH sloužila a slouží primárně k šíření neonacistické (tzv. WP – White Power, bílá síla – původně heslo britských fašistů z dvacátých let 20. století) hudby, vydávání WP kapel a pořádání koncertů WP hudby. Jako ochranka pro tyto koncerty (některé byly totiž úspěšně rozehnány militantními antifašisty) vznikla při BaH samostatná organizace pojmenovaná příznačně Combat 18 (18 je šifra označující první a osmé písmeno v abecedě, tedy AH – Adolf Hitler), jejíž členové se rekrutovali zejména z nechvalně proslulých hooligans londýnského klubu Chelsea. Přestože měla původně sloužit jen jako ochranka pro koncerty, brzy se stala C-18 v podstatě samostatnou teroristickou organizací, která začala

organizovat útoky na přistěhovalce a novináře. Její činnost byla ale vždy velmi omezená a více se angažovala ve vydávání neonacistických desek, což se ukázalo jako velmi dobrý kšeft. Kvůli dělení zisků z této činnosti neváhali dokonce vedoucí C-18 Charlie Sargent a Martin Cross (bývalý kytarista Skrewdriver) v roce 1997 zavraždit svého kolegu Chrise Castla, za což oba putovali na doživotí do vězení a C-18 se rozpadla. Dodnes ovšem obě organizace – BaH i C-18 – pro neonacisty představují něco jako vzor v jejich boji za bílou rasu. V Čechách existují pobočky jak BaH tak i Hammerskinheads. Nejvýznamnější neonacistické kapely představují nebo představovaly skupiny Vlajka, Buldok (později Wolfheart), Excalibur (dříve Diktátor, nyní Desolate). Dnes jsou nejaktivnější Conflict 88 a Impérium. Do teď jsme mluvili jen o rasistické, resp. neonacistické větvi skinheads. Znamená to snad, že tato ideologie převládla ve skinheadské subkultuře? Ne. Od okamžiku vzniku rasistických skinheads – někdy bývají označováni jako Boneheads, kostěné hlavy – se zbytek této subkultury snaží s tímto nechtěným dědictvím vyrovnat. Prvotní reakcí bylo odmítnutí rasismu a návrat k původní skinheadské tradici – tedy ke koncertům, fotbalu, pití piva a nezájmu o politiku. Tito “tradiční” skinheads, jak bývají někdy označováni, pokračují dál v tradici skinheadů z roku 1969 – poslouchají reggae a ska i Oi a o politiku se nezajímají. Aby se odlišili od rasistických skinheads, označují se za nerasistické a apolitické a odmítají spojování s jakýmkoli politickým křídlem uvnitř skinheadského hnutí. Mezi kapely tohoto druhu patří například angličtí Business, Deadline nebo Skint, švédští Perkele, američtí Templars nebo švýcarští Vanilla Muffins. Těchto kapel je samozřejmě mnohonásobně více, jmenuji hlavně ty, které mají v Čechách hodně fanoušků. Apolitickým Oi byly ve svých počátcích významně ovlivněny i kapely hrající New York Hard Core jako Agnostic Front, Slapshot, Madball, Murphy’s Law nebo vysloveně skinheadští Warzone. Z významnějších českých kapel, které hrají tento styl, můžeme jmenovat The Riot, Pilsner Oiquell a Operaci Artaban. Pravda ovšem je, že mezi tradiční skinheads se snaží proniknout někteří neonacisté. Ne každý bonehead vydrží být neonacistou dlouho a když neonacismus vyprchá, mnohý z nich se přirozeným vývojem dostane na apolitické pozice. Na druhé straně existují lidé, kteří se mezi apolitické skinheady snaží proniknout zcela cíleně bez toho, že by své neonacistické myšlenky opustili. Tito lidé pochopili, že jako otevření neonacisté nezískají velkou popularitu a zkouší se uchytit u nejbližších subkulturních „sousedů“. Některým se to daří – příkladem mohu být kapely jako Kampfzone z Německa, Lions Pride a Les Vilains z Belgie nebo Steelcapped Strenght a The Jinx ze Švédska, přičemž některé staré britské kapely jako třeba Condemned 84 a Combat 84 mají k této formě blízko alespoň v tom smyslu, že na jejich koncertech se setkávají apolitičtí i rasističtí skinheadi. Všechny tyto kapely se tváří jako „apolitické“ a při tom hovoří otevřeně o nacionalismu, odporu proti „levici“ (což je pro ně hodně gumový termín, do kterého se vejde leckdo, nebo přesněji řečeno kdekd), odporu proti imigrantům a obecně proti barevným a občas třeba zahrají na nějakém tom neonacistickém shromáždění. Při tom všem se neustále dovolávají skinheadských tradic, čímž imponují nemalé části hlavně mladých skinheadů. Někdy se také odvolávají na myšlenku RAC a tvrdí o sobě, že jsou antikomunističtí, což také zní mnoha lidem dobře. Při tom ovšem přesně následují původní myšlenku RAC, totiž stát se oficiální platformou neonacismu, pouze pod přijatelným názvem. Naprosto typickým příkladem z Čech jsou kapely Squad 96 a Randall Gruppe, na které chodí jak neonacisté, tak někteří „apolitičtí“ skinheads, tak třeba i lidé z různých „vlasteneckých“ spolků typu Vlastenecká liga nebo Litoměřičtí vlastenci. Specifický příkladem prorůstání nacionalistické a apolitické scény mohou být různé nacionalistické kapely jako je švédská Ultima Thule, která byla v minulosti významná pro formující se švédské skinheadské hnutí. Je spojena s řadou lidí z otevřeně neonacistické scény a řada neonacistů nebo rasistů její koncerty velmi často navštěvuje. Sama se ale nikdy k žádné formě neonacismu ani rasismu nepřihlásila a naopak v posledních letech sama proti neonacistům vystoupila a ortodoxní neonacisté ji neuznávají. Podobným příkladem můžou být i němečtí Bohse Onkelz (německá obdoba českého Orlíku). Je velmi pravděpodobné, že do budoucna bude tato forma skinheadské „apolitičnosti“ nabývat na síle souběžně s tím, jak bude otevřeně neonacistická větev hnutí upadat. Nutno ovšem dodat, že i mezi skutečně apolitickými skinheads nejsou tyto kapely vždy přijímány. Znamená to tedy, že každý skinhead je buď neonacista, nebo apolitik? Pořád ještě ne. Brzy po rozštěpení skinheads na počátku osmdesátých let se totiž ukázalo, že díky médiím, která

vykreslovala skinheady jen jako rasisty, nebude prosté odmítnutí rasismu a přihlášení se k apolitičnosti stačit. Proto když v roce 1987 vznikl v New Yorku skinheadský gang nazvaný SHARP – Skinheads Against Racial Prejudice (Skinheadi proti rasovým předsudkům), okamžitě se tato myšlenka rozšířila nejprve v USA a v roce 1989 díky skinheadské kapele Opressed i v Anglii a Evropě. SHARP se stalo první jasně definovanou protiváhou neonacistickým skinheads. SHARP kladli důraz na tradiční skinheadské hodnoty, ale přidávali k nim striktní antifašismus, který převáděli i do praxe. Na počátku devadesátých let tak došlo v USA k „válce“ mezi SHARP a WP skins, která skončila de facto vítězstvím antifašistických skinheads. Nepodařilo se neonacisty zničit úplně (tak jako se to nepodaří nikdy), ale byli vytlačeni z veřejného prostoru a naprosto marginalizováni, takže dnes v USA nepředstavují neonacističtí skinheads žádné větší nebezpečí (na rozdíl od různých neonacistických a křesťansko-fundamentalistických uskupení politického a nikoli subkulturního charakteru). Hudební skupiny spojené s tímto stylem jsou například britští Opressed, kanadští Impact a Street Troopers, italská Los Fastidios, francouzští Bulldogs nebo argentinskí Curasbun. V Čechách se k tomuto stylu hlásili v minulosti pražští Protest, ve svých počátcích i Operace Artaban. Příklon skinheadů v USA k SHARP však na konci devadesátých let ustal. V okamžiku, kdy bylo neonacistické nebezpečí zažehnáno, se většina SHARP buď vrátila zpět k tradičně chápanému skinheadství a nebo se naopak začala angažovat v antifašistických a anarchistických organizacích. To vadilo mnoha tradičně a apoliticky orientovaným skinheads, takže se mezi nimi záhy vytvořila tendence odmítat SHARP jako „levicovou úchylku“ skinheads, stejně jako neonacisty jakožto „pravcovou úchylku“. Tento trend byl do jisté míry následován i v Evropě, i když zde dlouho existovalo chápání SHARP jen jako jiného označení pro tradiční skinheads, které mělo reflektovat jejich odpor k rasismu. Časem se ale projevila neudržitelnost takového postoje. Lidé, kteří se aktivně zapojili do antifašistického hnutí, brzy začali kritizovat apolitické postoje tradičních skinheads, které někdy sklouzávají k apatii a vedou k uzavírání se do jakéhosi pomyslného skinheadského ghetta, které se tváří, jako že se jich problémy venkovního světa nijak netýkají. Ti, kteří chtěli zůstat skinheady a zároveň spojovali toto hnutí s radikální politikou, vytvořili v roce 1992 organizaci RASH – Red and Anarchist Skinheads. Zde se vytvořila jasná protiváha k neonacistickým skinheads, která je ukotvena v politickém a nikoli jen subkulturním rámci. Dá-li se říci, že neonacističtí skinheads navazují na tu část skinheadských tradic, která je spojena s nacionalismem a latentním rasismem, pak RASH navázali na tu druhou část skinheadské tradice – na tradici dělnictví a sociálního protestu (a je nutné si uvědomit, že u prvotních skinheads skutečně existovaly obě tyto tendence dohromady.) Skinhead je zde vnímán jako obránce dělnických práv a bojovník proti kapitalismu i fašismu. Skinheadská image zůstává nedotknuta, ale přistupuje k ní politická ideologie. Od počátku je zde ale přítomna jistá dichotomie navozená již samotným názvem. V RASH se totiž kříží anarchistické myšlenky s marx-leninskými. Rezonuje zde problém, který existuje například v Německu, kde se veškeré tzv. radikálně levicové skupiny navzájem prostupují. Vede to k paradoxům, kdy spolupracují například anarchisté a ortodoxní leninisté, přestože ideologie obou skupin jsou naprosto protichůdné. Proti tomuto trendu se naopak ostře vymezuje například skandinávská nebo španělská scéna a mnoho anarchistů myšlenku RASH odmítá, nebo je k ní alespoň velmi kritických, právě kvůli problému spojování s bolševiky. Existují i skinheadi-anarchisté, kteří se snaží obě věci oddělit avšak nerezignovat na politickou aktivitu a tvrdí, že jsou skinheadi a zároveň i anarchisté a nikoli anarchističtí skinheads. Pod hlavičkou RASH dnes existují jak ortodoxně marx-leninské kapely (španělští Nucleo Terco, Opció K-95, Pilseners, baskičtí Kortatu/Negu Gorriak, italská Banda Bassotti), tak i kapely anarchistické (španělští Non Servium, Kaos Urbano, Oi The Arrase, italská Youngang a Lumpen, kanadští Jeunesse Apatride, holandsko-srbští Heroes And Zeros, francouzští Brigada Flores Magon a Ya Basta). Vedle těchto kapel existuje ovšem ještě řada skinheadských skupin, které jsou orientovány buď obecně levicově nebo sociálně kriticky jako například němečtí Stage Bottles, Scrapy a No Respect, italská Reazione a Klasse Kriminalle, kanadští Fate To Hate, Fighting Chance a Prowlers, angličtí Red London, Contempt nebo Angelic Upstarts. Specifickým příkladem je pak německá Loikaemie. Kapela, která je idolem mnoha apolitických skinheads – včetně těch, kteří tendují směrem k ultrapravicí – a to i když se jedná o kapelu, která je nejen striktně antifašistická, ale jejíž členové se aktivně účastní

antiautoritářských aktivit. V současné době v Čechách není žádná kapela, která by se hlásila k RASH. Do jisté míry by se dalo hovořit o vlivu levicových skinheads na kapely Rude Guerilla a The Chancers. Pokud bychom zabrousili na sousední Slovensko, mohli bychom označit za kapelu podobného typu jako je Loikaemie skupinu Rozpor, která se sice označuje za apolitickou, avšak zároveň za striktně antifašistickou. Pokud bychom tedy chtěli ve zkratce popsat současnou podobu skinheadského hnutí, mohli bychom říci, že se v zásadě dělí na tři části – rasistickou, nerasistickou a antirasistickou. Rasistickou část tvoří jednak neonacisté (navazují na Hitlera, volají po pan-árijské jednotě, důležitá je pro ně „správná krev“), jednak neofašisté (navazují na místní fašistické vůdce, volají po silných národních státech, důležitá je pro ně národnost) a jednak různé rádo by nacionalistické/RAC spolky (směs obou již zmiňovaných přístupů prezentovaná tak, aby vypadala věrohodně a přijatelně). Nerasistickou část tvoří tradiční a apolitičtí skinheads, pro které je důležitá hudba (ska a Oi), móda a zábava. Jistá část inklinuje k nacionalismu a RAC a představuje přechod k rasistickým skinheads. Zhruba stejně velká část naopak tíhne k antirasistickým skinheads.

Antirasisté jsou tvořeni zejména skupinami SHARP (uznávají tradiční skinheadské hodnoty a zároveň jsou antifašisté) a RASH (anarchističtí a komunističtí skinheads). Ve všech třech hlavních skupinách existuje tendence ke spolupráci všech subjektů uvnitř jedné skupiny. Tedy neonacisté s neofašisty versus SHARP s RASH. Uvnitř nerasistické části dochází k největšímu počtu vnitřních pnutí a sporů, neboť se v ní odehrává „ideologický souboj“ mezi rasisty a antirasisty. V Čechách se objevilo skinheadské hnutí v polovině osmdesátých let 20. století ve velmi zmatené podobě, která spojovala anarchistické i fašistické symboly s odporem vůči komunismu i státu. To bylo způsobeno železnou oponou, přes kterou procházely informace ve velmi filtrované podobě. Po roce 1989 se skinheadské hnutí vyprofilovalo nejprve rasisticky a velmi brzy přešlo na vysloveně neonacistické pozice. V průběhu devadesátých let vznikly i první zárodky SHARP a apolitických skinheads. V důsledku spojení části neonacistických skinheads s politickou scénou koncem 20. století došlo k výraznému poklesu počtů neonacistů používajících vysloveně skinheadskou image, přičemž tento trend byl podpořen i dlouhodobou militantní aktivitou AFA a dalších radikálních antifašistů. Tento trend nadále pokračuje. Část neonacistů (zejména těch, které nezajímá ani tak politika jako násilí) upřednostňuje spojení se subkulturou fotbalových hooligans, část se snaží prezentovat nikoli subkulturně, ale politicky. Neznamena to však, že neonacističtí skinheads již neexistují, nebo že nepředstavují nadále nebezpečí. Neustálý nárůst naopak zaznamenává apolitická scéna. Spolu s ní roste ale i ta část, která se za apolitickou jen vydává. Kapely jako jsou Randall Gruppe představují jen špičku ledovce. Jako skutečně expertní se v tomto smyslu jeví brněnská scéna, kde existují bohaté kontakty mezi druhy antifašistickými skinheady okolo Operace Artaban a neonacisty z okruhu Martina Korce (jeden ze zakladatelů české větve Hammerskinheads a současný bubeník Randall Gruppe a Squad 96). Výsledkem těchto kontaktů je například kapela Tattooed Bastards, kde hraje na kytaru Jan Němeček, původně kytarista neonacistické kapely Beowulf. Tahle kapela se profiluje jako nepolitická, ale ve svém repertoáru má například píseň „Anti-reds“. Píseň proti fašismu bychom však u nich hledali marně.

Skinheads od svého vzniku představovali směs protikladů. Nacionalismus, latentní rasismus dohromady s multikulturalismem nebo sociální protest a apolitičnost. Zároveň byla skinheadská móda díky svému agresivnímu stylu vždy nesmírně přitažlivá pro mladé muže. Díky tomu dnes existuje mnoho skinheadů všech možných ideologických směrů, kteří se navzájem obviňují z pošpinění původního kultu. Proto se v pravidelných intervalech i mezi anarchisty ozývá otázka: „Máme s těmi skinheady spolupracovat, nebo ne?“ Otázka je sice pochopitelná, avšak vzhledem k právě popsané situaci zcela špatně postavená. Odpověď totiž zní: „Spolupracovat s antifašisty a anarchisty ano. Jsou-li to shodou okolností skinheads – proč ne?“⁹⁶

⁹⁶ Zdroj: Skinheadské webové stránky, stránky Antifašistické akce, hudební webové stránky, policejní zdroje.

Příloha č.3

DIY kultura

(Do It Yourself)

Příznivci freetekna tvrdí, že hudební vydavatelství existují především proto, aby vytvářela zisk. Příznivce se snaží vytvořit protiváhu tzv. zábavního průmyslu. Vycházejí z přesvědčení, že každý konzument kultury může být i jejím tvůrcem. DIY kultura se vzájemně podporuje v tvorbě a vydávání různých děl vyrobených „na koleně“. Česká DIY scéna pořádá od roku 2003 DIY karneval (viz obrázek) - průvod Prahou s hudbou, tancem, maskami, výzdobou a různými vystoupeními.⁹⁷

Příloha č. 4

⁹⁷ Zdroj: <http://merkur.jinak.cz>, www.wikipedie.cz,

RECLAIM THE STREET – ULICE LIDEM !

Street party neboli pouliční slavnosti jsou jednou z nejviditelnějších a nejkreativnějších forem boje proti ekonomické globalizaci a ačkoli se jedná o poměrně nový fenomén, jejich idea se rychle šíří. Dovedou oslovit různé skupiny obyvatelstva, aktivistů i kulturně zaměřených lidí a k jejich přednostem patří i schopnost poukázat na spojitost problémů způsobených ekonomickou globalizací. Obrácenou stranou mince - jako u každé masové akce - je přítomnost jedinců s vandalskými sklony, jež jsou často oblíbeným terčem masmédií a skýtají omluvu za občasně nepřiměřené policejní zákroky tento typ přímé akce doprovázející. Kdo za těmito akcemi stojí?

V rámci britského protidálničnického hnutí devadesátých let vznikla nová forma protestu spojující politiku se zábavou, demonstraci s karnevalem, kritiku současného systému s hudbou. Pouliční slavnost rozšiřuje běžnou představu o svobodě: neutíká se do idealizované minulosti či budoucnosti, ale snaží se změnit současnost. Oslavuje odmítnutí strnulé hierarchie, privilegií, norem a zákazů, i když se takto jejím prostřednictvím děje zatím pouze dočasně. Zastává názor, že karneval stejně jako revoluce není jen pasivní podívanou, ale zahrnuje aktivní účast každého - svou přítomností na pouliční slavnosti se člověk stává jejím účastníkem jakož i aktérem. Vyzývá, aby se lidé účastnili přímých akcí, ve vlastním životě sami přejímali zodpovědnost a nespolehali na politické činitele. Jejich moc a autoritu chce naopak rozbít. Heslo "Nic nechceme, nic nežádáme, bereme si jen zpátky to, co nám patří" vyjadřuje protest proti zabírání veřejného prostoru automobily, supermarkety, obchodními centry a všudypřítomnou reklamou.⁹⁸ Postupem času se do čela této iniciativy dostala skupina Reclaim the Street (Ulice lidem).

Příloha č.5

⁹⁸ www.hlaszeme.ecn.cz

Lev Davidovič Trockij
* 7.11.1879 – † 21.8.1940

Narodil se na židovským rodičům ukrajinském venkově. Jeho původní jméno bylo Lev Davidovič Bronštejn. Za své politické aktivity byl vyloučen z vysoké školy a roku 1902 deportován carskými úřady na Sibiř (celkem dvakrát). Poprvé unikl a opustil zemi pod jménem Trockij (které si vypůjčil od vězeňského dozorce) a vydal se do Velké Británie. Ale v tom samém roce byl po návratu domů znovu deportován na Sibiř. Byl jedním z účastníků revoluce konané v Petrohradě roku 1905- 1906. O rok později byl v exilu znovu a vydržel v něm až do roku 1917. Žil v New Yorku a odtud vyzýval ke svržení ruské Prozatímní vlády a k převzetí moci sovětů. Pak se svou rodinou opustil New York a vydal se na cestu lodí zpátky do Ruska. Dorazil tam na začátku května roku 1917. Tam jeho přívrženců přibývalo, z řad jedné z frakcí ruské sociálně demokratické dělnické strany, bolševiků. Na sjezdu bolševické strany se rozhodlo, že se v dohledné době uskuteční ozbrojené povstání proti Prozatímní vládě. Tím pádem se schylovalo k říjnové revoluci, která se konala roku 1917.

Rudé gardy pod Trockého velením obsadily mosty přes Něvu, Baltské nádraží, vládní budovy a všechny opěrné body města. Na pomoc přišli i kronšadští námořníci a společně s gardisty zaútočili na budovu Zimního paláce, kde sídlila Prozatímní vláda. Trocký předal obráncům paláce ultimátum, ale když bylo odmítnuto, začal po signálním výstřelu z křižníku Aurora, s ostřelováním zimního paláce z Petropavlovské pevnosti a z Aurory. Palác byl dobyt ve 2:40 hod. ráno. Prozatímní vláda padla a státní moc přešla do rukou Vojenského revolučního výboru a do rukou dělnických sovětů. Trocký působil od té doby v úzkém vedení státu. Po Leninově smrti se rozhořely boje o moc mezi Trockým a Stalinem. Stalin byl zvolen generálním tajemníkem strany, ale Trocký nesouhlasil s jeho názory. Chtěl, aby se stát rychle industrializoval.

Roku 1925 byl donucen odstoupit z postu předsedy revoluční vojenské rady a z funkce lidového komisaře vojenství. Přesto Stalina stále ostře kritizoval a roku 1927 byl proto definitivně vyloučen ze strany. O rok později se Trocký uchýlil do Alma-Aty, města v Kazachstánu. Stalin ho vyzval, aby se vzdal jakékoliv politické činnosti, jinak bude vypovězen ze SSSR. Záhy byl obviněn, že vytvořil ilegální trockistickou organizaci. Neuposlechl ani poslední výzvu a roku 1929 byl vypovězen ze SSSR.

Požádal o azyl v Německu, ale to mu nedovolilo ani lázeňský pobyt. Roku 1933 mu byl povolen pobyt ve Francii, ze které byl o rok později vykázan v reakci na to, že unikl svým strážcům a sešel se se zástupci Komunistické internacionály. Při vyšetřování navíc prohlásil, že je starý spiklenec a uvedl, že připravuje vznik IV. Internacionály, která by se postarala o světovou

socialistickou revoluci.

Azyl mu poskytla, v době kdy pobýval v Norsku, mexická vláda, a to roku 1936. V Sovětském svazu mezitím probíhalo období čistek prováděných Stalinem, proti takzvaným trockistům. Sice bez důkazů, ale vždy obvinění byli usvědčeni. Trocký se ze svého sídla v Mexiku pokusil o vytvoření mezinárodního tribunálu k odsouzení Stalina. Nadále pokračoval v boji proti stalinovské formě komunismu, i když věděl, že je tím jeho život ohrožen.

20. srpna roku 1940 mu jeden z jeho spolupracovníků, Španěl Ramón Ríos Montt, který byl najat Stalinem, roztrhl hlavu cepínem. Trocký zemřel následujícího dne.

Trockého myšlenky tvoří základ [trockismu](#), teorie, která je jedněmi brána jako odlišná od tradičního marxismu (ke kterému se hlásili [Stalin](#) nebo [Mao Ce-tung](#)), podle jiných je naopak nejuvěrnější původní idejí [Karla Marxe](#).⁹⁹

Příloha č. 6

⁹⁹ www.wikipedie.cz

KOMUNISMUS

Komunismus je [ideologie](#) beztržní společnosti založená na společném [vlastnictví](#) výrobních prostředků. Je zaměřen antidemokraticky a antiliberalně, přestože sami komunisté tvrdí opak; v komunismu jsou totiž zájmy a práva většiny vždy důsledně nadřazeny právům a zájmům jednotlivce, jak tvrdí někteří jeho odpůrci. Komunismus je založen na principu každý podle svých možností, každému podle jeho potřeb. V komunistickém systému již nemají existovat [společenské třídy](#) nebo [státní](#) aparát, funkce státu má vykonávat komunisticky uvědomělý lid. Ostatní světové názory (např. [náboženství](#), [nacionalismus](#)) jsou považovány za nepřátelské a potlačují se všemi dostupnými prostředky, většinou i násilím. Demokratické principy rozhodování jsou nahrazeny samosprávou v dělnických radách na různých úrovních, které jsou propojeny systémem delegátů. [Komunismus](#) je založen na marxistické ideologii.¹⁰⁰ Základem marxismu je historický a dialektický materialismus: třídní boj mezi vykořisťovateli a vykořisťovanými. Hlavním motorem dějin je změna výrobního způsobu následkem akumulace kapitálu. Podle Marxe se třídní rozpory neustále zvětšují, což zákonitě vede k revoluci: nejprve buržoazie nad aristokracií, v další společensko-ekonomické formaci proletariátu nad buržoazií, neboť železný zákon mzdový a rezervní armáda nezaměstnaných nevyhnutelně stlačuje mzdy na úroveň životního minima. Revoluce vede ke změně výrobního způsobu ve společenské základně, zatímco společenská nadstavba (kultura, ideologie) reaguje se zpožděním. V [ekonomii](#) Marx vycházel z [Ricardovy](#) (1772 – 1823) pracovní teorie hodnoty, podle níž nadhodnotu, kterou dělník vyrobí, si přisvojí kapitalista. Přitom zanedlouho poté, co vyšel I. svazek [Kapitálu](#) (1867) bylo objektivní pojetí ceny vyvráceno rakouskou školou ekonomie, když v roce 1871 [Carl Menger](#) vydal [Grundsätze der Volkswirtschaftslehre](#) (Principy ekonomie). Moderní marxisté (frankfurtská škola sociálněvědná: [Max Horkheimer](#), [Theodor Adorno](#), [Herbert Marcuse](#) a [Jürgen Habermas](#)) proto odlišují hegelianského mladého Marxe s konceptem odcizení od [komunistického](#) Marxe [Kapitálu](#). Odvětvím komunismu je Leninismus. Založený na myšlenkách a politických názorech V. I. [Lenina](#). Leninismus byl založen na [marxismu](#) (respektive jako jeho převedení do ruských poměrů) a představoval rozhodující směr v [před stalinovské](#) politice [Sovětského svazu](#). Jeho teoretické základy položil Leninův pamflet [Co dělat?](#), podrobněji je pak rozvinul [Stalin](#) ve spise [Otázky leninismu](#). Termín leninismus byl poprvé použit [Grigorijem Zinovjevem](#) na pátém sjezdu [Komunistické internacionály](#) v roce 1924. Termín se pochopitelně nepoužíval za Leninova života. Z leninismu se posléze rozvinul [stalinismus](#) a další směry (zejména [trockismus](#)). Často bývá také nazýván marxismus-leninismus. Leninismus byl primárně založen na myšlence [diktatury proletariátu](#) prostřednictvím jeho zvolených zástupců, požadoval vymýcení nebo výrazné omezení moci [církvi](#) a také boj proti [nacionalismu](#) (alespoň

¹⁰⁰ www.wikipedie.cz, další informace o komunismu, marxismu, stalinismu, maoismu a dalších směrech viz příloha č.6

teoreticky). Požadoval (opět alespoň teoreticky) dobré sociální podmínky obyvatelstva. Z leninismu se odvíjí celý systém tzv. [sovětské demokracie](#) ([lid](#) volí své zástupce do [sovětů](#), které pak mají veškerou moc). Leninismus také ostře útočí proti [imperialismu](#), považuje [průmysl](#) za v určitém smyslu nadřazený [zemědělství](#) – z leninismu pochází známý princip rozhodující úlohy [těžkého průmyslu](#), jehož uvádění do praxe prakticky zruinovalo [Československo](#) a další země, jejichž [ekonomika](#) byla založena na [lehkém průmyslu](#) či [zemědělství](#), a nebyla schopna vzhledem ke svému charakteru ekonomiky malé produkovat tolik druhů zboží a v takovém množství, jako velké desetimilionové státy. Uvedení leninismu do praxe mělo za následek Leninovu, a později [Stalinovu](#), osobní [diktaturu](#). Pokračováním Leninismu je Stalinismus doplněný o koncepci budování [socialismu](#) v jedné zemi..Politická teorie a praxe spjatá s [J. V. Stalinem](#). Během 30. let proběhla [kolektivizace](#) zemědělství a [industrializace](#). Dále Stalin a jeho spolupracovníci vytvořili systém, ve kterém byla veškerá moc soustředěna v rukou vedení [Komunistické strany Sovětského svazu](#) a tajné policie. Zastánci odlišných politických koncepcí v komunistické straně (např. [Trockij](#), [Bucharin](#), [Kameněv](#), [Zinověv](#)) byli fyzicky zlikvidováni. Mimostranická [opozice](#) byla zcela eliminována (její členové popraveni nebo umístěni do [gulagů](#)).Po druhé světové válce se Stalinismus rozšířil i do dalších zemí za tzv. železnou oponou, měl velký vliv i v komunistických stranách některých [západoevropských](#) zemí. Po XX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu a odsouzením kultu osobnosti začal proces [destalinizace](#). V roce [1964](#) byl však zastaven, ([Chruščova](#) vystřídal [Brežněv](#)). Stalinský model socialismu pak v [SSSR](#) přežíval v trochu liberálnější formě ([perestrojka](#)) až do rozpadu SSSR v roce [1991](#). Stalinismus jako teorie je negace starého utopického a rovnostářského socialismu a komunismu s příměsí dogmatismu pravoslavné církve. Jako praxe je to politický bonapartismus občas přerůstající ve fašismus, ačkoliv se halí do humanistického hávu. Je to přechodný jev, který může vzniknout pouze v zaostalých zemích a na přechodnou dobu, než revoluce zvítězí ve vyspělých a tradičně demokratických zemích. Není tedy perspektivou dlouhodobého vývoje. Variantou [marxismu-leninismu](#) prosazovaná [čínským](#) vůdcem [Mao Ce-tungem](#) je [Maoismus \(Mao Ce-tungovo učení\)](#).

V [Čínské lidové republice](#) je tato [ideologie](#) stále oficiální součástí doktríny [Komunistické strany Číny](#), ačkoli od roku [1978](#), kdy [Teng Siao-pching](#) začal provádět ekonomické [reformy](#), byla role Maovy původní ideologie značně změněna a omezena. Mimo ČLR je pojem maoismus používán převážně k označení stoupců Mao Ce-tunga či jeho pojetí socialismu, existuje celá řada maoistických politických stran, ačkoli po Maově smrti jich většina zanikla či se k jeho politice přestala otevřeně hlásit. [Politickou ideologií](#) ovlivněnou principem [marxismu](#), [socialismu](#) a pluralismu, která se snažila prosadit [komunismus](#) v [západní Evropě](#) je [eurokomunismus](#). Na přelomu 60. a 70. let se v řadě západoevropských komunistických stran rozpoutala diskuse na téma stranických hodnot, vyvolaná snahou některých západoevropských komunistů zbavit se

spojení s na Západě zkompromitovanou východoevropskou levicí (díky likvidaci [Stalinova](#) kultu v [SSSR](#) a potlačení maďarského povstání roku [1956](#), dále pak díky invazi do Československa roku [1968](#)). Nad konzervativním (starolevicovým) křídlem zvítězilo křídlo [novolevicové](#) (ovlivněné myšlenkami A. Gramsciho), které odmítalo nedemokratickou praxi [Sovětského svazu](#) a dalších zemí východního bloku, které se dle eurokomunistů nedostatečně destalinizovaly a nedodržovaly lidská práva. V důsledku diskusí eurokomunistů došlo k prohloubení krize v celosvětovém komunistickém hnutí. Eurokomunismus byl východoevropskými komunistickými stranami odmítnut. Základním principem eurokomunismu je vzdání se leninské ideje [revoluce](#) a přijetí teze o postupném pokojném přechodu k socialismu za pomoci parlamentních změn, které by respektovaly odlišnosti, specifika dané země. Eurokomunismus dále zavrhl ideu diktatury proletariátu. Přehodnocena rovněž byla idea avantgardní strany – západoevropské komunistické strany se přestaly považovat za výhradního reprezentanta dělnické třídy a respektovaly politický pluralismus. Ve svých programech též vyjádřily omezenou podporu malému a střednímu podnikání. Jednou ze tří součástí marxismu je marxistická sociálně politická teorie tzv. vědecký komunismus. Zabývá se teorií [třídního boje](#), [socialistické revoluce](#), vývoje [socialismu](#) apod. V zemích, jež se označovaly jako [socialistické](#), byl používán jako základ samotného [ideologického](#) vývoje státu a společnosti. Nesmíme opomínat termín neokomunismus. Tento termín místy používá pro označení svých názorů reformní křídlo [KSČM](#). Hlavním proponentem této ideologie ve straně je [Miloslav Ransdorf](#). Jejímí hlavními rysy má být návrat k ideovým základům [komunismu](#) a odmítnutí používání násilí při jeho zavádění. V tomto významu se neokomunismus snaží odlišit od [totalitárních](#) komunistických systémů v [Evropě](#) zaniklých na přelomu 80. a 90. let [20. století](#). Odpůrci komunismu je však tento termín užíván pejorativně, neboť evokuje vztah mezi pojmy [fašismus](#) – [neofašismus](#). Tím dávají najevo, že považují neokomunismus za pouhou snahu o rehabilitaci politické doktríny se zločineckou minulostí, podobnou snaze o restauraci fašismu.¹⁰¹

Příloha č. 7

¹⁰¹ www.wikipedie.cz

NORIMBERSKÝ PROCES

1. Význam norimberského procesu pro mír a světovou spravedlnost

Problém udržení světového míru patří k nejdůležitějším úkolům lidstva a čím se stává strašnější se stále vražednějšími zbraněmi každá nová válka, tím naléhavější se jeví úsilí vyloučit ji jako způsob řešení mezinárodních sporů. Druhá světová válka ukázala, že ničivou její působností hynou celé národy, vojíní i civilisté, ženy, děti, starci. Stejně jako bojovníci, vinní i nevinní. A perspektivy do budoucna naznačují, že nikdo nikdy a nikde nebude se cítit bezpečný v zemi, kterou zachvátí válečný požár.

Průběh druhé světové války, příčiny této války a nelidský způsob, kterým byla tato válka vedena na straně nacistických útočníků, kteří čím více poznávali, že jí nemohou vyhrát a tím více sahalí ke krutějším prostředkům ukazoval, že tentokrát je nutno vyřešit problém odpovědnosti za ni ze základu. A to jak v zájmu spravedlnosti, tak i v zájmu preventivní ochrany před novými pokusy do budoucna. Vedle požadavků hmotného odškodnění vyrostla nutnost potrestat viníky této války v jejich vlastní osobě.

Proces s válečnými zločinci poslední války před mezinárodním soudním dvorem v Norimberku má historický význam¹⁰². Především proto, že jako výraz nově organizované mezinárodní exekutivy spravedlivě chce potrestat ty odpovědné politiky a státníky, kteří porušili základní morální zásady lidské (společné všem národům) křesťansko-helénské kultury. Záměrně

¹⁰² Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že opravdu i v současnosti se používají některé skutečnosti, které byly řešeny v tomto procesu. Například v řešení extremistické kriminality v souvislosti s používáním, některé symboliky příslušníky z řad neonacistů. Jejich sympatie k třetí říši a k symbolice používané v této době na veřejnosti, tiskem, rozhlasem nebo jiným způsobem jsou trestné. A to také například na základě posudků, které v mnoha případech vycházejí právě ze závěrů Norimberského procesu.

připravovali válku k dosažení svých cílů.

Jejich tresty měli být vážnou výstrahou pro všechny budoucí politiky a státníky, varující je před zneužitím moci a porušováním mezinárodního práva.

Pro náš národ se právě německé ukrutnosti (a jejich spojenců) staly nejvýraznějším symbolem válečného utrpení. 17. listopad 1939, heydrichiáda, Lidice, Ležáky, slovenské vesnice a osady. To vše nebyla jen místní tzn. Československá záležitost, nýbrž byla to součást uváženého plánu Říše na vyhubení našeho národa. Je proto potrestání těchto zločinců mezinárodním soudním dvorem nejen aktem odplaty a zadostiučinění, ale i přesvědčujícím dokladem historické spravedlnosti dokazující, že nelze beztrestně zotročovat národy a páchat násilí.

Mezinárodní proces v Norimberku je typickým dokladem a historickým mezníkem při budování nové lidské pospolitosti v níž idea bude navždy povýšena nad hrubou sílu. Lidstvo získalo novou posilu ve své víře v humanitní ideály práva a spravedlnosti. Čím budou zkušenosti, které lidstvo získalo trpčí, tím se stanou výstražnými znameními do budoucnosti. Dále proces v Norimberku rozhodně vybavil společenství národů exekutivou, která navždy znemožňovala válku.¹⁰³ Jak již však víme, ne vždy se i přes zkušenosti z druhé světové války podařilo využít závěrů Norimberského procesu, které jasně ukázaly čeho je lidstvo schopno.

2. Svět žaluje nacistické zločince i jménem Československa

Mezinárodní vojenský soudní dvůr v Norimberku, který byl ustanoven podle dohody čtyř vítězných mocností, uzavřené v Londýně dne 8. srpna 1945 a podle Charty tohoto soudního dvora, tvořící přílohu dohody je v dějinách světa novum.

Proces byl zahájen 20 listopadu 1945. Jménem Československa žalují v Norimberku Rusové (Svaz sovětských socialistických republik), kteří se opírali převážně o bohatý průkazný materiál nazvaný: „Německé zločiny proti Československu“, který jim byl předložen československou vládou. Také Američané a Angličané předložili soudu mnoho mimořádných dokumentů týkajících se Československa. Nejvyšší význam měla tzv. Kniha „O“. Pro ČSR bylo také velkým zadostiučiněním to, že dokumenty předložené americkou a částečně anglickou obžalobou, byly samy o sobě už důkazem o zločinném postupu Německa vůči ČSR. Tento důkaz stavěl do správného světla Mnichov i přepadení ČR. Tento materiál vycházel od spojenců nezávisle na vládě ČSR.

Po zahájení procesu předsedou soudu lordem justice **Lawrencem** prokurátoři čtyř velmocí začali s přednesem obžaloby proti hlavním válečným zločincům ze světové války let 1939 – 1945. Americká žaloba v čele s prokurátorem: **R.H. Jacksonem** přednesla Část první obžaloby : „**SPOLEČNÝ PLÁN NEBO SPIKNUTÍ**“. Angličané jejichž hlavním prokurátorem byl **Harley Shawcross** Část druhou, která žaluje „**ZLOČINY PROTI MÍRU**“. O přednes Části třetí a Čtvrté „**VÁLEČNÉ ZLOČINY**“ a „**ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI**“, podle toho byly-li zločiny spáchány na západ nebo na východ od linie jdoucí od severu k jihu středem Berlína se podělili Francouzi v čele s hlavním prokurátorem **Francoisem de Menthonem** a Rusové jejichž žalobu vedl **generálporučík Roman Andrejevič Ruděnko**.

3. Mezinárodní vojenský soudní dvůr

¹⁰³ Použito materiálů z vyjádření ministra financí Dr. Prokopa Drtiny z roku 1946 k Norimberskému procesu.

**USA
FRANCOUSKÁ REPUBLIKA
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA
SVAZ SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK**

proti obžalovaným

H.W.Göring, R. Hess, Joachim von Ribbentrop, R. Ley, W. Keitel, E. Kaltenbrunner, A. Rosenberger, H. Frank, W. Frick, J. Streicher, W. Funk, H. Schacht, G. Krupp von Bohlen und Halbach, K. Dönitz, E. Reader, Baldur von Schirach, F. Sauckel, A. Jodl, M. Bormann, Franz von Papen, Arthur Seyss-Inquart, A. Speer, Konstantin von Neurath, H. Fritzsche

jako proti jednotlivcům a jako proti členům některé z následujících organizací:

die Reichsregierung (říšská vláda)
das Korps der politischen Leiter der Nationalsozialistischen deutschen Arbeiterpartei
(sbor politických vůdců nacionálně socialistické strany/NSDAP/)
Schutzstaffen der Nationalsozialistischen deutschen Arbeiterpartei (SS)
zahrnující také der Sicherheitsdienst (SD)
die geheime Staatspolizei (GESTASPO)
die Sturmabteilungen der NSDAP (SA)
generální štáb a vrchní velitelství německých branných sil (OKW a OHW)¹⁰⁴

B) NĚMECKÉ ZLOČINY PROTI ČESKOSLOVENSKU

**1. Československá úřední zpráva pro stíhání a souzení hlavních německých
válečných zločinců. (část první)**

Obsah:

8. **Zločinný plán** – ČSR bylo překážkou německého „ Drang nach Osten“ k ovládnutí Evropy
9. **Provedení plánu** – Nacistické německo se rozhodlo se shora uvedených důvodů „likvidovat“ ČSR nejdříve jako nezávislý stát a potom jako národ.
10. **Metody povšechně**¹⁰⁵ - Německo vedlo válku proti ČSR všemi prostředky (až na skutečné vojenské operace) již po léta, ještě než byla zasazena skutečná rána Mnichovem v říjnu 1938.
11. **Hlavní nástroj:** Henleinovo sudetoněmecké hnutí
 - a) DNSAP – Německá nacionálně socialistická dělnická strana¹⁰⁶
 - b) Deutsche Heimatfront¹⁰⁷ - Německá fronta domova
 - c) SDP - Strana sudetských Němců¹⁰⁸

¹⁰⁴ Jedná se o obžalobu hlavních válečných zločinců. V průběhu procesu byly obžalováni další vojenští a političtí představitelé Německa a jeho spojenců a kolaborantů např. Skorzeny.

¹⁰⁵ Psáno tak jak je to uvedeno ve zprávě.

¹⁰⁶ Základní části nacionálně socialistické ideologie pocházejí od československých Němců: Knirsche, Krebse a Junga, kteří v květnu 1918 obnovili tuto stranu (DNSAP). Hitlerovou stranou byla NSDAP

¹⁰⁷ 1.10.1934 Konrad Henlein „nepolitický“ učitel tělocviku německé tělovýchovné federace (Turnverband) v republice založil „Německou frontu domova“ (Deutsche Heimatfront)

12. **Politika a taktika SDP** – 1935-1936 – ještě pro demokracii
1937 – pro plnou autonomii sud. Němců, ale ještě v rámci ČSR
1938 – pro nacismus a začlenění do Říše
1939 – SDP změněna v nacistickou stranu
1941 – Henleinovo přiznání¹⁰⁹
13. **Systém a metody nacionalistického předválečného prolínání**
14. **Zesílená činnost Henleinových nacistů po Mnichově**
-

1a. Československá úřední zpráva pro stíhání a souzení hlavních německých válečných zločinců. (část druhá)

Obsah:

***Němci používají klamu jako normální diplomatické metody
Závazky Německa k Československu a jejich porušení***

- a) **Záminky** – otázka sudetských Němců
- lži, že ČSR je nástupištem pro armádu Sovětského svazu
- b) **Březen 1938** – prvním krokem k obsazení ČSR bylo připojení Rakouska k Říši. Aby zakryli pravou povahu obsazení Rakouska slíbili čs. vládě, že budou dále respektovat nezávislost a celistvost ČSR.

1b. Československá úřední zpráva pro stíhání a souzení hlavních německých válečných zločinců. (část třetí)

Obsah:

12. **1-10. říjen 1938** – Mnichovská dohoda
13. **15. březen 1939** – Obsazení ČR
14. **Osud českého národa, jak jej Němci připravovali**
-

1c. Československá úřední zpráva pro stíhání a souzení hlavních německých válečných zločinců. (část čtvrtá)¹¹⁰

Obsah:

16. **Zničení českých demokratických institucí**
17. **Zničení českého kulturního života**
18. **Zničení českého hospodářského života**
19. **Válka proti židům**
20. **Terorismus**
21. **Osoby, které jsou odpovědné podle mínění čs. Vlády a Komise Spojených národů pro**
-

¹⁰⁸ Československý volební systém se opírá o zastoupení stranami. Proto Henlein změnil Deutsche Heimatfront ve stranu SDP, aby se mohla zúčastnit všeobecných voleb v květnu r.1935 do Národního shromáždění (získal rozhodné vítězství)

¹⁰⁹ Dne 4.3.1941 ve Vídni Henlein pronesl: “ Abychom se uchránili českého vměšování, byli jsme nuceni lhát a popíratí svou věrnost nacionálně socialistické věci. Bývali bychom se raději přiznali k nacionálnímu socialismu otevřeně, je však otázkou, zda bychom byli s to vykonat svůj úkol – zničit Československo“.

¹¹⁰ Každá část měla i přílohy ve kterých byly např. Vyhlášky K.H. Franka

vyšetřování válečných zločinů

ad 6)

7. *K.H. Frank a jeho tajemník Kurt Daluge*
 8. *členové Standgerichtů – soudci, veřejní žalobci atd.*
 9. *Hitler a německá vláda*
 10. *a další*
-

2. Dokumenty z knihy „O“

Přepadení ČSR ve světle dokumentů předložených Mezinárodnímu vojenskému soudnímu dvoru v Norimberku

21. *Československo – zejména země české*
 22. *Doklady o slovenských událostech z roku 1939*
-

3. Sovětští prokurátoři žalují i jménem ČSR

Generálporučík Ruděnko jednak zhodnotil význam procesu a jeho právní hlediska a jednak promluvil i o zločinném útoku na ČSR připomínaje, že sovětská obžaloba předloží doklady o hrůzných zločinech spáchaných na Československu.

Zločiny proti míru : J.V. Petrenko jako zástupce hlavního prokurátora SSSR uvedl podrobnosti útoku na ČSR a předložil současně s nimi soudu kromě jiného i příslušné části československé úřední zprávy nazvané „Německé zločiny proti Československu“ jejíž některé další části tlumočili v rámci svého přednesu i ostatní sovětští prokurátoři.

C) ZÁVĚR PROCESU

1. Vina

Napadení Československa:

„bylo jasným případem agrese“

Úryvky prokázané viny některých obžalovaných v souvislosti se zločiny proti Československu:

- **Göring:** ... při odtržení Sudet sehrál úlohu velitele letectva při přípravě leteckého útoku. Sehrál i úlohu politika při uklidňování Čechů falešnými sliby a dobrém poměru Říše. Před mnichovským diktátem vyhrožoval Háchovi bombardováním Prahy
- **Hess:** byl informován a svévolným účastníkem německých útoků proti Československu a Polsku. V létě 1938 byl v aktivním styku s Henleinem.
- **Ribbentrop** ... se zúčastnil útočných plánů proti Československu. Byl v úzkém styku s SDP a dával instrukce Henleinovi.

K.H. Frank – byl vydán Československým úřadům a Lidovým soudem odsouzen k trestu smrti oběšením.

2. Rozsudek¹¹¹

1. **Göring: vinen- trest smrti provazem (otrávil se kyanidem v cele)**
2. **Hess: vinen: - doživotí, umírá ve věznici Spandau**
3. **Ribbentrop:– vinen - trest smrti provazem**
4. **Keitel: vinen -trest smrti provazem**
5. **Kaltenbrunner: vinen – trest smrti provazem**
6. **Rosenberg: vinen – trest smrti provazem**
7. **Frank: vinen-trest smrti provazem**
8. **Frick: vinen – trest smrti provazem**
9. **Streicher: vinen – trest smrti provazem**
10. **Funk: vinen- trest smrti provazem**
11. **Dönitz: vinen- 10 let (v roce 1954 byl propuštěn ze Spandau)**
12. **Reader: vinen – doživotí**
13. **Schirach: vinen- 20 let**
14. **Sauckel: vinen trest smrti provazem**
15. **Jodl: vinen-trest smrti provazem**
16. **Seysse-Inquart: vinen-trest smrti provazem**
17. **Speer: vinen – 20 let**
18. **Neurath: vinen – 20 let**
19. **Bormann: vinen – trest smrti provazem (odsouzen v nepřítomnosti) 3.**
Další rozsudky v rámci Norimberské charty

V britské okupační zóně se konala zdlouhavá vyšetřování 700 000 důstojníků a německých vojáků. Nakonec bylo odhaleno 937 zajatých, kteří byli v podezření z porušování válečných zákonů: Britské vojenské soudy je odsoudily následovně:

1. trestů smrti: 230
2. doživotí: 24
3. vězení: 423
celkem. 677
4. zproštěno viny: 260

V americké zóně se podle závěrečné zprávy brigádního generála T. Taylora se pověstný zákon č. 10¹¹² vztahoval na 570 německých vojáků. Jen 177 jich bylo postaveno před americký zvláštní soud s následným výsledkem:

1. trest smrti: 24
2. doživotí nebo vězení: 118
celkem: 142
3. zproštěno viny: 35

Ve francouzské okupační zóně bylo zatčeno několik tisíc lidí. Přímo na místě byly vyneseny následující rozsudky:

¹¹¹ Nejen v souvislosti s Československem, ale rozsudek v hlavním procesu

¹¹² Tento zákon dovoloval spojeneckým vojenským velitelům zřídit tribunály, které měli soudit válečné zločiny, zločiny proti míru a zločiny proti lidskosti a to formou definovanou Norimberskou chartou.

1. trest smrti: 24 (byly vykonány)
2. doživotí: 44
3. vězení: 1475
celkem:1543
4. zproštěno viny: 404

To znamená 2442 rozsudků na více než 10 milionů vojáků čili 0,0024%¹¹³

20. V sovětské okupační zóně přestoupil souhrnný počet poprav číslo 185 000 osob. Ze čtyř milionů německých zajatců v SSSR se od roku 1955 vrátilo sotva 30 procent.

¹¹³ Prof. J.A. Martinez, Die Kriegsverbrecherprozesse der Nachkriegszeit, Paříž 1958

ILUSTRÁČNÍ MATERIÁLY

Porád chcete kapitalismus?

www.K S M .CZ

FOTOGRAFIE

Demonstrace¹¹⁴

¹¹⁴ fotografie demonstrace anarchistů z Berouna a Otrokovic z roku 2007, zdroj: www.antifa.cz

Hooligans¹¹⁵

¹¹⁵ Fanoušci Bohemians 1905 a Slávie Praha. na prvním snímku je vidět tzv. družba s polským klubem Górnik a na druhém snímku je vidět ideologie, která se dostala do sportu mezi fanoušky klubu Bohemians 1905

UKÁZKA LEVICOVÉ SYMBOLIKY

symbol
komunismu

Komunistický
svaz mládeže

Komunistická
strana
Československa

KSČ
Československá
strana práce

Liga
za 5. inter-
nacionálu

organizace
Revo

černá anarchis-
tická vlajka

Anarchosyndika-
-listická vlajka

Anarchosyndika-
-listická hvězda

Anarchistické
„A“ v kruhu

antifašistická
akce

symbol
SHARP

symbol RASH
skinheads

anarcho-
punkové „A“

jeden ze symbolů
GNWP

symbol
squattingu

Federace
anarchistic-
kých skupin

anarchistická
federace

Anarcho-
komunistická
alternativa

Anarcho-
feministická
skupina

symbol Země
především!
Earth First!

Fronta
osvobození
zvířat

symbolika
Fronty
osvobození
zvířat

SMĚRNICE A.L.F.

Fronta
osvobození
zvířat

Ulice lidem! /
Reclaim the
streets

Zpráva BIS o extremismu

1. EXTREMISMUS

V obecném pohledu je extremismus spíše politologický pojem, který se vztahuje na hraniční, zcela nestandardní společenské jevy a jejich nositele. Bezpečnostním rizikem se stává v okamžiku, kdy jsou jeho motorem ostře antagonistické postoje vůči stávajícímu společenskému řádu a nesmiřitelnost vyústí v konkrétní záměry a aktivity, směřující k destabilizaci a odstranění daného politického a sociálního systému. Ve svobodné společnosti by vítězství krajně vyhocených, demokracii nepřátelských postojů, názorů a ideologií znamenalo ústup od lidských práv a nastolení autoritářství, totality nebo anarchie.

2. PRAVICOVÝ EXTREMISMUS

V pravé části extremistického spektra zaujímají výrazný prostor nacionalisté, jejichž společným rysem je upřednostňování národnostního principu před občanským. Odmítají rovné uplatňování lidských a občanských práv a v jejich programech se objevují otevřené nebo skryté prvky rasismu, xenofobie a antisemitismu.

Poznávacím znakem nejextrémnějších hnutí na samém konci pravého spektra jsou hesla o „etnické čistotě“ nebo „rasové válce“. Svě místo zde mají kulty „národa“, „krve“ a „země“, které kladou důraz na rasu a národ ve spojení s jejich historickým teritoriem. Vyznavači zmíněných hesel a kultů se často zcela nepokrytě hlásí k dědictví německého nacismu a italského fašismu, tedy k militantně nacionalistickým a rasistickým hnutím, která si dala za cíl svržení stávajících politických režimů a převzetí státního aparátu.

Společným jmenovatelem militantně nacionalistických skupin je přesvědčení o nadřazenosti určité skupiny lidí, víra v potřebu silného vůdce a vnímání násilí jako očištné síly. Za svůj cíl považují silný stát s rasově čistou společností, silným vůdcem a pevným řádem, jehož narušení je třeba tvrdě trestat. Opodstatněnost své existence vidí v předurčeném poslání: „Jsme zde, abychom byli připraveni až přijde den a lidstvo prohlédne...“

3. LEVICOVÝ EXTREMISMUS

V diametrálním rozporu s demokratickými principy jsou - stejně jako u pravicových extremistů - také programy, postoje a aktivity vycházející z levé části extremistického spektra. Významné místo zde zaujímají vyznavači Marx-leninské revoluční ideologie, vyzývající k diktatuře proletariátu, tedy k organizovanému, systematicky uplatňovanému násilí, jehož cílem a smyslem je likvidace aktivních odpůrců i veškeré možné názorové opozice.

Součástí levicového extremismu je i tzv. anarchoautonomní hnutí, které spojuje anarchisty s příznivci tzv. autonomního neideologického proudu, odmítajícího respektovat jakýkoliv společenský řád a jeho struktury. Cílem anarchoautonomů je odstranit stát a vytvořit prostor zcela zbavený všech autorit. Takový systém by ovšem ve svém důsledku nebyl schopen zajistit lidská práva a svobody.¹¹⁶

¹¹⁶ www.bis.cz